

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

05-06 Nisan 2011
ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları : 217

I. Uluslararası Avukatlık Hukuku Konferansı

ISBN: 978-605-5316-22-8

© Türkiye Barolar Birliği
Temmuz 2012, Ankara
Türkiye Barolar Birliği

Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokağı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobilik.org.tr

Baskı
Şen Matbaa
Özveren Sokağı 25/B
Demirtepe-Ankara
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

**I. ULUSLARARASI
AVUKATLIK HUKUKU
KONFERANSI**

**05-06 Nisan 2011
ANKARA**

*I. Uluslararası Avukatlık
Hukuku Konferansı*

Açılış Konuşmaları

*Av. Vedat Ahsen COŞAR
Türkiye Barolar Birliği Başkanı*

*Av. Metin FEYZİOĞLU
Ankara Barosu Başkanı*

Sunucu- Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanım, Sayın Cumhuriyet Başsavcım, Sayın Türk Hukuk Kurumu Başkanım, yurtdışı barolarından gelen değerli baro başkanları ve temsilcileri, değerli avukatlar, değerli basın mensupları. Türkiye Barolar Birliği ve Ankara Barosu'nun işbirliğiyle gerçekleştirilen "*I.Uluslararası Avukatlık Hukuku Konferansı*"na hoş geldiniz. Açılış konuşmalarını gerçekleştirmek üzere Ankara Barosu Başkanı Sayın Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu'nu kürsüye davet ediyorum efendim.

Prof. Dr. Metin FEYZİOĞLU (Ankara Barosu Başkanı)- Sayın Barolar Birliği Başkanım, Sayın Ankara Başsavcısı, çok değerli misafirlerimiz, kıymetli meslektaşlarım ve değerli basın mensupları hepinize hoş geldiniz diyorum.

Açılışta Avukatlar Günü kutlu olsun diye bir standart cümle sarf edebilirdim ama biraz sıkıntılıyım. Yine de Avukatlar Günü kutlu olsun cümlesini yürekten sarf edeceğim günleri umutla beklediğimi ifade ediyorum. Biraz sonra dünyada avukatlığın hangi noktada olduğunu, Avrupa'nın, Amerika'nın neleri tartıştığını dinleyeceğiz. Biz güzel ve güzel olduğu kadar ilginç bir ülkeyiz; çünkü sizlerin, siz değerli misafirlerimizin ve katılımcıların biraz sonra tartışacağı konuları tartışmakla birlikte, bir de neler yaşadığımızı benden dinleyin istiyorum.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Bu güzel ülkeden size bazı manzaralar şimdi. Bir başsavcılık talimatı elimde, İstanbul'da bir savcının talimatı, eminim örneğin Paris Barosu bunu tartışmıyor." İstanbul .... Ağır Ceza Mahkemesinin .... Sayılı kararı doğrultusunda, ... İsimli doküman ve tüm nüshalarına veya kitap taslağına üçüncü kişilerde bulunan nüshalarına, kitap haline dönüştürülmüşse suretlerine, içerik olarak aynı mahiyetteki evrak ve tüm nüshalara el konulmasına, şüphelinin yazmış olduğu kitap taslağına avukatına da verdiğini beyan ettiğinden, avukatındaki nüshalara da el konulmasına mahkeme kararına rağmen elindeki nüshaları vermeyenlerin örgüte yardım suçunu işleyeceğinin kendilerine ihtar edilmesine, ihtar edildi."

Bir Devlet Güvenlik Mahkemesi salonu, Avrupa Birliğine girerken *-ki, henüz girmedik-* bizden Devlet Güvenlik Mahkemelerini kaldırım talebinde bulundular. Kaldırdık, aynı gün yerlerine uzun isimli bir başka mahkeme koyduk, tüm dünya kaldırdığımızı sanıyor. Ceza Muhakemesi Kanununun 250. maddesiyle özel olarak görevli ağır ceza mahkemeleri dedik. İçerik olarak bir değişiklikleri yok, özel yargılama usullerine tabi. Suçlamanın ağırlığının suçun doğru olduğunu gösterdiği devirlerden adeta kalmış. İşte böyle bir mahkeme salonu, saat 16.30, Sayın Başkan saatine bakar der ki; saat 16.30 olmuş, 20 tane de tutuklu var. Tutuklulukların sekizinci dokuzuncu ayı, öyle sizlerin bildiği İstanbul'daki davalardan, meşhur darbe davalarından falan bahsetmiyorum, herhangi bir Devlet Güvenlik Mahkemesi duruşması. Daha bu yirmi tutuklu hakkında da karar vereceğiz, vakit de epey olmuş, avukat arkadaşlar inşallah çok fazla konuşmazlar. Nasıl? Sekiz aylık tutukluluk ben savunma yapmayacak mıyım, tahliye talep etmeyecek miyim? Tahliye talebimi sadece formül cümleler üzerine mi kuracağım? Ben bu insanların hayatlarının sekiz ayının ellerinden alındığını ve tahliye edilmeleri gerektiğini, meslek kurallarına göre oturup açıklamayacak mıyım? Herhangi bir ceza davası, herhangi bir duruşma, son celse değil ve savunma yapan avukatın maalesef duyduğu mutad cümlelerden, normal cümlelerden biri. Avukat hanım siz savunma yapmaya başladınız. Nasıl? Ben ne yapacaktım zaten, benim görevim savunma yapmak. Her duruşmayı, sahip olduğum her dakikayı savunma yaparak

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

kullanmak zorundayım zaten ben. Herhangi bir icra dairesi, asgari insanca yaşama koşullarından dahi maalesef mahrum. İşte memleketimden avukatlık manzaraları. Düzelecek, düzelecek, düzelecek, Ankara düzelmeye başladı, icra daireleri düzelecek.

Herhangi bir mahkeme kalemi *-yine size bir manzara-* avukatın duyduğu cümle özellikle gençse, bugün git, mümkünse yarında gelme ve size bir ağır ceza mahkemesi kararı, bakalım inandırıcı gelecek mi? Mahkeme kararının içeriğinde mağdurun beyanı, mağdur bir polis memuru. "Silah sesi duyulmuştu, olay yerine intikal ettik, yolda yürümekte olan bir erkek ve bir bayan gördük. Otomobille yanlarına yanaştık" *-dikkat edin, ifadeden aynendir-* "nazıkçe sorduk, herhangi bir şey görüp duyduunuz mu diye." Erkek olan şahıs birden çıldırdı "*ben avukatım bana soru soramazsınız*" dedi. Yine nazıkçe "*neden böyle ters cevap veriyorsunuz beyefendiciğim*" dedik, bunun üzerine bizi tekmeledi. Biz de mecburen biber gazı sıktık, yere yatırdık, ellerini arkadan kelepçeledik." Açılan dava avukat hakkında, iddia polis memurunu darp etmek, karar mahkûmiyet. Hakikaten böyle yaptıysa bence yolu akıl hastanesi olmalıydı.

Dostlarım, çok değerli misafirler güzel şeyler olmuyor mu? Tabii ki oluyor, ilerleme var mı? Tabii ki var ama bunları söylemezsek, bunları konuşmazsak, eleştirmezsek, bir illüzyon içinde yaşarız. Bu ülkede bir taraftan gerçekten müthiş şeyler oluyor, müthiş şeyler tartışılıyor, diğer yandan ay sonunu getiremeyen, faturalarını ödemek için eşten, dosttan borç isteyen, asgari ücretin altında dahi iş kabul etmeye zorlanan ve borçlarını ödeyemediği için intihar eden meslektaşlarımız var. Bir zorunlu avukatlık sistemimiz var; sanık istediğinde maddi gücüm yok dediğinde, baro kendisine avukat tayin ediyor. Şimdi size soruyorum, baronun tayin ettiği avukatın ücretinin savcılık tarafından ödendiği, yani iddia edenin avukatın ücretini ödendiği bir sistem akla uygun mudur? Üstelik bu avukatlarımızın ücretlerinin, resmen belirlenen ücretlerinin, avukatlık asgari ücret tarifesinin altında olduğu ve bu üç kuruluşluk ücretlerini de hak ettikten 6 ay sonra, 4 ay sonra, 3 ay sonra aldıkları acaba bilinmekte midir?

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

METİN
FEYZİOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Evet, standart bir açış konuşması yapmadım. Şöyle bilinsin isterim; hoyratça yok edilen, görmezden gelinen, ihlal edilen savunma hakkı, aslında avukatın değil avukatın savunduğu bireyin hakkıdır. Avukat olmazsa insan birey niteliğini kazanamaz ve avukatın savunma yapmasının önüne çıkarılan her engel, bireyin temel hakkının ihlalidir. Buradan bir de şu güzel ülkeme sesleneyim; avukatın olmazsa olmaz olduğunu, avukatın demokrasinin, hukuk devletinin vazgeçilmez unsuru olduğunu ne zaman anlayacaksınız? Teşekkür ederim. (Alkışlar)

VEDAT AHSEN
COŞAR'IN
KONUŞMASI

Av. Vedat Ahsen COŞAR (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Ankara Cumhuriyet Başsavcısı, Ankara Barosu'nun Sayın Başkanı, Ağrı Barosu'nun Sayın Başkanı, Sevgili Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

Türkiye Barolar Birliği adına, yönetim kurulu üyesi arkadaşlarım adına, kendi adıma hepinizi sevgi ve saygı ile selamlıyor, tüm meslektaşlarımın "Avukatlar Günü"nü kutluyorum.

"Özgürlüğün bin tılsımı vardır göstereceği/Halinden memnun kölelerin asla bilemeyeceği."

Sözlerime William Cowper'ın bu dizesiyle ve özgürlüğü referans olarak başlamamın nedeni, özgürlük kavramı ile avukatlık/savunma mesleği arasındaki yakın dostluğa vurgu yapmak içindir.

Siyasi bir kavram olan, çoğu zaman ve pek çoğumuz tarafından duygusal cazibesıyla karıştırılarak kullanılan özgürlük, açıklanması gerçekten güç bir kavramdır.

Eşitlikçi liberal felsefeciler, bireysel özgürlükleri çok fazla önemli ve değerli bulurken, iktisadi özgürlükler söz konusu olduğunda o kadar cömert davranmazlar.

Özgürlük kavramına daha bağımsız yaklaşan kimi çağdaş siyaset felsefecileri, benlik, rasyonalite anlayışları, ahlak sistemleri, siyasal tercihler, farklı hayat tarzları arasında ayırım yapmaksızın, özgürlüğü sadece kavram olarak ele alıp açıklarlar.

Marx'ın geliştirdiği felsefe bağlamında özgürlük, edinilmiş haklar toplamı olmayıp, bir süreçtir. Özgürlüğü insani faaliyetin evrenselliği olarak tanımlayan Marx'a göre, insan, kendisini aşan, kendi sınırlarını sürekli olarak genişleten yaratıcı bir varlıktır. Onun için Alman İdeolojisi'nde Marx, özgürlüğü 'tüm yönlerde yeteneklerini geliştirme olanağına sahip olma' olarak tanımlar, Komünist Manifesto'da ise 'herkesin özgür bir biçimde gelişmesi' gerektiğine vurgu yapar.

Sade insanlar olarak, felsefi tartışma ve tanımlamaların dışında kalan bizler, özgürlüğü, toplumsal ilişkilerimizde ortaya çıkan kimi sınırlamalar bağlamında düşünür ve o nedenle gündelik konuşmalarımızda, özgürlüğü, sınırlamaların ya da engellerin olmaması olarak anlar ve tanımlarız.

Ama gerçek öyle değildir. Jean - Jacques Rousseau'nun, 'İnsan özgür doğdu, ama etrafında zincirler vardı' derken kast ettiği gibi, özgürlüklerimizle ilgili sınırlamalar vardır ve de bu sınırlamalar çok çeşitlidir.

Ne var ki, çağdaş siyaset felsefecisi Norman P. Barry'nin yaklaşımıyla, özgürlükle ilgili her türlü önerme belirli yasakları ve sınırlamaları göstermedikçe ciddi olarak eksiktir. Aynı biçimde, siyasi düşünce bağlamında, sadece özgürlüğü, özgür bir toplumu talep edenler, hangi sınırlamaların kaldırılmasının gerekli olduğunu ortaya koymadıkça tutarlı davranıyor sayılamazlar.

Bu genel açıklamalar çerçevesinde, "savunmanın özgürlüğü"nü ele alırsak, sanırım şunları söylemek gerekir; temel bir insan hakkı olan savunma, evrensel, tarihsel ve hukuksal bir perspektif içinde değerlendirildiğinde elbette özgür olmalıdır. Buradaki özgürlük, hiç kuşku yok ki bir şeyden özgürlük/freedom from olarak tanımlanan ve müdahaleden hoşlanmayan negatif özgürlüktür.

Avukatlık Yasası'nın 1. maddesi anlamında 'yargının kurucu unsuru olan avukat, bağımsız savunmayı temsil eder.' Kanımca bu maddede vurgulanan 'bağımsızlık' kavramı, bağımsız veya özerklik olarak özgürlüğü içerir.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

VEDAT AHSEN
ÇOŞAR'IN
KONUŞMASI

İngiliz siyaset bilimcisi Norman P. Barry'nin, 'Modern Siyaset Teorisi' isimli kitabında referans aldığı eleştiricilere göre, negatif özgürlük, ancak değerli bir şeye katkı sağladığı sürece önemlidir ve bu değer de özerkliktir. Özerklik olarak özgürlük, bir kimseye açık olan seçeneklerin genişliğine ve çeşitli amaçların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan koşullara işaret ettiği için, o, sınırlamanın yokluğu anlamındaki özgürlükten daha fazla bir şeydir. Özerklik olarak özgürlük, en aşırı pozitif özgürlük teorilerinde olduğu gibi, bireyse/subjektif tercihin devlet tarafından tamamen yok edilmesini gerektirmez, fakat soyut tercihleri gerçek fırsatlara dönüştürecek geniş kolaylıklar sunan kurumları talep eder.

Sevgili Meslektaşlarım,

On iki ülkenin baro temsilcilerinin 28.10.1988 tarihinde Strazburg'da yaptıkları toplantıda oybirliği ile kabul ettikleri Avrupa Birliği Barolar Konseyi Meslek Kurulları ile yine Avrupa Birliği Bakanlar Komitesinin Avukatların Özgürlüğü Metni, Sekizinci Birleşmiş Milletler Konferansı tarafından kabul edilen ve Havana Kurulları olarak da bilinen Avukatların İşlevlerine İlişkin Temel İlkeler çerçevesinde; "hukuka saygı ilkesi üzerine kurulmuş bir toplumda önemli bir role sahip olan Avukatın görevi, yasanın çizdiği sınırlar içinde sadece vekalet görevini özenle yerine getirmekle sınırlı olmayıp, hem adalete ve hem de hak ve özgürlüklerini savunmakla yükümlü olduğu yargılamaya tabi kişiler için vazgeçilmez değerdedir."

Yargının kurucu unsuru ve vazgeçilmez değerde olduğu için az yukarıda yollamada bulunulan ve ülkemizin de taraf olduğu Avukatların İşlevlerine İlişkin Temel İlkeler'in/Havana Kurulları'nın 16/a-c maddesi hükmüne göre, hükümetler avukatların; "hiçbir baskı, engelleme, taciz veya yolsuz müdahaleyle karşılaşmadan her türlü mesleki faaliyeti yerine getirmelerini, kabul görmüş meslek ahlak kurallarına, görevlerine, standartlarına uygun faaliyette buldukları için kovuşturma veya idari, ekonomik veya başka bir yaptırımla sıkıntı çekmemelerini ve tehditle karşılaşmamalarını sağlamakla yükümlüdürler."

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

VEDAT AHSEN
COŞAR'IN
KONUŞMASI

Yine Havana Kuralları'nın 21. maddesi hükmüne göre; "elerinde veya denetimleri altında bulunan gerekli bilgileri, dosyaları ve belgeleri, avukatların müvekkillerine etkili bir hukuki yardım verebilmelerini sağlayacak yeterli bir sürede ulaştırmalarını temin etmek, kamu makamlarının görevidir."

Havana Kuralları'nın 22. maddesi hükmüne göre hükümetler; "avukatlar ile müvekkilleri arasında mesleki ilişkiler kapsamındaki bütün haberleşme ve görüşmelerin gizli olduğunu kabul eder ve buna saygı gösterir."

Diğer taraftan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "adil yargılanma hakkı" başlıklı 6.maddesinin 3/a-b fıkrası hükmüne göre her sanık; "kendisine yöneltilen suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda ve ayrıntılı biçimde bilgili kılınmak, savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklarla sahip olmak" haklarına sahiptir.

Sevgili Meslektaşlarım,

Gerek ulusal hukukumuzda, gerekse taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerde yer alan bu düzenlemeler bağlamında ifade etmek gerekir ki, son günlerde hep birlikte tanıklık ettiğimiz kimi meslektaşlarımız ile ilgili olarak yürütülen soruşturmalarda izlenen yöntem, açıkça savunmanın özgürlüğüne ve bağımsızlığına yönelik ağır, hem de çok ağır bir saldırıdır.

Türkiye Barolar Birliği olarak talebimiz, bu ve benzeri saldırılara izin verilmemesi, avukatların "sır saklama yükümlülüklerine", bu yükümlüğün yerine getirilmesine hizmet eden "tanıklıktan çekinme haklarına" saygı gösterilmesi ve yine görevlerini yapabilmeleri için "dosyaya, delillere erişmelerinin" sağlanmasıdır.

Bu ise ancak "kimi savcılarının görev yerlerinin değiştirilmesi ile değil, zihniyetin, CMK madde 250'de ifadesini bulan özel yetkili mahkemeler kurumuna egemen olan zihniyetin ortadan kaldırılması ile mümkündür."

O nedenle Türkiye Barolar Birliği olarak talebimiz özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin kaldırılmasıdır.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

VEDAT AHSEN
ÇOŞAR'IN
KONUŞMASI

Sevgili Meslektaşlarım,

Avukatlar Haftası etkinlikleri kapsamında Ankara Barosu ile ortaklaşa düzenlediğimiz “Uluslararası Avukatlık Hukuku” konulu panelimiz az sonra başlayacak. “Avrupa Birliği'nin Avukatlık Mesleği ile İlgili Direktifleri” ve “Avukatlık Mesleğinde Reklam, Tanıtım ve Sınırları” konulu konferans için sunum yapmak üzere gelen yabancı konuklarımıza ve davetimize icabet eden diğer yabancı meslektaşlarımıza geldikleri için, bizi onurlandırdıkları için Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarım adına, kendi adıma, izninizle sizlerin adına teşekkür ediyor ve hoş geldiniz diyorum.

Avrupa Birliği'nin avukatlık mesleği ile ilgili direktiflerini az sonra konunun uzmanı olan konuşmacılardan hep birlikte dinleyeceğiz. Bu direktiflerin “Hukuk Eğitimi, Staj ve Hukuk Mesleğine Giriş”, “Herkesin Avukata Erişebilmesi”, “Uluslararası Meslek Kuruluşlarına Katılma”, “Disiplin” ile ilgili başlıkları var. Ama direktiflerin en önemli düzenlemesi, benim az önce üzerinde durduğum avukatlık mesleğinin icrasındaki özgürlükler ile ilgili olan düzenlemelerdir. İzninizle bu düzenlemelerin önemli kısımlarına işaret edeceğim.

Bunlardan ilki, avukatlık mesleğinin icrasındaki özgürlüğün ayırım gözetmeden, hükümet veya kamudan gelebilecek uygunsuz müdahalelere yer vermeyecek şekilde korunması, teşvik edilmesi ve bağımsızlık prensibine saygı gösterilmesi için gereken tüm tedbirlerin alınmasıdır.

İkincisi, avukatlık mesleğine kaydolma başvurusunun bağımsız bir meslek organı tarafından değerlendirilmesi, bu organın kayıt başvurusunu reddetmesi, kayıt silmesi, disiplin uygulaması gibi tasarruflarının yargı denetimine açık olmasıdır.

Üçüncüsü, mesleki standartlara uygun olarak hareket eden avukatların, herhangi bir yaptırıma veya baskıya tabi tutulmalarını, bununla tehdit edilmemeleridir.

Dördüncüsü, avukatların özgürlüğü kısıtlanmış olanlar da dâhil olmak üzere müvekkillerine erişebilmeleridir.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

VEDAT AHSEN
COŞAR'IN
KONUŞMASI

Beşincisi, dosyaların, diğer dokümanların ve elektronik haberleşmenin içeriği de dâhil olmak üzere avukat müvekkil ilişkisindeki gizliliğin korunması için gerekli tedbirlerin alınmasıdır. Bunun istisnası iç hukuka ve demokratik toplum gereklerine uygun olarak yürütülen cezai soruşturma sebebi ile ve yargısal veya başka bir bağımsız ve tarafsız mercii tarafından izne tabi tutulmasıdır.

Altıncısı, avukatların takip ettikleri işlerde her türlü dosyaya, bilgiye ve belgeye erişebilmelerinin sağlanmasıdır.

Değerli Konuklar,

Sıkıntılı olduğumuz bir diğer konu bugünkü konferansımızın da konusunu oluşturan “Avukatlık Mesleğinde Reklam, Tanıtım ve Sınırları”dır.

Hepinizin bildiği üzere reklam, herhangi bir mal, ürün veya hizmete ilişkin bir mesajın çeşitli medya yöntemleri ile hedef kitleye tanıtılması için yapılan planlama ve eylemler bütünüdür.

Tanıtım ise herhangi bir ürün veya hizmetin özelliklerini, kurumsal kimliğini, üretim biçimini, teknolojisini, ürettiği veya hizmet ettiği unsurlara yüklediği duygusal bağlarla birlikte, geniş halk kitlelerine, onların bunları sahiplenmesini, benimsemesini, istemesini sağlayacak şekilde anlatılmasıdır.

Birbirine çok yakın olan bu iki kavramı birbirinden ayırt etmek, sınırlarını belirlemek doğrusu çok kolay değil. Sayın konuşmacıların bu sınırı nasıl çizeceklerini sizler gibi bende merak ediyorum. Bununla birlikte şu kadarını ifade etmek isterim ki, avukat olarak benim ya da bir diğer meslektaşımın gerçeğe uygun bilgi vermesi koşulu ile var ise yazdığı makaleleri, kitapları, bildiği yabancı dili, master veya doktora bilgilerini, bürosunda çalışan personeli tanıtan bilgileri hazırladığı web sayfası yoluyla veya bir başka biçimde kamuoyuna sunması herhalde reklam değil, tanıtım olsa gerek. Bilmem yanılıyor muyum?

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, hepimize sevgi ve saygılar sunarım.

I. Uluslararası Avukatlık
Hukuku Konferansı

Birinci Gün

Birinci Oturum

“Avrupa Birliği’nin Avukatlık Mesleği
İle İlgili Direktifleri”

Oturum Başkanı

Av. Mehmet Turgay BİLGE
Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

Sunucu- Sayın Başkanımıza konuşmaları için teşekkürlerimizi sunarım. Şimdi yurtdışından gelerek bizleri onurlandıran konuklarımıza, avukatlar haftasıyla ilgili mesajlarını iletme üzere beşer dakikalık süre vereceğiz. Bu bağlamda ilk olarak Paris Barosu Yönetim Kurulu Üyesi H elene Akaoui Carneci'i kürsüye davet ediyorum efendim.

Helene Akaoui CARNECI (Paris Barosu Yönetim Kurulu Üyesi)- Sevgili meslektaşlarım ve değerli kurul, kurulunuzda Paris Barolar Birliğı adına konuşmak benim için bir onurdur. Ayrıca, Türkiye Barolar Birliğı'nin toplantısına katılıp sizlerle beraber olmak da benim için büyük bir keyif. Bazılarınızın önceden bildiğı gibi, Türkiye ile özel bir dostluğum var ve daha uzun kalmayı isterdim, fakat Paris'e dönmek zorundayım, çünkü yarın yargıçlarla kaçıramayacak olduğum önemli bir toplantı var. Yarın ve diğer günlerde yapacak olduğunuz konuşmaları ve konferansları dinlemek isterdim. Sizlere açıklamak istediğim şey şudur ki bu toplantılar, bana göre çok önemli, çünkü bunlar; her yerdeki avukatlar için toplanmanın, her yerdeki yargı sistemini ve pratiğini keşfetmenin, her ülkedeki kültür ve adetleri keşfetmenin en iyi yoludur. Bu, akıllarımızı geliştirmenin gerçekte tek yoludur ve birbirimiz hakkında ne kadar çok bilgimiz olursa hayatı genel anlamda daha iyi anlarız ve kendi pratiğimizde, hatta kendi ülkemizde daha iyi bir durumda oluruz,

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

HELENE AKAOU
CARNECI'NİN
KONUŞMASI

çünkü diğer fikirlerle temasa geçmek, eğer mümkünse, kendi fikirlerimizi daha biçimli ve daha akıllı hale getirmenin en iyi yoludur. Her durumda, konukseverliğiniz ve karşılamanız için sizlere çok teşekkür etmek istiyorum. "Hoşgeldiniz" sözcüğü her ülkede rastlayabileceğiniz bir sözcüktür - her zaman eş anlamlı karşılığını bulursunuz - fakat "buyurun" sözcüğü sadece Türkçe'de vardır ve bu yüzden Türkiye'yi çok seviyoruz.

Bunların dışında, son derece alakalı ve endişe verici sorunlar hakkında konuşan iki konuşmacıya, Paris Barolar Birliği'nde konu hakkında konuştuğumuzu, konuyla çok ilgili olduğumuzu ve avukatların dünyanın her yerinde özgürlüğün koruyucuları olduklarının doğru olduğunu ve Türkiye tarihinde çok sık olarak, sorunlarınızın olduğunu ve 1980'lerde Apaydın adında çok ciddi sorunları olan bir baro başkanı olduğunu hatırladığımı açıklamak istedim. Kendisi tutuklanmıştı ve Paris Barolar Birliği Başkanı bu konuda bilgilendirilmişti ve tepki vermeye çalıştık ve anlaşılan, işler iyiye gitmeye başladı. Fakat her durumda, Paris Barosu'nu arayabileceğinizi hiçbir zaman unutmayın. Bir taraftan olabildiğimiz kadar güçlü olup olamayacağımız konusunda emin değilim. Fakat sizi asla unutmayacağız.

Sunucu- Sayın Paris Barosu Yönetim Kurulu Üyesi'ne teşekkürlerimizi sunarız. Konuşmalarını gerçekleştirmek üzere Bulgaristan Barolar Birliği Başkanı Sayın Daniella Dokovski'yi kürsüye davet ediyorum efendim.

DANIELA
DOKOVSKI'NİN
KONUŞMASI

Daniela DOKOVSKI (Bulgaristan Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Sayın Ankara Barosu Başkanı, sayın meslektaşlar, sayın arkadaşlar, Türk Avukatlar Günü'ndeki bu güzel organizasyona katılım davetiniz için çok teşekkür etmek istiyoruz. Türkiye'den her meslektaşımız için samimi duygular beslediğimiz konusunda sizleri temin etmek isteriz. İlişkilerimizi devam ettirmek istiyoruz. Dünyanın her yerinde sürüp giden bir mücadele olan insan hakları mücadelenizde size başarılar dilemek istiyoruz. Ve şimdi, Bulgaristan Yüksek Baro Kurulu adına Bulgaristan Yüksek Baro Kurulu'nun amblemini Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na ve Ankara Barosu Başkanı'na takdim etmeme izin verin.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Sunucu- Sayın Bulgaristan Barolar Birliği Başkanı'na teşekkürlerimizi sunarız. Konuşmalarını gerçekleştirmek üzere Karadağ Barolar Birliği Başkanı Zdravko Begovi'i kürsüye davet ediyorum efendim.

Zdravko BEGOVIC (Karadağ Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Sayın Ankara Barosu Başkanı, Sayın Ankara Cumhuriyet Başsavcısı, değerli meslektaşlarım; sizinle burada olmak benim için onur ve mutluluk vericidir. Sizleri Karadağ'da bulunan 600 avukat adına selamlamak ve benim sevgili meslektaşım adına selamlamak benim için çok büyük mutluluktur.

ZDRAVKO
BEGOVIC'İN
KONUŞMASI

Bu kadar büyük ve güzel organizasyonda sizinle burada olabilmek için, bize davetiye gönderdiğiniz için sizlere çok teşekkür ederim. Bu fırsatla Türkiye'de bulunan tüm avukatların Avukatlar Günü'nü kutlamak istiyorum, kendi aileleriyle inşallah mutlu ve huzurlu hayatları olur.

Bildiğiniz gibi Karadağ küçük bir ülkedir ama hukuk açısından çok büyük bir geleneğe sahip olan ülke. Bundan dolayı sizlerle paylaşmak istiyorum, biz 2009 yılında Karadağ'da avukatlık açısından yüzüncü yılı kutladık. Bundan dolayı da Türkiye'de bulunan bu kadar eskiye dayalı ve bu kadar büyük bir birlikle işbirliğine geçmek bizim için çok büyük bir onurdur. Umuyorum ki bu işbirliği daha da yüksek seviyede olacak ve ileriki zamanda daha güzel, daha yakından tanıyacağız birbirimizi ve daha güzel şeyler yapacağız.

Bundan dolayı Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve Ankara Barosu Başkanı'nı bu sene Aralık ayında kutlayacağımız avukatlar günümüze davet etmek istiyorum. Çok teşekkür ediyorum ve sağlıklar diliyorum, saygı ve sevgimle selamlıyorum.

Sunucu- Sayın Karadağ Barolar Birliği Başkanı'na teşekkürlerimizi sunarım. Konuşmalarını gerçekleştirmek üzere Makedonya Barolar Birliği Başkanı Sayın Nenad Yanicevic'i kürsüye davet ediyorum efendim.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

NENAD
JANICEVIC'İN
KONUŞMASI

Nenad JANICEVIC (Makedonya Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Türkiye Barolar Birliği Başkanı Bay Coşar, Sayın Ankara Barosu Başkanı Bay Feyzioğlu, seçildiğiniz için tebrikler. Sayın Ankara Başsavcılarını, Sayın CCBE İkinci Başkan Yardımcısını, diğer değerli konuklar, davetiniz için sizlere çok teşekkür etmek istiyoruz ve Makedonya'daki 2000 avukatın ve ayrıca Makedonya'dan meslektaşlarım olan ilgili baroların başkanları Bay Matjanovski, Bay Naim Camii ve Bay Dubcinovski'nin en iyi dileklerini iletmek istiyorum. Kendimi evimdeymiş gibi hissediyorum, çünkü ülkelerimiz, insanlarımız arasında çok yakın ilişkiler var ve Türk ve Makedonyalı meslektaşlarım arasında çok samimi ilişkiler var. Elbette ki çok mutluyum, çünkü barolarınızın, Türk barolarının özel radyo ve televizyonu var. Bu dünyadaki bütün avukatlar için iyi bir referans. Bu konferanstan önce Makedonya Barosu, Karadağ'daki meslektaşlarımdan daha büyük bir kutlama aldı. Fakat en büyük töreni Makedonya Barolar Birliği'nin kuruluşunun ellinci yıldönümü için düzenledik. Mayıs 2005'te Makedonya televizyonu, Makedonya Barolar Birliği konferansını canlı olarak yayınladı. Konferansa yirmi beş ülke katıldı. Çok mutluyum, çünkü şimdi baromuzun özel radyosu ve televizyonu var, bunlar çok önemli medya araçlarıdır ve hepimiz için çok iyi bir deneyimdir. Son olarak, sizlere konukseverliğiniz için teşekkür etmek istiyorum. Sizlere; bu güzel yerde, bu konferans merkezinde her aşamadaki konukseverliğiniz için teşekkür etmek istiyorum, çünkü Balkan ülkeleri birbirine çok yakındır - aynı folklor ile aynı kültürlerle, aynı inançla çok sıcak bir ilişki. Dini inançlar arasında ayırım olması önemli değildir, fakat tek bir ortak dilimizin olduğunu hissediyorum - hukuk dili. Çok teşekkür ederim.

Sunucu- Sayın Başkan'a teşekkürlerimizi sunuyorum. Konuşmalarını gerçekleştirmek üzere Hırvatistan Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Marijo Janukovic'i kürsüye davet ediyorum.

MARIJO
JANUKOVIC'İN
KONUŞMASI

Marijo JANUKOVIC (Hırvatistan Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi)- Sevgili baylar ve bayanlar, sayın meslektaşlar, sayın misafirler, Hırvatistan Barolar Birliği Başkanı Bay Leo

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Andris adına, meslektaşlarım ve kendi adıma, Türk Avukatlar Günü'ne davetiniz için teşekkür etmek istiyorum. Burada, Ankara'da olmak ve Avukatlık Kanunu üzerine düzenlenen konferansın oturumlarına katılmak benim için büyük bir keyif. Bu dört günün başarılı geçeceğini ve mesleğimizin sorunları hakkında bize bazı cevaplar vereceğini umuyorum. Bir kere daha, davet için teşekkür ediyorum ve Hırvat Avukatlar Günü'ne gelebilmenizi umut ediyorum. Çok teşekkür ederim.

MARIJO
JANUKOVIC'İN
KONUŞMASI

Sunucu- Sayın Hırvatistan Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi'ne teşekkürlerimizi sunarız. Avrupa Birliği'nin avukatlık mesleğiyle ilgili direktifleri konulu birinci oturumumuzu gerçekleştirmek üzere Oturum Başkanı Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Av. Mehmet Turgay Bilge'yi, Avrupa Barolar ve Hukuk Kuruluşları Konseyi İkinci Başkanı Sayın Av. Evangelos Tsouroulis'i ve İtalya Barolar Birliği'nin Avrupa Barolar ve Hukuk Kuruluşları Konseyi temsilcisi ve Brüksel irtibat görevlisi Sayın Av. Andrea Carta'yı divana davet ediyorum efendim.

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Değerli konuklarımız sevgili meslektaşlarımız, sayın dinleyiciler; Türkiye Barolar Birliği'nin ilk defa düzenlemekte olduğu Avukatlar Haftası etkinlikleri kapsamında gerçekleşen bu uluslararası etkinliğimizin ilk oturumunda Avrupa Birliği kuralları doğrultusunda, meslek kurallarını inceleyeceğiz. Hepinizin fark ettiği gibi Avrupa'nın çeşitli yerlerinden çok değerli konuklarımız var, hatta dünyanın çeşitli yerlerinden. Şu andaki oturumuzda sizlere sunulduğu gibi iki değerli meslektaşımız bizlere görüş ve düşüncelerinden yararlanma imkânı verecekler.

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Ancak şöyle bir giriş yapmak gerekirse; bildiğiniz gibi insanlığın en eski mücadelelerinden birisi hak ve adalet arayışı, avukatsa bu mücadelede insanoğlunun yanındaki en büyük destekçisi, en büyük güvencesi. Dünyanın her yerinde bu mücadele sürerken avukatların gücü adeta insanoğlunun hak ve adalet arayışındaki en büyük güvencesi olmaya da devam ediyor. Hatta şöyle diyebiliriz, hukuk devleti avukatın işidir sayın konuklar. Avukatın güçlü olmadığı, kendini özgür hissetme-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

diği, değil özgürce davranmak, özgürce hissettirilmediği bir ortamda ne adil yargılanma hakkından, ne hukuk devletinden ne de insanların haklarına ve adalete ulaşmalarındaki tatmin olma duygularından bahsedebiliriz.

Bu anlamda avukatın bir kamu görevi yürütmekte olduğu açık ve bu kamu görevi dünyanın her yerinde bu şekilde algılandığından, baktığımızda avukatlık mesleğini düzenleyen evrensel kuralların, bunlar gerek iç hukuka ilişkin olsun gerek uluslararası kurallar olsun, pek çok noktada adeta aynı elden, aynı kaleminden çıkmışçasına bir tekdüzelik içerdiğini görürüz. Yine de bu kurallara, tabii olduğumuz kurallara ya da avukatlığın güvencesi olduğunu söyleyebileceğimiz kurallara bakacak olursak, her şeyden önce Türkiye'de 1136 sayılı Avukatlık Kanunu var biliyorsunuz. 1969 yılından beri, 2001 yılında da önemli değişikliklere uğradı ve avukatlık mesleğini güçlendirdi diyebiliriz. Ancak bunun dışında kendimizi sınırladığımız, aynı zamanda mesleğimize saygınlığını kazandırmak ve devam ettirmek yolunda âdeta kendi sınırlarımızı ya da haklarımızı çizdiğimiz Türkiye Barolar Birliği meslek kuralları var, 1971 yılında Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu tarafından kabul edilen, daha sonra uluslararası kurallar. Uluslararası kuralların içinde bugün sıkça değineceğimizi tahmin ettiğim CCBE yani Avrupa Birliği Barolar Konseyi'nin, 1988 yılında çıkardığı ve son olarak 2007 yılında yeniden düzenlediği meslek kuralları söz konusu ve yine Sayın Başkanımızın değindiği gibi Havana Kuralları 1990 yılında Birleşmiş Milletler Konferansı tarafından kabul edilen.

Avukatların rolüne dair Havana Kuralları dışında, Avrupa Konseyi'nin 9 no.lu tavsiye kararı, avukatlık mesleğinin icrasında özgürlüğü konusunu öncelikli konu edinen ve Turin İlkeleri 2002 yılında son uluslararası düzenleme olarak bunu kabul edebiliriz. Zannediyorum sayın konuşmacılarda özellikle CCBE kuralları dâhilinde olmak üzere, yine kendi deneyimlerinden iç uygulamalarından yola çıkarak bize önemli bilgiler kazandıracaklar. Ben şimdiden katıldıkları için teşekkür ediyorum ve konuklarımızın özgeçmişlerini size kısaca iletmem istiyorum.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Sağımızdaki konuğumuz Evangelos Tsouroulis, kendisi Atina Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuş, Yunanistan Yüksek Mahkemelerinde dava takip etmeye yetkili olup, Pire Barosu'na kayıtlı olarak avukatlık faaliyetlerini halen sürdürmektedir. Pire Barosu Başkan Yardımcılığı görevinde bulunmuş, hâlihazırda da CCBE yani Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı olarak görev yapmakta. Bu görevinden önce yine CCBE nezdinde Yunanistan Delegasyonu'nda başkanlık ve CCBE hizmetler ve avukatlığın serbest dolaşımı komitesiyle ilgili disiplin komitelerinde başkanlık yapmaktaydı. Bunların dışında Sayın Tsouroulis Yunan Deniz Hukuk Birliği, Yunan Deniz Avukatları Derneği, Akdeniz Deniz Hukuku Tahkim Birliği, Londra Deniz Hukuku Tahkim Birliği üyeliklerini de yürütmektedir. Avrupa Birliği'nde Üretim Ürün Sorumluluğu, Avrupa Birliği'nde ferdi zarar tazminatları, Avrupa Birliği'nde hukuk usulü ve gemi hukuk alanlarında yayınlanmış ortak ve kendine ait eserleri bulunmakta. Pire ve Atina bültenlerinde, baro bültenlerinde makaleleri yayınlanmış ve Pire Barosu Gazetesi yayın kurulu üyeliğini henüz sürdürmektedir.

Diğer değerli konuğumuz Sayın Andrea Carta, kendisi Cenova Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuş, lisanüstü eğitimini Brugge'deki Avrupa Koleji'nde Avrupa Hukuku üzerine tamamlamış. Avrupa Birliği Hukuku alanında uzmanlaşmış ve Brüksel'de yerleşik iki avukatlık bürosunda serbest olarak çalışmaya devam etmektedir. AB Hukuku ve özellikle hizmetlerin serbest dolaşımı, kamu ihaleleri, elektronik haberleşme, telif hakları, ulaşım, network sektörlerinde uzman. İtalyan Barolar Birliği'nin CCBE nezdindeki delegasyonunda üye, aynı zamanda Brüksel irtibat görevlisi olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Ben her iki konuğumuza da hoş geldiniz dileğimizi tekrarlıyorum ve Sayın Tsouroulis'e konuşmalarını yapmak üzere buyurun diyorum. Süre konusunda da isterseniz bir hatırlatmada bulunayım, biraz aştığımızı da kabul ederek, aslında programımızda 45 dakikalık bir süre söz konusuydu ama bunu biraz içinde bulunduğumuz saati dikkate alarak yarım saate kadar indirdik, izniniz olursa o şekilde davranalım.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Teşekkür ederim. Konumuza başlamadan önce CCBE -Avrupa'daki bir milyon avukatı temsil eden Avrupa Barolar ve Hukuk Toplulukları Konseyi- başkanı ve üyeleri adına Türk meslektaşlarımıza selamlarımızı sunmak ve Türk Avukatları Günü adlı konferansınızın başarısı için en iyi dilekelerimizi sunmak istiyorum. İki başkana, Türkiye Barolar Birliği Başkanı'na ve Ankara Barosu Başkanı'na bizim için yaptıkları fazlasıyla ilham verici konuşmalar için tebrik etmek istiyorum ve bu, bütün Avrupa'daki, bütün dünyadaki avukatların aynı sorunlarının olduğunu ve avukatların sıradan işadamları olmadığını kamuya ve kendimize göstermek için birlikte çalışmamız gerektiğini avukatların toplumun koruyucuları olduğunu göstermektedir. Avukatlar olmadan özgürlük olamaz. Ayrıca, konukseverliğiniz için teşekkür etmek ve her işiniz için başarılar dilemek istiyorum.

Tartışacağımız konu Avrupa Birliği avukatlarının yönergeleridir. Avukatların; bütün insanların, ister ekonomik, sosyal ve kültürel ya da medeni ve siyasi olsun, hakkı olan insan hakları ve temel özgürlüklerin koruyucuları olarak toplum içindeki özel rolü hem Birleşmiş Milletler Teşkilatı -Türk Avukatlar Birliği Başkanı tarafından sözü edilen Havana Kararı'na atıfta bulunuyorum- hem de Avrupa Birliğinin yetkili organları -2000 yılı Avrupa Tavsiye Konseyi'ne ve Avrupa Parlamentosu'nun 2001 yılı kararına atıfta bulunuyorum- tarafından tanınmıştır. Ayrıca, Avrupa Mahkemesi, pek çok durumda, avukatlık mesleğinin temel değerlerini tanımıştır -bağımsızlık, çıkar çatışması yokluğu ve mesleki gizlilik / mahremiyet- ve ayrıca, bu temel değerlerin kamu çıkarı hususları olarak nitelendiğini bulmuştur.

Avukatların toplumdaki özel rolü ve avukatlık mesleğinin yönetimle olan ayrılmaz bağı ve adalet uygulaması, yurttaşların haklarının ve çıkarlarının sadece gerekli mesleki niteliklere ve uzmanlığa sahip kişilere emanet edilebileceğini -bu özel rolü oynamamızı sağlamak için etkinliklerimizi yargı sistemine ve her ülkenin geleneklerine göre düzenleyen bir meslek kurumunun - baronun - üyeleri olarak avukatlar gerekli hale getirir.

Ancak, Avrupa'daki avukatlık mesleğinin, düzenlenen bir meslek olmasına rağmen, sadece diğer liberal meslekler arasında değil, aynı zamanda Avrupa Birliği'ndeki ve gerçekte, ötesindeki hizmetler yelpazesine göre en liberal ve en gelişmiş sınır ötesi rejime sahip olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir.

Gerçekte, avukatlık mesleği avukatlık hizmetlerini Avrupa Ekonomik Bölgesi içinde liberalleştirme amacıyla metinleri düzenlenmiş olan ilk meslekti. 30 yıldan uzun bir süre için avukatların sınır ötesi hizmetlerinin geçici bir temeldeki kanuni hükmü, 1977 yılının 249 No'lu yönergesiyle tanınmış ve başarılı biçimde yönlendirilmiştir. Ayrıca, yaklaşık 13 yıldır, mesleki niteliklerini edindikleri üye devlette çalışan avukatlara, Kurucu Yönerge olarak bilinen 1998 yılının 5 No'lu yönergesi aracılığıyla başka bir üye devlette çalışma hakkı verilmiştir.

Avrupa Birliği'nde başarılı biçimde uygulanan bu iki yönerge, elbette ki yönergenin spesifik hükümlerine ve ihtiyaçlarına göre herhangi bir göçmen avukatın her bir üye devlet konusunda birleştirilmesine izin veren yönerge 2005 / 36 tarafından değiştirilen, 89 / 48 No'lu Diploma Yönergesi ile birleştirilmiştir. Diploma Yönergesi; Avrupalı bir avukata, mesleki niteliklerini edindikleri devletten başka bir üye devlette mesleki hizmetlerini dönüştürmeleri için gerekli olan bir yetenek testini geçmeleri koşuluyla üçüncü bir alternatif yol sağlar.

Şimdi, İtalyan meslektaşım Bay Andrea Carta Hizmetler Yönergesiyle ve Diploma Yönergesiyle ilgilenirken Kurucu Yönerge hakkında daha ayrıntılı düşüneceğiz. Kurucu Yönerge olarak bilinen 1998 Yılı'nın 5 No'lu yönergesi, niteliklerini edindikleri Avrupa Birliği'ne üye devletteki avukatlara, kendi ünvanları ev sahibi devletin barosunda kayıtlı olmaları koşulunu sağlıyorsa, diğer Avrupa Birliği'ne üye devlette yerleşik duruma geçmek üzere uygulama hakkına izin verir. Yerleşik göçmen avukat kendi ülkesinin kanunuyla, topluluk kanunuyla, uluslararası hukukla ve ev sahibi devletin kanunuyla tavsiye verebilir. Bu yüzden, örneğin, bir İngiliz avukat İtalya'ya ya da İspanya'ya ya da Avrupa Birliği'ne üye başka bir devlete gidebilir, orada bir İngiliz avukat olarak büro açabilir ve İngiliz

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Hukuku'yla, Avrupa Topluluğu Hukuku'yla, üçüncü ülke hukukuyla ve örneğin İtalyan ya da İspanyol Yerel Hukuku'yla çalışabilir. Bu yüzden, Türkiye Avrupa Birliği üyesi olduğu zaman bir Türk avukat, başka bir Avrupa Birliği devletine gidebilir ve orada büro açabilir.

Ayrıca, bu yönerge yerleşik bir Avrupa Birliği avukatının yerel ünvan elde etmesini ve daha fazla inceleme olmadan ev sahibi devletin yerel barosuyla tamamen bütünleşmesini ve sadece, en az 3 yıllık bir süre boyunca yerel hukuk üzerinde çalıştığını ispatlayarak örneğin; avukat, hukuk danışmanı, dava vekili, vb. yerel avukatlık ünvanı elde etmesini sağlamaktadır. Bu, uygulamayı göz önüne alarak daha detaylı hususa ihtiyaç duyan geniş kapsamlı bir yönergedir.

Bir avukatın, Kurucu Yönerge'nin tanıdığı avantaja sahip olma hakkına erişebilmesi için iki temel koşul ve bir usul vardır. Birincisi, avukat yönetmelikte listelenmiş olan ünvanların birisini elde etmiş olmalıdır. Yani, Avrupa Birliği'ne üye devlet olan kendi ülkesine göre avukatlık ünvanına sahip olmalı, avukat olmalıdır. Örneğin; bu, Avrupa Birliği'ne üye devletlerin farklı dillerinde avukat, hukuk danışmanı veya başka bir ünvan olabilir.

İkincisi, avukat Avrupa Birliği'ne üye devletlerden birisinin vatandaşı olmalıdır. Örneğin, bir Amerikan vatandaşı İngiltere'de hukuk danışmanı ünvanını ya da İtalya'da *avvocato* ünvanını elde etmeyi başarmışsa bu Kurucu Yönerge'yi kullanamaz, çünkü Avrupa Birliği'ne üye devletlerden birisinin vatandaşı değildir. Formalite unsurlarından biri olan üçüncü koşul, avukatın onay sertifikasıyla desteklenen başvuruda bulunarak ev sahibi devletin yerel barosuna kayıtlı olması gerekliliğidir. Sertifikayı kendi ülke barolarından alırlar. Ve Avrupa Birliği'ne üye ev sahibi devlet içinde bir avukatın bir barodan diğerine transfer olması için gerekli olanları aşamaya-
cık olan diğer ilgili belgeler de sağlanmalıdır. Örneğin, Ankara Barosu'na kayıtlı olan bir Türk avukat İstanbul Barosu'na geçmek istiyorsa ve bunun için bir, iki, ya da üç belge gerekiyorsa, aynı şekilde Avrupalı bir avukattan da, kendi ulusu içindeki

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

bir avukatın bir barodan diğerine geçmek için getirmek zorunda olacağı belgeden daha fazla belge getirmesi beklenemez.

Bu yönerge, çifte deontoloji ilkesini uygulamaktadır. Bu, yönergeye göre kayıtlı olan avukatın, kayıtlı olduğu hem kendi ülke barosu hem de ev sahibi ülke barosu tarafından yapılan düzenlemeye konu olduğu anlamına gelir. Bu yüzden, görevi suistimal durumunda, hem ev sahibi baro hem de kendi ülke barosu tarafından, aynı suistimale bakılmaksızın başlatılan disiplin işlemlerine maruz kalabilirler. Yukarıda belirtildiği gibi, bu yönerge yerleşik avukata, ev sahibi ülkenin avukatı ünvanını elde etme ve tam üye olarak ev sahibi ülkenin barosuyla bütünleşme fırsatını ve hakkını verir. Onlar için gereken tek koşul, hiçbir inceleme olmadan profesyonel kariyerlerini, üç yıllık bir süre boyunca yerel hukuk üzerinde çalışarak sürdürdükleri konusunda ev sahibi ülke barosunu tatmin etmektir.

Ayrıca, kendi ülkelerinde bir hukuk firması ya da hukuk şirketinin bir üyesi olarak mesleği icra eden avukatlar, ev sahibi ülkede, tabi ki ev sahibi ülkenin kanunlarına uygun olarak, bu firmanın ya da şirketin şube ya da ofisini açabilirler. Aynı zamanda, bir avukat, ev sahibi ülkedeki bir ya da birkaç avukatla ya da Avrupa Birliği'nin diğer ülkelerinde faaliyet gösteren avukatlarla bir avukatlık şirketi kurabilir.

Sonuç olarak, Kuruluş Yönergesi yaklaşık 13 yıldır, Avrupa Birliği'nde Lüksemburg tarafından ilk girişim olarak bir dil sınavı getirilmesi hariç, herhangi bir problem olmadan, en azından ciddi problemler olmadan, uygulanmaktadır. Ancak, Avrupa Adalet Divanı bunlara bir son verdi ve bugün Kuruluş Yönergesi Lüksemburg'ta da tam olarak uygulanmaktadır. Kuruluş Direktifi'nin tüm üye devletler ve barolar tarafından başarılı bir şekilde uygulanması, esasen bunun CCBE'deki uzun müzakerelerin ve Avrupa Komisyonu ile CCBE arasındaki yakın işbirliği ve istişarelerin bir sonucu olduğu gerçeğine dayandırıldı. Bu direktif 10.yılında yeniden gözden geçirildi. Şu sıralar, Avrupa Komisyonu yetkilileri ve CCBE'nin ortak tutumu, Kuruluş Direktifi'nin başarılı olarak uygulanmasının, üzerinde bir değişiklik yapılmasını gerektirmediğidir. Tabi ki, Avrupa Komisyonu'nun ne istediğini beklemeniz ve görmeniz gerekiyor.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Avukatları iç pazardaki hizmetler bakımından tam olarak yetkilendirmeyi amaçlayan avukat direktifi, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nin 2006/123 sayılı yeni bir Genel Hizmetler Direktifi ile tamamlandı. İç pazardaki hizmetlere ilişkin bu yeni direktif mimarlar, iş adamları, kamyon şoförleri, turist rehberleri gibi tüm hizmet sağlayıcıları hakkında uygulanmakta ve hizmet sağlayıcılarının kuruluş özgürlüğünün kullanımını ve bir yandan hizmetlerde yüksek kaliteyi muhafaza ederken, diğer yandan bu hakkın kullanımındaki formalite ve usulleri basitleştirerek hizmetlerde serbest dolaşımı kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bu yeni direktif, hükümleri yukarıda bahsedilen 2 direktifle -Hizmetler Direktifi ve Kuruluş Direktifi- çelişmemek kaydıyla, avukatlar hakkında da uygulanmaktadır.

Avukatlık mesleği ile ilgili karşılaştığımız sorun, avukatların toplumdaki özel rolünü korurken ve artırırken, Avrupa Birliği Hizmetler Direktifi'nin hedeflerini gerçekleştirerek mesleği bir adım öne çıkarmaktır. Sonunda, yukarıda açıklanan avukatlarla ilgili sistemin uygulanması günden güne, çoğunlukla ve kural olarak her birinin üyesi bulunduğu CCBE yani Avrupa Barolar ve Hukuk Birlikleri Konseyi arasında olmak üzere Avrupa'daki barolar arasında süregelen konuşmalarla izlenmekte ve iyileştirilmektedir. Bildiğiniz gibi, Türkiye CCBE'nin ortak üyesidir. Gerçekten, tüm CCBE üyeleri, Sınır Ötesi Faaliyetler Hakkında Meslek Kuralları ve aynı zamanda tüm Avrupa'da uygulanan ve tabii ki avukatların bağımsızlığı, meslek sırrı, menfaat çatışmasının önlenmesini sağlayan Avukatlık Mesleği Hakkında Temel İlkeler Şartı'nın tarafıdır.

Bundan başka, CCBE, uygun ve mümkünse uyumlu hale getirilmiş eğitim ve devam eden staj aracılığıyla tüm Avrupa avukatlarının hukukun üstünlüğü ve demokratik toplumun ilerlemesini sağlamada yapı taşı olan yüksek bir mesleki yeterlik standardına sahip olmasına güvence vermek adına etkin adımlar atmaktadır. Bu, başarı için zorunlu olan ve hem AB avukatları hem de vatandaşları için yararlı olacak bir çalışmadır. Avukatlara ilişkin mevcut sistem, yukarıda açıklan-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

dığı üzere, denenmekte, test edilmekte ve hem avukatlar yani sağlayıcılar hem de adli hizmetlerden yararlananlar için daha yeterli bulunmaktadır.

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Yukarıda bahsedilen direktiflerin başarılı olarak uygulanması ve özellikle Kuruluş Direktifi, mesleğin tek ve aynı zamanda en liberal şekilde düzenleme altına alınabileceğini kanıtlamaktadır. Avukatlara ilişkin mevcut düzenin, avukatların bir yandan AB genelinde insan hakları ve tüm vatandaşların temel özgürlüklerinin koruyucusu ve hukukun üstünlüğünün savunucusu olarak sahip oldukları temel rolü korurken, liberalleşmenin ve tam rekabetin ihtiyaçlarını karşılamak üzere hazırlandıklarını kanıtladığı hiç tereddüt etmeden söylenebilir. Teşekkür ederim.

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Evangelos Tsouroulis'e. Şöyle yapalım mı? Sorusu olanlarını alıp, hemen Sayın Carta'nın da daha sonra görüşlerini alıp kapatabiliriz. Şu anda Sayın Tsouroulis'e sorusu olan var mı konuklarımız arasında. Kendisi dinlediğimiz gibi Avrupa Birliği'nde avukatların mesleklerini yürütürken tabi olduğu bir takım direktifleri yerine getirmek zorunda oldukları kurallara değindi. Aynı zamanda avukatların çeşitli ülkelerde mesleklerini yürütmek açısından tabi olduğu kurallardan bahsetti ve aynı zamanda avukatların niteliklerinin neler olması gerektiği konusunda kısaca bilgiler verdi. Bu konularda herhangi bir soru yöneltirse memnun oluruz, yoksa Sayın Carta'ya geçelim. Yok herhalde, teşekkür ediyoruz.

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Sayın Carta'ya o zaman sözü verelim.

Andrea CARTA (CCBE Üyesi, İtalya Barolar Birliği Temsilcisi)- Teşekkür ederim, Sayın Başkan. Başlamadan önce, Türkiye Barolar Birliği'ne bizi bu ilgi çekici toplantıya davet ettikleri için teşekkür etmek isterim. Ayrıca İtalya Barosu ve İtalya Barosu Başkanı adına da bu davet için teşekkür ederim. İtalya'da "Avukatlar Günü" yok. Ancak, 2011 avukatların yılı ve İtalya'nın birleşmesinin 150.yılında avukatlık mesleğini

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

kutluyoruz. Bu nedenle, Türkiye Barolar Birliği'nin avukatlık mesleğini kutlamak üzere düzenlediği toplantıyı memnuniyetle karşılıyoruz.

Sunum konusuna gelecek olursak, Avrupa Birliği'nde avukatların hizmet sağlama özgürlüğünün nasıl işlediği hakkında kısa bir anlatımda bulunacağım. Gerçekten, Avrupa Ekonomik Topluluğu Konseyi tarafından 30 yılı aşkın bir süre önce 1977'de kabul edilen çok kısa bir belgeye dayanmaktadır. Daha sonra, bizi bugün bildiğimiz Avrupa Birliği'ne taşıyan sürecin ortasındaydık. İfadeler bugün gördüğünüz direktiflerle kıyaslandığında çok kısa ve direktifler kısaca üye devletlerin biri tarafından avukat ünvanı verilen kişilerin esasen diğer üye ülkede, hizmetin sağlanacağı ev sahibi ülkedeki avukatlarla aynı şartlarda hukuki hizmet sağlayabileceğini öngörmektedir.

Taşınmazlar veya murisin mallarının yönetimine ilişkin tapu benzeri diğer senetlerin devrine bağlı özel kısıtlamalar vardır. Bunlar Kıta Avrupası ülkelerinde noterlere ait yetkililerdir. Bu nedenle, bunlar direktifin kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak hukuki hizmetlerin özü -hukuki danışmanlık, müvekkilin mahkemede temsili- fiilen gelişmiştir. Bir üye ülkenin ziyaretçi bir avukatta arayabileceği tek gereklilik -ki bu üye ülkenin yetkisi dâhilindedir- ziyaretçi avukatın baro başkanı veya nezdinde faaliyette bulunacağı mahkemenin başkanına yerel bir avukat tarafından tanıtılmasıdır.

Gerçekten, uygulama bakımından anlaşılması güç bu hükme bakacak olursak, çünkü bu hüküm şöyle gerektirmektedir: "Yerel kurallar veya geleneklere uygun olarak duruşma hâkimi, baro başkanı veya söz konusu yargı makamları önünde bağlantılı olarak çalışacağı avukata tanıtılan bir avukat" Ve bu avukat, gerekli hallerde söz konusu yetkili makama karşı sorumlu olmalıdır. Bu husus, ilgili süreç boyunca avukata yardım sağlanmaya ihtiyaç olmadığı anlamına gelmektedir. Yetkili makamın sadece, özel hallerde veya üye devletin karar vermesi halinde, kendisine karşı sorumlu olacak bir avukatın varlığına ihtiyacı vardır. Şu halde, bu gerekliliğin, sadece ada-

let sisteminin işlevini doğru biçimde görmesini garanti etmeye hizmet eden çok küçük bir gereklilik olduğu görülür.

Diğer taraftan, hiç kimse başka bir ülke mahkemesi önünde, yerel bir avukatın görüşünü sormaksızın veya onun deneyimlerini kullanmaksızın hukuki faaliyette bulunmayacaktır; çünkü her zaman süreç boyunca yön gösterilmeye, hâkimlere tanıtılmaya, adalet sisteminin nasıl çalıştığını öğrenmeye ihtiyaç duyulur ve uygulamada her zaman, başka mahkemelerde -ilaveten başka şehir mahkemelerinde- faaliyette bulunurken uyarılarda bulunmak için vekil sıfatıyla hareket eden bir avukata ihtiyaç duyulur. Bu nedenle direktifin öngördüğü bu tek kısıtlama, hizmete ilişkin hükümler bakımından tamamen işlevseldir.

Yürürlükteki kurallara göre, direktif, ziyaretçi avukatın çoğunlukla ev sahibi ülkenin disiplin kurallarına tabi olduğu hallerde, mahkeme içi hizmetler -ki bu durumda ve sahibi baronun kuralları uygulanacaktır- ve mahkeme dışı hizmetler arasında bir ayırım öngörmektedir. CCBE, sınır ötesi hizmetler sağlayan avukatlar için meslek kuralları konusunda bir uyumsuzluk olabileceğinin açıkça farkındaydı ve bu nedenle yurtdışı hukuki hizmetlere ilişkin esnek hükümlerin kolaylaştırılması amacıyla, sınır ötesi hallerde uygulanan Avrupa Birliği Avukatları İçin Meslek Kuralları'nı düzenledi ve kabul etti.

Esasen direktif bu şekilde işlemektedir. Mevzuatın bu kısmının uygulanmasına ilişkin olarak görünen çok az problem var ve avukatların serbest dolaşımının tüm Avrupa Birliği'nde doğal karşılanan bir şey olduğunu söyleyebiliriz. Avrupa Komisyonu direktifte şu an mevcut olanların ötesinde özellikle avukatlık ücretleri için liberalleşme sürecini zorlamayı denedi; ancak Adalet Divanı özellikle avukatlık ücretleri ile ilgili mesleki kuralların geçerliliğini onaylamıştır ki mahkeme avukatlık mesleğine ilişkin kuralların çoğunu kamu yararını gözeterek tespit edip, her zaman barolar ve baroların düzenlemelerinin lehine kararlar vermektedir. Sonuç olarak, serbest dolaşıma ilişkin diğer düzenlerle karşılaştığımızda, günümüzde mevcut kuralların uygun veya en azından hukuki hizmetler için gerçek bir iç pazar sağlayacak kadar yeterli olduğunu söyleyebiliriz.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

Serbest dolaşımı veya mesleki niteliklerin karşılıklı tanınmasını kolaylaştırmak üzere yakın zamanda kabul edilen 2005 yılı 36 No'lu direktifinde olanlarla ilgili bir karşılaştırma yapmak sanırım ilginç olacaktır. Bu direktif avukatlık mesleğinden farklı ojan tüm mesleklere ve koşullarının uyumlaştırıldığı diğer birtakım mesleklere uygulanmaktadır.

Bir mühendisi göz önüne alalım. Avrupalı bir mühendis, başka bir üye ülkeye yerleşmek, başka bir deyişle orada iş kurmak için yerleşmek istedikleri üye ülkenin yetkili makamlarına başvurularını bildirmek zorunda olacaktır. Meslekleri ve akademik nitelikleri ile ilgili derin bir araştırma yapılacaktır. Normalde en az dört hafta, ancak genellikle daha uzun süren bir süreç olacaktır. Ev sahibi üye yetkilisi ve diğer üye yetkilisi arasında mühendisin gerçekten mühendis olup olmadığı ve ne mühendisi olduğu gibi konularda bağlantılar kurulacaktır.

Ve bu sürecin sonunda -Üye ülkelerdeki kanunlar farklıyken fizik kanunu tüm dünyada aynıdır- başka bir üye ülkeye yerleşmek isteyen mühendisten 3 yıllık bir eğitim alması veya sınava girmesi rica edilebilecektir. Şimdi, profesyonel bir mühendis ya da profesyonel bir turist rehberi ya da bir spor eğitmeni olarak çalışan birinden tüm hayatları boyunca tekrar okula gitmelerinin istendiğini düşünün. Bu avukatlar için söz konusu olmaz, zira başka üye ülkede mesleğe erişime ilişkin şartlar uyumlaştırılmış ve tamamen basitleştirilmiştir.

Şimdi bir adım öteye gidelim, size önemli olduğunu düşündüğüm birkaç sorundan söz etmek istiyorum. Bunlar Ankara Barosu Başkanı tarafından kısmen dile getirildi ve konu "Avukatların serbest dolaşımının hukukun üstünlüğüyle nasıl bağlantılı olacağı ve bunu geliştirmeye nasıl yardımcı olacağı"na ilişkin. Öncelikle Avrupa'da entegrasyon sürecinin kökenine bir bakalım. Başka bir ülkede hukuki hizmet sağlamak ve mesleğimizi icra etmek üzere kullandığımız direktif, başlangıçta 1957 Roma Antlaşması'nda bulunan ve şimdi Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Anlaşma'nın içerisinde yer alan ilkeleri esas almaktadır.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

Ve bu ilkeler, ülkeler arasında, pazarlar arasında ve en nihayetinde insanlar arasında daha güçlü karşılıklı bağımsızlık yaratma amacıyla olan serbest dolaşım ilkesi ve ortak bir iç pazar ilkesine dayanmaktadır. Bu, ekonomik işlevselcilik ilkesidir, yani 40'lı yıllarda savaşta bulunan milletleri bir araya getirmek ve ekonomilerini bir daha anlaşmazlık mümkün olmayacak kadar birbiriyle bağlantılı hale getirmektir. Bunun ötesinde bir şey daha vardır ki bu da avukatların birbiriyle karşı karşıya gelmeye zorlanmış ve avukatlara bir ülkeden diğerine gitme imkânının verilmiş ve sonra baroların düzenleyici mesleki birlikler olarak bir araya gelmiş olmasıdır. Onlar bir masaya oturmak ve kendi kurallarını tartışmak zorunda kalmışlardır. İşte barolar CCBE ile hala bunu yapmaktadır. Şu anda bizim de yaptığımız şey budur.

Ayrıca, Meslek Kuralları'nı düzenledik ve meslekte meydana gelebilecek ve mesleğimizi etkileyebilecek her şeye müdahale ettik ve mesleğimizin esas değeri savunmadır. Bu nedenle, menfaatlerimizi korumak için bir araya geldik ve bu bizim bir araya gelmemizi, gerekli hallerde vatandaşlarımızın menfaatlerini korumamızı ve bir ülkede diğer barolarının desteğine ihtiyaç duyulan kritik bir durum olduğunda birbirimize yardım etmemizi sağlıyor. Şu anda Avrupa Birliği'nin ötesine bakıyoruz. CCBE, özellikle PECO Komitesi aracılığıyla Avrupa Birliği dışındaki barolarla daima çalışmaktadır.

Ancak, Avrupa Birliği içerisinde de çalışmaktadır. Hepimizi biliyoruz ki 11 Eylül'den sonra terörün finansmanını önlemek için girişim ve endişeler vardı ve meslek sırrı ilkesini sınırlayacak veya onunla çatışacak kara parayı aklamaya ilişkin mevzuat yürürlüğe girdi. Mesleki sırrı Avrupa düzeyinde koruyabilmenin tek yolunun Barolar arası ve sadece Avrupa'daki barolar arasında değil –çünkü problem dünya çapında- aynı zamanda tüm dünyadaki barolar arasında işbirliği olduğunun hepimiz farkındayız. Bu sanırım avukatların serbest dolaşımının ve Avrupa entegrasyonunun en iyi sonucu, zira bu, avukatlara Avrupa ve ötesinde avukatın kimliği ve rolünün ne olduğu sorusunu kendilerine sormalarına neden olmuştur.

Çok teşekkür ederim.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Teşekkür ederiz Sayın konuğumuza. Bu anlatılan görüş doğrultusunda yine sorunuz var mı diye sormak isterim. Buyurun, mikrofon varsa alalım kayda geçmesi açısından, kendinizi de tanıtarak sorarsanız ve hangi konuğumuza olduğunu.

REHA
TAŞKESEN'İN
KONUŞMASI

Av. Reha TAŞKESEN- Önce teşekkür ediyorum her iki konuşmacıya da. Benim sorum şöyle; her iki konuşmacı da Avrupa Birliği bünyesinde, bu konseyin aracılığıyla gerçekçi olan direktif, direktifin Avrupa Birliği bünyesindeki avukatlara sağladığı kolaylıklar ve Avrupa Birliği bünyesinde bu direktif hükümlerine göre avukatların değişik ülkelerde görev yapabilecekleri ya da sorumluluk alabilecekleri konularına değindikler. Şunu merak ediyorum; *-uygulamada da bu hükümler var bir tarafta-* fakat uygulamada bir yabancı ülke avukatı bir başka ülkeye gittiğinde, o ülkedeki resmi hukuk sistemini öğrenme ya da algılama bakımından, bu yabancı ülkedeki resmi hukuk sisteminin yaratacağı sıkıntılar bakımından burada çalışmakta bir zorluk yaşıyorlar mı? Birinci sorum bu. İkincisi, acaba daha çok çünkü özellikle ticaret hukukunda, aile hukukunda, resmi hukuk sistemi dışında alternatif çözüm yöntemleri dediğimiz .....135.43 bu konularda mı daha çok sorumluluk almayı tercih ediyorlar.

Son olarak da genel bir şey soruyorum; yine bu biraz önce açıkladığım nedenlerle resmi hukuktan, özellikle Avrupa Birliği bölgesinde resmi hukuktan *-bu çünkü 500 milyonluk bir şey, 27 ülke 500 milyon nüfus var-* bu resmi hukuktan alternatif çözüm yöntemlerine doğru bir kayış olup olmadığı hususunda ne düşünüyorlar? Teşekkür ediyorum.

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Biz teşekkür ediyoruz, aslında bu konudaki sorularınızın bir kısmını iki hafta önce gerçekleştirdiğimiz alternatif çözüm yöntemlerinden arabuluculuğa ilişkin yine uluslararası katılma konu olan bir etkinliğimiz olmuştu. Orada çoğuna değindik ama tabii burada da konuklarımızın görüşlerini alalım. Öncelikle kim cevap vermek ister onu soralım.

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Bence, ilk soru yurtdışında yaşanan sıkıntılara ilişkindir. Avukat, öncelikle yurtdışına gitmek isteyip istemediğine ve gidebilip gidemeyeceğine karar vermek zorundadır. Andrea Carta tarafından açıklanan, Hizmetler Direktifi'ne göre, avukat yurt dışına sadece geçici olarak gider. Avukat sadece bir gün için de gidebilir. Örneğin, Lizbon ya da Paris'te Türk vatandaşını ilgilendiren bir dava olduğunda, Türk avukat oraya günübirliğine duruşmaya gider ve Türk vatandaşını, Fransız ya da İspanyol mahkemelerinde yerel bir avukatın yardımıyla savunur. Mahkemede bulunma ve beyan verme hakları vardır. Fakat güçlüklerin üstesinden gelmek için, yanlarında, onlara yerel adetler, pratikler ve benzeri hakkında rehberlik etmek için yerel bir avukat bulundurmak zorundadır.

Elbette, ikinci konuda, kanunlar ihtilafı var. Fakat burada da, her mahkeme hangi hukuku uygulayacağına karar vermek zorundadır. Tam olarak neyi kastettiğinizi bilmiyorum. Fakat kanunlar ihtilafı var. Elbette, Avrupa Birliği tarafından birçok kanunu uyumlaştırma girişimi var. Birinci kural olarak, Avrupa Birliği her ülkenin ulusal hukukuna saygı duyar. Bu nedenle, Polonya'da bir davanız olduğunda, Polonya hukukunu uygularsınız. Yunanistan'da, Türkiye'de ya da İngiltere'de bir davanız olduğunda, yerel hukuku uygularsınız. Fakat sözleşmeler hukukunda ve boşanma durumunda çocukları korumak için aile hukukunda uyumlaştırma girişimi var. Ancak, bu elbette uzun zaman almakta, çünkü kıtasal sistem ile anglo sakson sistem arasında çatışma var. Her ülkenin kanunları arasında ihtilaf var. Bu nedenle bu aşamalı ve çok yavaş bir adım. Şu anda davanın görüldüğü yerin ulusal hukukuna saygı duyulmaktadır. Fakat söylediğim gibi, tüketicilerin korunması hakkında girişim var. Direktifler şu anda Avrupa Hukuku olarak uygulanmakta. Belgelerin tebliğinde ve yargı kararlarının infazında uygulanan ve şu anda Avrupa Hukuku olan direktifler vardır.

Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri'ne ilişkin olarak da bir direktif var ki tüm Avrupa ülkelerini, mahkemelere yardımcı olmak için ve son on, yirmi yılda vatandaşlar için oldukça

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

pahalı hale gelen mahkemeye başvurmak yerine, vatandaşlar için daha hızlı ve çabuk olan Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri sistemini uygulamaya teşvik etmeye çalışmaktadır.

Yetkililer için avukatların nakli zor değil. Örneğin, Yunanistan'da yaklaşık 200 tane İngiliz avukat avukatlık yapmakta. Belçika'da, Brüksel'de yaklaşık 500 tane Avrupalı avukat çalışmakta. İtalya'daki sayıyı bilmiyorum fakat en az 100 tane olmalı. Eğer bir avukat kendi ülke barosundan belge getirirse, Ankara Barosu'ndan ya da Londra Barosu'ndan avukat olduğuna dair ve aynı zamanda temiz sabıka kaydı getirirse, diğer üye ülke onu kabul etmek zorundadır. Onlara; "Şimdi, bak, dili öğren ya da sınavları tekrar geç!" diyemezsiniz.

Söylediğim gibi üç tane koşul var. Kişi kendi ülkesinde avukat olmalıdır. Eğer kişi İngiltere'de, İtalya'da ya da Fransa'da avukat ise, başka bir baroya başvuru yapabilirler ve herhangi bir zorlukla karşılaşmadan kayıt olurlar. Herhangi bir sorun olmaz. Şu anda Romanya'da, Polonya'da, İngiltere'de, Belçika'da ve Fransa'da yetkililerle herhangi bir zorlukla karşılaşmadan avukatlık yapan, tüm Avrupa'dan binlerce avukat bulunmaktadır.

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Sayın Carta da ekleme yapmaktan istiyor.

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

Andrea CARTA (CCBE Üyesi, İtalya Barolar Birliği Temsilcisi)- Pratik bir bakış açısından ayrıca eklemeye değer ki, avukatların serbest dolaşımı sürecinde barolar yardımcı oluyor. Özellikle CCBE'de, uzun yıllardır başkanlığını Evangelos Tsouroulis'in yaptığı, avukatların serbest dolaşımı ile ilgili bir kurul bulunmaktadır ve bu kurulun başlıca görevi avukatlara çalışmalarında karşılaştıkları ya da karşılaşılabilecekleri sorunlar konusunda yardımcı olmaktır. Bu nedenle önemli olan şey, avukatlar bir sorunla karşılaştıklarında, örneğin bir avukatın yurt dışında mesleğini icra etmesini daha da zorlaştıran özel bir kural olduğunda ya da bir avukat sorun çıkardığında - disiplin kurallarını ihlal ettiğinde- baroların birbirleriyle konuşmasıdır. Bu durumda, barolar arasında mesleğin ya da mesle-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ğın itibarının bireylerin eylemleri ile tehlikeye atılmadığından emin olmak için disiplin bakımından bir işbirliği vardır.

ANDREA
CARTA'NIN
KONUŞMASI

Ayrıca, belirtmekte yarar var ki, CCBE uzun zaman önce avukatların kayıtlı oldukları ülke dışında dahi dolaşma ve hapisanelere girebilmelerini sağlayan bir kart çıkarttı. Bu büyük bir başarıdır. Şimdi, CCBE kimlik kartı yavaş yavaş avukatların aynı zamanda dijital ortamda da hareket etmesini kolaylaştıracak elektronik bir formata kavuşacaktır.

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturma Başkanı)- Teşekkür ederiz.

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Andrea Carta'nın da belirttiği gibi, CCBE'de hepimiz arkadaşız ve Serbest Dolaşım Kurulu ve diğer kurullarımız var. Bu nedenle eğer İngiliz bir avukat Fransa'ya, Yunanistan'a ya da Polonya'ya gitmekte zorlukla karşılaşırsa, İngiltere Barosu CCBE'ye, bu kurula, gelir ve "Bak, Mr. Smith'in problemleri var" der. Oturur, tartışır ve problemi çözeriz. Fakat diğer yandan, Kuruluş Direktifleri on üç yıldır işliyor ve gerçek sorunlar görmedik - sadece konuşmakla çözülebilecek çok küçük problemler.

EVANGELOS
TSOUROULIS'IN
KONUŞMASI

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturma Başkanı)- Lübnan'dan Beyrut'tan konuklarımızdan biri Mr. Sami Akıl herhalde bir sorusu olacak, kendisine ayrıca hoş geldiniz diyorum.

Sami AKIL (Lübnan)- Sayın Tsouroulis, biz Avrupa Birliği üyesi olmasak bile, hepimiz arkadaşız. Bu nedenle, Lübnan'daki avukatlar hakkında bir örnek vereceğim. Lübnan, Avrupa Birliği üyesi değil. Lübnan ile diğer Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında bir karşılıklılık yok. Bu nedenle, karşılıklılık konusu, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkeler için çok önemlidir. Örneğin siz sadece bir dava için geçici olarak mesleğin icrasından bahsettiniz. Eğer Avrupa Birliği üyesi devletlerden biri Lübnan'a gelir ve Beyrut'taki mahkemelerde bir dava savunmak isterse, baroya gitmek ve bu dava için özel izin almak zorundadır. Benim sorum Avrupa Birliği'ndeki avukatlar ya da bürolar Avrupa

SAMİ
AKIL'IN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

SAMI
AKIL'IN
KONUŞMASI

Birliği üyesi olamayan ÷lkelere gittiklerinde ve işlerini organize etmek istediklerinde, eğer bu tür bir işe izin vermezlerse, sizin durumunuz nedir? Yine, Avrupa Birliği dışından avukatlar, Avrupa Birliği'nde aynısını yapmak istediklerinde ne oluyor?

EVANGELOS
TSOUROULIS'IN
KONUŞMASI

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Andrea'nın ve benim bahsettiğim direktifler sadece Avrupa Birliği'ne üye devletlere ilişkindir. Elbette biz Türkiye, Hırvatistan ve diğerleri gibi ortak gözlemci olan potansiyel üyelerin de, CCBE'nin üyesi olmaya hazır ve Avrupa Birliği'nin de gelecekteki üyesi olarak iyi niyetlerinin bir göstergesi olarak direktifleri gözetmelerini bekliyoruz. Diğer ÷lkelerle ilgili olarak, Lübnan ve Fransa ya da Lübnan ve Yunanistan ya da Yunanistan ve Polonya arasında konunun karşılıklılık ilkesine bağlı olduğu konusunda oldukça haklısınız. Eğer karşılıklılık yoksa Lübnan, Suriye, Mısır ya da diğer ÷lke avukatlarına aynı hakları tanımıyorlarsa, Avrupalıların da gerek Lübnan'a gerek diğer ÷lkelere gelmesini ve mahkemelere kabul edilmesini bekleyemezsiniz.

İkinci olarak, elbette ki, çok iyi bildiğiniz gibi, GATS Sözleşmesi (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) var. Buna göre Birleşmiş Milletler'de, aynı ilkelerle gerçekleştirilen ve avukatların tüm dünyada GATS kuralları altında geçici olarak hizmet vermesini kolaylaştırmak için yapılan bir çalışma var.

Sami AKIL (Lübnan)- Geçici istihdam hakkında konuşuyoruz, kalıcı değil.

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Bu, ikinci bir adım olarak kalıcı hizmetler için de geçerli. Fakat bu Birleşmiş Milletler aracılığıyla yapılmalı. Avrupa Birliği ve diğer ÷lkeler bakımından karşılıklılık ilkesine bağlı. Fakat CCBE dahi bu konuda çalışıyor. GATS için bir komisyonumuz var ki bu komisyon Amerika Birleşik Devletleri ve diğer ÷lkelerle, Çin ve Japonya ile her zaman Birleşmiş Milletler şemsiyesi altında, avukatların sadece Avrupa Birliği'nde değil tüm dünyada serbest dolaşımını kolaylaştırmak için çalışır. Fakat bu GATS Sözleşmesi altında olmalıdır.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Sami AKIL (Lübnan)- Devam etmek gerekirse, bazı ülkeler - Lübnan örneğini verdim - çekiniyorlar. Örneğin, Avrupa'da, 500 milyon insan var. Bu nedenle, küçük ülkeler, birçok avukatın ya da avukat ortaklıklarının gelip, bu küçük ülkelerde bürolarını açmasından çekiniyorlar. Bu nedenle karşılıklılık konusu bu ülkelerin, Avrupa Birliği'ndeki insanların, kendi ülkelerinde mesleklerini icra etmesine izin vermelerinde çok önemlidir. Nedeni bu.

SAMI
AKIL'IN
KONUŞMASI

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Bu nedenle bu, iki milletin, eğer isterlerse karşılıklılık ilkesini uygulamalarına bağlı. Ben Lübnan'daki avukatların korkularını tamamen anlıyorum. Fakat sizi temin ederim ki, Avrupa'da CCBE'ye üye olan 1 milyon avukat varsa, bunlardan yalnızca %1 ya da %2 si, dolaşım için direktifin sağladığı olanaklardan yararlanıyor. İkinci olarak rekabetten asla korkmamalıyız. Diğer ülkelerden gelen avukatların da aynı biçimde davranmaları barolara bağlıdır. Bu avukatların ülkedeki diğer avukatlarla aynı disiplin kurallarına tabi olmasının nedeni de budur. Esas olarak deniz hukukunda, şirketler ve mali hukukta çalışan İngiliz avukatlarla ilgili bir deneyimimiz oldu, dolaşmaya ilk başladıkları zaman, Polonya'ya, Balkan ülkelerine gittiklerinde rekabet olacağına ve tüm işleri alacaklarına dair bir korku vardı. Birkaç gün, birkaç ay böyle oldu. Fakat yerel avukatlar, işlerini doğru dürüst yaparlarsa, iyi eğitim alırlarsa, hizmetleri iyi yaparlarsa rekabet korkusu da olmayacaktır. Rekabet her iki taraf için de standartları iyileştirebilir ve göreceksiniz ki yerel avukatlar bile ayakta kalacak ve ziyaretçilerden bile daha iyi olduklarını ispatlayabileceklerdir. Bu tüm Avrupa'da tecrübe ettiğimiz bir şey.

EVANGELOS
TSOUROULIS'IN
KONUŞMASI

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Teşekkür ederiz. Başka sorumuz yoksa ekleyecek bir şeyimiz yoksa bir meslektaşımızın daha sorusu var, onu da alalım izninizle ilk oturumu kapatalım. Aylin Hanım'a mikrofonu uzatalım.

MEHMET TURGAY
BİLGE'NİN
KONUŞMASI

Av. Aylin ÖZTON- Ben şunu öğrenmek istiyorum. Belirli şartları taşıyorsa eğer, dediniz ki sanırım üç yıllık bir tecrübesi varsa ve bir Avrupa ülkesi üyesi devlette avukatlık yapıyor-

AYLİN
ÖZTON'UN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

AYLİN
ÖZTON'UN
KONUŞMASI

sa, diğer bir Avrupa ülkesinde de unvanı da taşıyorsa mesleği icra edebileceğini, ofis kurabileceğini söylediniz. Bazı ülkelerde ayırım var, mesela İngiltere’de... 154.49 olarak, bu durumda diyelim ki İngiltere’de... 154.53 olarak çalışan bir avukatın başka bir Avrupa ülkesinde tüm yetkileri kullanarak, yani ofis açması mümkün mü yoksa ekstradan bir eğitim alması gerekiyor mu, çalışma yapması gerekiyor mu ya da tam tersi bir durumda, diyelim ki ayırımın olmadığı bir ülkede Yunanistan bilemiyorum ama Yunanistan’da tüm yetkileri kullanabilen bir avukat İngiltere’de ofis açmak istediğinde durum nedir onur sormak istiyordum. Teşekkür ederim.

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- Kuruluşu, entegrasyondan ayrılmak zorundayız. Entegrasyon ikinci adım. Örneğin Londralı bir hukuk müşaviri (solicitor) ya da Londralı bir dava vekili (barrister) kendi ülkesinden, “Mr. Smith’in İngiltere’de avukat olduğunu onaylıyoruz.” şeklinde bir belgeyi Yunanistan ya da Fransa Barosu’na getirirse ve Birleşik Krallık vatandaşı olduğunu da kanıtlarsa, Fransa ya da Yunanistan’daki yerel baro kâğıtları okuyup, belgelerin de geçerliliğini kontrol ettikten sonra avukatı kabul etmek zorundadır. O günden itibaren kişi tanınır ve söylediğim gibi, mesleği icra edebilir. Fakat yerel bir avukatın ünvanını taşımazlar. Hukuk müşaviri olarak çalışırlar. Bürolarının dışına “hukuk müşaviri” ünvanını asmak zorundadırlar ki böylece halk bu kişilerin yerel avukat olmadığını, Avrupalı avukat olduğunu bilecektir. İstedikleri biçimde çalışabilirler. Eğer kendilerine güveniyorlarsa İngiliz Hukuku, Yunan ya da Fransız Hukuku, uluslararası hukuk ya da topluluk hukuku alanında çalışabilirler. Üç yılın sonunda, hukuk müşaviri, yerel hukuku iyi derecede öğrenmiş olduğundan herhangi bir sınavı geçmeden sadece yerel bir kurulun önüne gelip, Yunan ya da Fransız hukukundaki belgeleri ve hukuki danışmanlık yaptığını gösteren belgeleri ibraz ederse yerel bir avukatın yaptıklarını yapabilir ve ayrıca otomatik olarak, ilgili ülkenin ulusal avukat ünvanını da alır.

Aynı kural aynı zamanda İngiltere’de de geçerlidir ve yaşanmıştır. CCBE’nin çözümlendiği ünlü bir dava vardır. İngiltere’ye

avukat olarak giden genç bir Fransız bayan vardı. Kendini orada tanıttı. Fakat müvekkilleri için bir talihsizlik kendisi için şans olarak, hamile kaldı ve elbette her gün büroya gidemedi, çünkü çocuğunu dünyaya getirdi. Bu nedenle İngiliz Hukuk Cemiyeti, onun üç yıl boyunca İngiltere’de yerel hukuku uyguladığını kabul etmek istemedi, çünkü sürekli bir çalışma yoktu. Fransız Barosu davayı CCBE’nin önüne getirdi. Tartıştık ve dedik ki, “Bak, bir kişinin evlenme ve doğum yapma özgürlüğüne karşı gelemezsin, bu nedenle hamile olduğu zaman dilimi de fiili çalışma olarak kabul edilmek zorundadır.” İngiltere Barosu bunu kabul etti ve bu bayan aynı zamanda hukuk müşaviri ünvanını da kazandı. Bu nedenle, sorun yok. Eğer bir sorun olursa CCBE’ye gelin. Sizi yasaklayan bir ülke olursa bu ülkeye karşı Avrupa mahkemelerine başvurmak zorundayız. Fakat şimdiye kadar herhangi bir sorunumuz ya da ciddi bir sorunumuz olmadı, çünkü Andrea’nın da söylediği gibi, eğer genç Fransız bayan avukatı gibi bir sorunumuz olursa, biz bunu CCBE içinde çözüyoruz.

Av. Mehmet Turgay BİLGE (Oturum Başkanı)- Hem katılımınız, hem sorularınız için hem de konuklarımıza verdikleri değerli bilgiler için teşekkür ediyoruz. İlk oturumumuzu kapatalım, süreye uyduk sayılabilir sarkmaya rağmen. Bir herhalde kahve aramış var ondan sonra ikinci oturuma sizi bekliyoruz. Teşekkürler.

I. Uluslararası Avukatlık
Hukuku Konferansı

Birinci Gün

İkinci Oturum

“Avukatlık Mesleğinde Reklâm, Tanıtım ve Sınırları”

Oturum Başkanı

Av. Talay ŞENOL

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Sunucu- *“Avukatlık Mesleğinde Reklâm, Tanıtım ve Sınırları”* konulu ikinci oturumumuzu gerçekleştirecek divan üyelerini takdim etmek istiyorum efendim. Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Sayın Avukat Talay Şenol, Polonya Ulusal Hukuk Danışmanları Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Sayın Av. Maria Slazak, Barselona Barosu Staj Eğitim Komisyonu Başkanı Sayın Av. Marta Isern. Teşekkür ediyorum efendim.

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Bende hepinize saygılarımı sunarak oturumumuzu açıyorum. Belirtildiği üzere oturumumuzun konusu *“Avukatlık meslek kurallarında yer alan avukatlık mesleğindeki reklâm tanıtım ve sınırları”*

Meslek kuralları bildiğiniz gibi mesleğin düzen ve geleneklerini korumak, yerleştirmek ve yasaların avukatlara yüklediği görevlerin onurlu bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Avukatlık mesleğini yapanlar, Avukatlık Kanunu ve yönetmeliğiyle birlikte meslek kurallarını da iyi bilmek ve özümsemekle yükümlüdürler.

Serbest bir irade sonucu kabul edilen meslek kuralları, bir toplumun yaşamı için vazgeçilmez olarak kabul edilen avukatlık mesleğinin en iyi şekilde çalışmasını garanti altına alır. Bilindiği üzere avukatlık serbest bir meslektir. Serbest meslek sa-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

TALAY
ŞENOL'UN
KONUŞMASI

hibi avukatların bir şekilde kendilerini tanıtmaları, kendilerini toplumdaki potansiyel müşterilerine en iyi şekilde sunmaları gerekir. Ancak diğer taraftan da avukatlık mesleğinin kendine özgü kuralları, bu tanıtmanın sınırlarının tespit edilmesini zorunlu kılar. Bugüne kadar genelde yasalarda reklâm yasası olarak geçen şeyler, yavaş yavaş ya reklâm yasak lafını bir yana bırakıp yahut da tanıtım şeklinde artık kullanılmaktadır. Şimdi ben size konuşmacılarımızı takdim etmek istiyorum.

Maria Slazak, Polonya Ulusal Hukuk Danışmanları Konseyi Üyesi olarak avukatlık faaliyetlerini sürdürmektedir. Aynı zamanda konseyin Dış İlişkiler Komitesi Başkanlığı görevini de yürütmektedir. Pek çok uluslararası seminer ve eğitim etkinliğinde konuşmacı olarak sunum yapmıştır. Polonya Hukuk Danışmanları Konseyi ve Barolar Birliğinin CCBE temsilciliğinde de delegasyon başkanı olarak görevini sürdürmekte olup, aynı zamanda CCBE, ESO çalışma gruplarının başkan yardımcılığı görevini de yürütmektedir.

Diğer taraftan Marta Isern konuşmacımız, Barselona Barosu Eğitim Komitesi Başkanı'dır. CCBE ve FBE komitesi üyesidir, Barselonalı avukattır. Ben buradaki sıralara göre ilk önce sözü Sayın Maria Slazak'a bırakmak istiyorum. 20'şer dakikalık konuşmacılarımıza bir süre vereceğiz, 10'ar dakikada eğer sorularınız olursa veya onların ayrıca katkıda bulunmak istedikleri olursa kendilerine de ayrıca 10'ar dakika süre vereceğim. Buyurun Sayın Slazak.

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Bu nazik takdiminiz için çok teşekkür ederim. Duyduğunuz üzere ben Polonyalı bir avukatım ve bugün size Polonya'daki reklam ilkeleri hakkında konuşacağım. Benden önceki Evangelos ve Andrea Carta gibi ben de CCBE üyesiyim. Hepinizin ya da çoğunuzun bildiği üzere Türkiye çok aktif bir CCBE üyesidir. Size sahip olduğumuz için ve CCBE içinde çok yoğun çalışmalarımıza devam ettiğimiz için de çok mutluyuz. Birlikte bazı projelerimiz olmuştur. Başlıca geçen seneydi, eğitim projesi tüm ülkeye yayılmıştı ve ben de onlara katılmıştım.

Reklamlara ilişkin bazı tanıtıcı notlarla başlayayım. Öncelikle mesleğimizin tanıtımı hakkında konuşurken, avukatlık özgüllüğü hakkında konuşmak zorundayız. Biz, kasaplar, çiçekçiler ve tüm diğerleri gibi kendi tanıtımlarını ve ücretsiz reklamlarını yapabilen girişimciler değiliz. Piyasada kendi tanıtımımızı yaparken mesleğimizin haysiyeti için özel dikkat göstermek zorundayız.

Daha sonra Polonyalı hukuk müşavirleri özel mesleği. Hukuk müşavirleri tüm Avrupa düzeyinde tanınmışlardır ve Avrupa avukatları listesinde dirler. İki meslek arasındaki tek fark gelenektir. Hukuk müşavirleri başlıca olurluk incelemelerinde kendilerine yoğunlaşırlar ve şimdiye kadar ceza davalarında müvekkillerini savunmak için haklara sahip değildiler.

İki meslek arasındaki bu bölünme tüm eski Sovyetler Birliği ülkeleri için tipiktir ve benim ülkem onlara aittir. Devlete ait her şirketin kendi kurum içi avukatı vardır ve bu meslekten hukuk müşavirliği oluşturulmuştur. Şu an kesinlikle bağımsız bir meslektir. Hukuk müşavirleri, hukuk süreçlerin tüm aşamalarında mahkeme huzuruna çıkma haklarına sahiptirler ve yaygın olarak avukatlarla ortaklıkları ve yasal eylemleri vardır. Bunda hiçbir farklılık yoktur.

Bazı olası gelecek gelişmeler var. Bunlardan daha sonra bahsedeceğiz. Ayrıca reklam sorununun biraz Avrupa geçmişini göstermek istiyorum. Öncelikle, biz avukatların belli misyonları olduğunu unutmayın. Kamu yararına vekâlet etmek birinci misyondur. Onu, hukuk üstünlüğünü ve demokratik toplumun temel ilkelerini, sonra da adaletin ve vatandaşın menfaatini korumak izler. Tüm bunlardan sonra oldukça düşük olan müvekkillerimizin menfaatlerini koruma görevi gelir. Çünkü öncelikle kamu yararı ve demokrasi, hukuk ve adaletin üstünlüğü çıkarları doğrultusunda hareket etmek zorundayız.

Mesleğimizin başka bir sorumluluğu da mümkün olan en yüksek düzeyde hizmet sunmaktır. Bu, tüm hayatımız boyunca kendimizi eğitmek anlamına gelir. Sadece baroya kabul edilmeden önce değil sonrasında da hukuk eğitimini devam

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

ettirmektir. Faaliyetlerimizin reklamının veya tanıtımının mesleğin temel değerleri kapsamında düşünmek ve ifade edilen beklentilere cevap vermekten başka bir şey olmadığını söylemek istiyorum. Bu temel değerleri bir çeşit hatırlatıcı olarak size sunmaya karar verdim. Çünkü herhangi bir tanıtımımızı veya reklamımızı yapıyorken her zaman bu temel değerleri hatırlamak zorundayız. Tüm kısıtlamaları ifa etmenin ve mesleğimizin reklamının kendine mahsus tüm gereksinimlerinin en iyi anahtarı bu olacaktır.

İlk temel değer avukatların bağımsızlığıdır. İkincisi müvekkillerin meselelerini güven içerisinde tutmaktır. Fakat bu gizliliğin bizim ayrıcalığımız olmadığını hatırlamak zorundayız. Bu müvekkillerimizin ayrıcalığıdır. Bazen “Avukat olarak gizliliğin ayrıcalığına sahibiz” deriz. Fakat bu gizlilik esası bizim yararımıza kurulmamıştır, halkın yararınadır. Üçüncü temel değer çıkar çatışmasından kaçınmaktır. Ve şu an reklam ve tanıtım, hukuk mesleğinin haysiyet ve onuru, bireysel avukatların saygın itibarı ve dürüstlüğü için çok önemli bir şeydir.

Reklam ve tanıtımımızı yaparken mesleğimizin intibasını oluşturduğumuzu her zaman hatırlamamız gerekir ki diğer iş kuruluşlarından daha farklıyız. Mesleğimizin onur ve haysiyetini, itibarımızı hatırlamak zorundayız. Bunları hatırlarsak eminim ki hiçbirimiz mesleğimize uygun tanıtım ilkelerini ihlal etmeyiz.

Daha sonra, açıkçası alanlara ilişkin müvekkillere bağlılık ve adil muamele gelir. Bu açıdan bakarsak hizmetlerimizi kullanmak zorunda olan birisine karşı görevi kötüye kullanmayız. Böylece bu yönüyle tanıtımımız da ihtiyacın ölçüsüne göre olacaktır. Avukatların mesleki yeterliliklerini ve eğitim konularını aksettirmek ve uzman meslektaşlarına karşı saygılı olmak çok önemlidir. Bazen insanlar kendilerini tanıtırlar fakat meslektaşlarının çıkarlarına zarar verirler. Mesleğin değerli ilkelerinden bir tanesi olan bu ilkeyi hatırlamamız gerekir.

Polonya'daki özel durumlar hakkında sizi bilgilendirmiştim. İki tip avukatlık vardır ve bu mesleklerden her biri her bölümünde reklamlara ilişkin farklı kurallara sahiptir. Hukuk

müşavirleri ile başlamak istiyorum. Avrupa'daki tüm avukatlık mesleklerinde olduğu gibi mesleki ahlak kurallarına ve 5 alt başlığa sahibiz. Bu konuya ilişkin hükümler vardır. 2007 yılından bu yana yasal hizmetlerin reklam ve pazarlaması yasak değildir. Bundan önce, mesleki ahlak kurallarımız dâhilinde çok katı hükümlerimiz vardı ve her türlü reklam yasaktı.

Günümüzde, bizim tüzüğümüzde “reklam” kelimesi hiç kullanılmaz, “bilgilendirme” diye bahsederiz. Altını tekrar çizmek istiyorum. Avukatların diğer mesleği ile karşılaştırıldığında reklam onlara yasaktır, bize değil. Dediğim gibi bizim mesleki ahlak kurallarımız, Avrupa Birliği hukuk kuralları gereksinimlerinin etkisi altında 2007 yılında değiştirildi. Özellikle anti-rekabet otoritelerince çok güçlü gereksinimleri vardı. Artık reklam içinde herhangi bir sınırlama zorunlu olmayacaktı. Bu yönüyle Polonya'daki hukuk müşavirlerinin mesleki ahlak kurallarını değiştirmelerinin sebeplerinden biri budur. Yine tekrarlamak istiyorum “reklam” kelimesi mesleki ahlak kurallarımızca kullanılmaz, “bilgilendirme” diye bahsederiz. Ayrıca müvekkillere verilebilen çok yakın bir bilgilendirme listesi vardır. Bunlar sadece örnekler.

Şimdi biraz detaya gireyim ve geçmişle şimdi hakkında konuşayım. Dediğim gibi 2007 yılında liberalleşme meydana geldi. Mesleki performans ile ilgili bilgilendirme şu an hukuk müşavirlerinin yasal bir hakkıdır. Avukat, uygulama biçimi ne olursa olsun müvekkil çekebilir. Yasal hizmetlerimizi çeşitli şekillerde sunarız, serbest avukat, şirket, kurum içi avukat... Böylece avukatlar kendi reklamlarını yapma, halka varlıklarını ve ne olursa olsun uygulama formlarını bildirme hakkına sahiptirler. Bilgilendirme, hukuk kurallarına, adaba ve meslek onuruna uyacaktır. Mesleğin temel değerleri hakkında konuşurken altını çizmek istediğim şey, hukuk kuralların ve onuruna saygı duymaktır. Hukuk kuralları esas olarak haksız rekabete ilişkin hükümlerdir. Bu her ülkede aynıdır ve diğer iş adamlarına zarar vermeden ne çeşit eylemlerin yasak olduğunu belirterek haksız rekabet için kanunlar vardır. Bu kurallara sadece saygı duymak yeterlidir.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Profesyonel hukuk hizmeti verecek ne tür bilgilendirmeleri ne şekilde çeşitli medyalara verebiliriz? - İnternet sitemize adres, telefon veya yazı başlıklarımız mı? Web sitesi, avukatın resimli kişisel bilgilerini, mesleki eğitim programını, akademik ve mesleki yazılarını, onaylanmış mesleki ve ek niteliklerini, yabancı dil bilgisini, tercih edilen mesleki uygulama alanlarını, baro amblemini, büro amblemini ve mesleki uygulama şekillerini içerir. - Böylece bu aynı zamanda mesleki sorumluluk sigortasının miktarını, müvekkillere verilebilecek garantiyi ve ayrıca avukatın diğer icraatlarını bilgilendirmeye ek olarak ücrete eklenir.

Polonya'daki diğer avukatların mesleki ahlak kurallarının altını çizmek istiyorum. Müvekkil tarafından istenmedikçe mesleki sorumluluk sigortası ve ücret bilgilendirmesinin reklamını yapma hakkına sahip değiller. Bu bana biraz acayip geliyor çünkü mesleki sorumluluk sigortası müvekkil için çok önemli bir bilgilendirmedir.

Polonyalı avukatlar olarak hizmetlerimiz hakkındaki bilgilendirmenin sadece bizim ilgi alanımız değil aynı zamanda kamunun yararına olduğunu düşünüyoruz. Çünkü kendi davaları için belirli alanlarda uzmanlaşmış olan ve olmayan uygun bir avukatı nerden bulabileceklerini bilmek insanlar için çok önemlidir. Uzmanlaşma hakkında konuşurken sizi şöyle bilgilendirmem gerekir ki, Polonya'da uzmanlar için böyle bir çözüm yoktur fakat tercih edilebilir hizmet alanları hakkında konuşabiliriz.

Bizim için neler yasaktır? Ücretli mümessillerle iş birliği yapmak, hiç kimseyi kiralamayız. Aynı zamanda diğer meslekle aynıdır. Bizim için müvekkiller bulmaya çalışan ve bunun için ücret ödeyeceğimiz herhangi birini kiralamayız. Kanuna veya adaba aykırı bir şekilde kendimiz hakkında bilgilendirme formüle edemeyiz. Daha önce de söylediğim gibi bu çok önemli. Bilgilendirme gerçekleri içerir ve yanıltıcı değildir. Çünkü bazen verilen bilgilendirme çok net değildir ve müvekkili yanıltabilir. Ve ayrıca herhangi bir bilgilendirme kullanırken biz avukatların mesleki onurunu düşünmemiz gerekir.

Yasak olan başka bir şey de, müvekkillere güvenilmez ve garantisiz sözler vermememizi gerektirir. Çünkü bazen müvek-

killeri çekmek isteyen avukatlar yerine getiremeyecekleri sözler verirler. Çünkü adalet onlara bağlı değildir. Bu tıpkı mahkemeler ve insanların eski bir zinciri gibidir ve hiçbir şeye söz vermezler. Fakat müvekkilleri etkilemek için bazen yapıyorlar.

Eğer bilgilendirme gerekliliğinin ötesinde ise, bir diğer yasaklanmış nokta kitlesel medyadaki performansın fırsatıdır. Bazen avukatlar olarak medyada kendimizi gösterme şansımız oluyor. Bunu hizmetlerimizi tanıtım fırsatı olarak kullanmamalıyız. Bahsi geçen konu üzerine yoğunlaşmalı ve hizmetlerimizin geniş bir kampanyası olarak kullanmamalıyız.

Yasaklanan diğer mesele, bu tür faaliyetler için aynı fikirde olmayan müvekkilleri listelemek. Geçmişte hizmette bulunduğu müvekkillerine yazan veya web sitesine onların bir listesini koyan avukatlar epey popüler. Eğer ilgili müvekkil buna çok açık bir onay vermemişse bu da yasaktır. Baro tarafından yayınlanan kuralların ihlali düzenlemesinin de sıralamada yer alması ayrıca yasaktır. Genel olarak, baromuzda gazeteler tarafından düzenlenen çeşitli sıralamalara iştirak etmeleri için avukatlara izin veririz. Fakat baro olarak bir karar çıkardık ve avukatların bu tür sıralamalara katılma hakkına sahip olmaları için belirli gereksinimlerin olduğunu söyledik.

Her şeyden önce, tüm avukatların sıralamalarda yer alması için kampanya girişimlerinin olmalıdır. İkinci olarak, çok sert şartlar ve cevaplanacak çok sert soruların olması gerekir. Örneğin, "Hukuk büronuzda kaç tane avukat bulunmaktadır?". Her ne kadar mezunlar hakkında konuşsak da, her ne kadar eğitim görenler veya sadece baroya kayıtlı nitelikli avukatlar hakkında konuşsak da konuşsak da bunun aydınlatılmış olması gerekir. Çünkü böylece, görüntü değişebilir ve olması gerekenden çok daha yüksek bir kademede olduğunu göstermek için bazı insanlar bilgilendirmeyi ustalıkla yapabilirler.

Bu durumda baro tarafından belirlenen kurallara aykırı sponsorlar da yasaktır. Baromuz da sponsorluk üzerine bir karar çıkardı. - Kararda sponsorluğun ilkeleri ve bu tarz sponsor ilanları çok katı tanımlandı.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Bahsettiğim gibi diğer avukat meslekleri, savunucuları var. Onların da mesleki ahlak kuralları var ve genel olarak onların davalarında tanıtım yasaktır. Fakat detaya inerseniz, müvekkillere tedarik edilebilen bir bilgilendirme listesi vardır. O halde, tanıtım kurallarında herhangi özel bir fark olduğunu söyleyemem.

Konuşmamı bitirmeden önce, size biraz Avrupa'nın geçmişini, bazı ülkelerin bu konudaki durumlarının ne olduğunu göstermek istiyorum. Reklam yönetmeliği, ulusal mesleki ahlak kurallarına dâhildir ve bu açıktır. 90'lı yıllar ve öncesinde hukuk hizmetlerinin reklam ve pazarlaması tüm Avrupa'da yasaktı ve bu konuda liberalleşmeye başladılar. Avrupa'nın her yerindeki genel kurallar; tanıtım müvekkile yanlış yol göstermemelidir, kesin ve somut olmalıdır. Diğer avukatlarla herhangi bir karşılaştırma ve diğer avukatlar hakkında herhangi bir değerlendirme içermesi yasaklanmış olmalıdır. Meslek onurunu korumalıdır. Diğer müvekkiller ve diğer davalar hakkında bilgi açığa vurmamalıdır. Özellikle temas kurmak istemeyen müvekkile maille veya bir başka yolla doğrudan temasa geçemez. Çünkü bazı insanlar müvekkile e-mail gönderir veya teklif sunarlar. Bu çok bıktırıcı ve mesleğe uygun değildir.

Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, İzlanda, İrlanda, Letonya, Litvanya ve hiçbir kısıtlanın olmadığı Hollanda, Norveç, Polonya, İsveç ve Türkiye'deki mesleki ahlak kurallarını analiz ederken bulduğumuz şey, tabii ki kısıtlamalar dâhilinde, tanıtıma izin verildiği idi. Böylece tanıtım yasaklanmıştır fakat İtalya, Lihtenştayn ve Polonya'da izin verilmiştir. Slovakya, Slovenya ve Malta her türlü reklamın kesinlikle yasak olduğu ülkelerdir.

Sadece son bir cümle. CCBE mesleki ahlak kurallarından tanıtıma ilişkin bir alıntı yapmak istiyorum. " Bir avukat, sağladığı hizmetler hakkında halkı bilgilendirmek için yetkilidir. Bu bilgilendirme doğrudur, yanıltıcı değildir, gizliliğe ve mesleğin diğer temel değerlerine saygılıdır." Eğer bu üç gereksinimi yerine getiriyorsanız, tanıtım ilkelerini ihlal etmekten korkmanıza gerek yoktur. En son sözüm; birkaç yıl önce Kanada Barolar Birliği tarafından davet edildim. Orada biraz zaman

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

geçirdim. Tanıtımla ilgili avukatlar için bir dersleri var ve bu dersin kelimelerini her zaman hatırlayacağım. Şöyle demişti: “En iyi tanıtım, bir müvekkilin iyi bir kanaatidir. Hizmetinizden memnun kalan müvekkil, beş müvekkil daha getirir.”

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

İlginiz için çok teşekkür ederim.

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Sayın Slazak'a bizler için ufuk açan konuşması nedeniyle teşekkür ediyorum. Şimdi söz sırası İspanyol meslektaşımız Marta Isern'de.

Marta ISERN (Barselona Barosu Eğitim Birimi Yöneticisi)- Çok teşekkürler, beni ilk kez Türk Avukatlar Günü'ne katılmaya davet ettiğiniz için tekrar teşekkür ediyorum. Kıbarlığınız ve konukseverliğiniz nedeniyle Türkiye'ye her gelişimde kendimi evimde hissediyorum. Söylemem gereken şu ki, Maria'nın anlattıklarından sonra benim söyleyebileceğim fazla birşey yok hatta hiç birşey yok çünkü Maria Avrupa seviyesindeki meslek kurallarını oluşturan CCBE meslek kuralları hakkında herşeyi anlattı.

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

Ancak, bende bir kaç şey söyleyeyim. En sonunda Serbest Rekabet Kurumları içine dâhil edilene kadar bir öz düzenleme olarak mesleğimizin içine dâhil edilene kadar, tahrihsel olarak reklam ve tanıtım bizim mesleğimizde yasaklanmıştı. 1986'da İngiltere ve Galler Hukuk Cemiyeti ilk defa avukatlara kendi aktiviteleri ile ilgili reklam yapma şansını tanıdı. 1990'lardan sonra ise sıra İspanya, Fransa, Almanya ve diğer birçok Avrupa ülkesine geldi. Hatta İtalya'da 2007'de yapılan değişikliklerle avukatların tanıtım yapmasına yasal olarak izin vermiştir.

Ancak her şey değişiyor, rekabet yasalarının ve rekabet kurumlarının yanısıra, piyasada serbes rekabetin sağlanması aynı zamanda Avrupa Birliği tarafındanda güvence altına alınmıştır. Bolchenstein Direktifi ile üye devletler sadece tüketicilerin değil, servis sağlayıcıların ve meslek erbablarının önlerindeki tüm engelleri kaldırmakla ve gerçek bir ortak pazarın oluşturulması ile görevlendirildiler ki bu hizmetlerin karşılıklı serbest dolaşımı ve serbest yerleşim hakkı anlamına geliyordu.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

Avupa Birliği Üyesi Devletlerin bu görevi tamamlamak için 2010'a kadar süreleri vardı. Bu direktife Bolchenstein Direktifi diyoruz çünkü bu kuralı direktifin içerisine yerleştiren Bolchenstein'dı. Bu direktifin hedefi bir market oluşturmaktı, sınırların olmadığı, yerleşme özgürlüğün ve hatta serbest diploma, serbest yeterlikler ve serbest dolaşımın olduğu gerçek bir ortak pazar oluşturmaktı. Şimdi Avrupa Birliğine üye ülkelerin hukuk sistemleri Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (European Qualification Framework) kapsamında gelişmekte ki bu da İspanyol, Türk veya İtalyan bir avukatın nitelikleri açısından ülkeden ülkeye farklılığı olmaması anlamına geliyor.

İkinci olarak, Bolchenstein Direktifi sadece hizmet sağlayıcı profesyonellerin değil tüketicilerin de hukuki güvenliğini garanti altına almayı istiyordu. Hatta her şey tüketici odaklıydı. Bu bizim mesleğimizin neden kendi kendine oluşan değil de sadece kanunla düzenlenen bir yapıda olduğunu anlamamızı sağlıyor. Bu direktif aynı zamanda profesyonellere diploma zorunluluğu olmayan konularda Birliğin diğer herhangi bir ülkesinde mesleklerini yapma şansı verdi.

Bolchenstein 2010 yılına kadar nasıl başarılımıştır sorusu önemli bir sorudur. Bu özellikle nerenin hukuka tabi olunacağıının belirlenmesinde menşe ülke presibinin uygulanması sayesinde olmuştur. Avrupa çapında sağlanan servisleri kullanan vatandaşların hakları, Avrupa Birliği'ne üye devletler arasında karşılıklı güven ve karşılıklı tanımaya dayalı bir mekanizmanın geliştirilmesi ve özellikle tüm Avrupalı avukatlar için meslek kurallarının geliştirilmesi, bunların hepsi sistemin tek pazar hedefine ulaşmasını sağlayacaktır.

Bunun dışında, Direktif avukatlık mesleği açısından daha önde kullanılmayan bazı kısıtlamalar getirmiştir. Ancak bu kısıtlamalarla aynı zamanda bazı yetkilerle birlikte gelmiştir. Yani şimdi, özellikle reklam ve faaliyetlerimizin-kendimizin tanıtımını yapabiliyoruz. Bu direktif avukatlık mesleği açısından multidisipliner bir yaklaşımı teşvik etti. İspanya'da biz hukuk sistemi ve hukuki hizmetlerinin sunumu ile ilgili olarak ekonomistlerle, bazı diğer meslek grupları ile birlikte çalışabiliyoruz.

Ücret serbestisi geldi. Ulusal veya yerel barolar avukatlar için bir ücret uygulayamıyorlar. Hizmet ücretleri Ulusal konseyler ve yerel barolar tarafından değil sadece yasa ile belirlenebiliyor. Senelik kayıtlarımızda, anlaşmalarımızda, üyelerimizde, ne yaptığımızda, sahip olduğumuz sorumluluk sigortası vb. konularda şeffaf olmak zorundayız. Herşey tüketicilere, tüketicilerin bilgilendirilmesine ve kiminle sözleşme yaptığı ile ilgili bilgilendirilmesine odaklanmıştır çünkü sonuçta müvekkil ve avukat arasında yapılan sözleşme güvene dayalıdır ve aynı zamanda bir hizmet sözleşmesidir.

Avrupa çapında tanıtımla ilgili tek bir meslek kuralı vardır. CCBE Meslek ve Ahlak Kuralları'ndan (1988) bahsediyoruz. O tarihte CCBE Meslek Kuralları avukatların kişisel tanıtımı için ayrılmıştı. Ancak o zamanlar E-Ticaret Direktifinin de geliştirildiği günlerdi. Kanun hükümlerinin çatışması durumunda her zaman ev sahibi ülkenin kanunları uygulanır. Yani bir başka üye devlette birkaç davası olan veya mesleğini sürdüren avukat kendi ülkesinin disiplin ve etik kurallarına tabidir.

Reklam 1988 yılında CCBE kurallarının ötesine geçerek, hukukçular veya avukatlar ve hukuk şirketleri tarafından gerçekleştirilen yasal reklam haline geldi ve kurumsal tanıtımın aksine avukatlık şirketleri vasıtasıyla kişisel tanıtıma sunuldu. Bu şu anlama geliyor, ulusal veya yerel barolar sadece tüm üyeleri için tanıtım yapabiliyorlardı ancak üyelerinin herhangi biri için bu gerçekleştirilemiyordu. Tanıtım sadece tüm meslek açısından yapılabiliyordu.

2010 Bolchenstein Direktifi'ne göre kişisel tanıtım ve reklam kesinlikle serbesttir. Ayrıca Avrupa Birliğine üye tüm devletler bu direktifle yürütülen bu hakkın kullanılmasını engelleyen tüm engelleri kaldırmakla yükümlüdürler. Bir avukat -Maria'nında söylediği gibi- halkı hizmetleri hakkında bilgilendirme hakkına sahiptir ki bununlar; tercihleri, ofis adresi, kimlik bilgileri, akademik geçmişi, deneyimleri, özgeçmişi v.b. olabilir. Yani özel ve kişisel tanıtım için her türlü çaba artık mümkündür.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

Ancak yine Maria'nında söylediği gibi elektronik iletişim yolu ile yapılabilen kişisel tanıtım çok önemli. Avrupa Birliği'ne üye devletler aynı zamanda elektronik ticari iletişimi engelleyen tüm engelleri kaldırmakla da yükümlüler. Bu televizyon veya radyo yoluyla da olabilir. Elbette bir yerel baroda veya barolar konseyinde veya herhangi bir seminerde konuşmacı olarak bulunmanın tanıtım olamadığını kim iddia edebilir? Avukatların radyo veya televizyon programlarında yer almasının tanıtım olmadığını kim iddia edebilir ki aynı zamanda buna izin verilmiştir.

Belirli sınırlamalar var. Ancak tanıtım ile ilgili sınırlar kaldırılıyor. İspanya'da Genel Tanıtım Kanunu çerçevesinde her çeşit hizmet ve meslek için belirli kurallar var. Bu kanuna göre, tanıtım materyalleri gerçek bilgi olmalıdır ve yanlış olmamalıdır. Ayrıca yanıltıcı olmamalıdır. Mesleğimizle ilgili tek sınırlandırma burada yer almaktadır ve aslında İspanya'da hizmetler sektöründeki tüm meslekler ile ilgili sınırlandırmalar bunlardır çünkü sınırlar sadece bu kanunda yer almaktadır. Ve bu kanuna göre sadece yanıltıcı ve yanlış tanıtım yasaklanmıştır.

Mesleğimiz ile ilgili olarak; biz çıkar çatışması, mesleki gizlilik ve bağımsızlık vb. gibi mesleğimizin temel değerlerine saygılı olmakla sorumluyuz. Ancak bunun dışında bir sınırimız yok. Burada bazı şeyler tanıtımdan farklı. Tanıtım bu direktif tarafından korunan tüketicilere avukatlarca sunulan hizmetler kapsamında halkı bilgilendirmeyi amaçlıyor. Yani hukuki hizmetlerin pazarlanması hususunda tüketicilere odaklanılmaktadır.

Her şey söylendi, sanırım eklenecek daha fazla bir şey yok çünkü reklam ve tanıtım işte bu. İlginiz ve beni tekrar davet ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

TALAY
ŞENOL'UN
KONUŞMASI

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Biz kendilerine teşekkür ederiz, özellikle çok kısa bir zamanda bu kadar önemli bir konuyu, bu kadar öz bir şekilde bize sundukları için. Şimdi sorularınız varsa onları alacağım, buyurun efendim. Mikrofonu alınız ve kendinizi de takdim ediniz ve sorunuzu kime yönlendiriyorsanız onu da belirtiniz.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Eli HRISTOVA (Bulgaristan Yüksek Baro Konseyi)- İki konuşmacıya da sormak istiyorum, ülkelerinizde reklam kuralları ihlalleri ile disiplin uygulamaları arasında bir bağlantı var mı? Eğer var ise, bu tip ihlaller nedeniyle meslekten men edilen avukatlar var mı? Teşekkür ediyorum.

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Bu sunum için hazırlanırken, bu konuyu kontrol etmiştim ve baromuzda bu işten sorumlu kişilerden bana disiplin konuları ile ilgili istatistikî bilgiler sağlamalarını istedim. Bu konu ile ilgili hiç bir disiplin davası olmadığını hayal edebiliyor musunuz? Bu şu anlama geliyor avukatlar, avukatlık onurunu hissediyor ve belirtilen kuraları ihlal etmiyorlar. Sınırlarla ilgili bazı tartışmalar oluyor, belki de çözümlerimizi her zaman kabul etmiyorlar. Ancak genellikle herhangi bir ihlal olmuyor. İsimlerini İngilizceye çevirirken kendilerini “bağlantılar” olarak adlandırmış bir şirketin disiplin dosyası ile ilgili bir şeyler dugum ki bu isim onların hâkimler veya bazı diğer otoritelerle olarn bağlantıları olabileceğini düşündürebilir. Açıkçası bu durum tenkit edilmiş ve onlarda isimlerini değiştirmişler. Ancak resmi olarak herhangi bir disiplin işlemi uygulanmamış. Teşekkür ederim.

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Evet siz, Sayın Isern.

Marta ISERN (Barselona Barosu Eğitim Birimi Yöneticisi)- İspanya bakımından herhangi bir dosya bulunmamaktadır çünkü biz fiyat tekliflerinde bululabiliriz. Biz basına veya medya ya gidebilir ve “Boşanma için fiyatımız 300 € dur” diyebiliriz ve hepsi bu. 10-20 yıl önce yapmamız mümkün olmayan her şeyi şimdi yapabiliyoruz. Yani hiçbir dosya yok. Rekabet Kurumunu'ndan önce bir miktar dosya olabilir ancak bizim açımızdan sonuçta hiçbir dosya yok.

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- İki konuşmacımızda gerçekten iki mutlu ülkede yaşıyorlar bu konuda. Bizde ise oldukça çok sayıda disiplin olayı var. Buyurun efendim.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ALİ RIZA
ÖZDİL'İN
KONUŞMASI

Av. Ali Rıza ÖZDİL (Ankara Barosu)- Medyatik davalarımı, katkım olmaksızın medyaya intikal etmesi halinde bir reklâm yasağına girer miyim? Bir de medyadaki ilgilinin bana davayla ilgili bir soru yöneltmesi halinde bu davayla ilgili soruya cevap vermek reklâm yasağına girer mi girmez mi? Her iki konuşmacıda beni aydınlatırsa memnun olurum.

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Buyurun Sayın Slazak.

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Bence eğer avukat tarafından yürütülen herhangi bir dosya medyaya düşerse ve avukat bu dosya ile ilgili röportaj yaparsa, kendisini sadece gerçekler ve açıkçası, dosya ile ilgili mesleki gizliliği herhangi bir ihlalden kaçınmakla sınırlandırmalıdır. Ancak bu fırsatı kendilerini tanıtmak ve başka konular hakkına konuşmak için kullanmamalıdır. Kendinizi gerçeklerle sınırlandırmanız çok sıkı bir şekilde kurallarımızda yer almıştır ve aynı zamanda mesleki gizliliği de hatırlamalısınız. Teşekkür ederim.

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

Marta ISERN (Barselona Barosu Eğitim Birimi Yöneticisi)- Aslında durum aynı, çünkü İspanya'da avukatlar mesleki gizlilik ve bağımsızlık ilkelerine saygılı olmak zorundadırlar. Ancak, söylediğim gibi insanların kasıtsız adam öldürme ve benzeri nedenlerle hapse gönderildiği bir dosya ile ilgili korkunç bir skandal yaşadık. Korkunç bir skandaldı ve tabii ki, bu dosyadan sorumlu ceza avukatı, bu dosya ile ilgili olarak televizyonda ve medyada görüldü. Ancak açıkçası Katalonya Bölgesi, Barselona'da kasıtsız adam öldürmeyle suçlanacak sonraki önemli kişi bu avukata gidecek, çünkü o işini çok iyi yapıyor. Sonuç olarak bu tanıtımdır. Sınırlar son derece liberal, ancak bu tanıtımdır.

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Bir şey ekleyebilir miyim, gerçekten iyi olduğunuzla ilgili tanıtım yapabilirsiniz bu durum bir suiistimal değildir. Eğer iyiyse, iyisinizdir ve insanlar size gelirler. Bu gerçektir.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Marta ISERN (Barselona Barosu Eğitim Birimi Yöneticisi)- Ancak bence, medya bu tanıtıma yardımcı oluyor.

Evangelos TSOUROULIS (CCBE Avrupa Barolar Konseyi İkinci Başkan Yardımcısı)- İki hanım tarafından gerçekleştirilen harika kanuşmalara birkaç konuda ekleme yapmak istiyorum. CCBE kuralları mukaddes kitaba benzer, çünkü avukatları korur. Avukat kendi bilgilerini yayınlatabilir. Ancak aynı zamanda belirli kurallara uymak zorundadır. Ve son direktif, Bolchenshtein olarak adlandırıldı, 2005 yılı Direktifi, üye devletleri mutlak yasakların kaldırılması için teşvik veya talep etti. Ancak aynı zamanda, barolara şunu tanıdı, üye devletler halen meslekle -avukatlıkla- ilgili mesleğin gizliliği ve mesleğin temel değerlerini korumak gibi amaçlarla yasaklar koyabiliyorlar. Bu nedenle hala her baro geleneklerini ve mesleğin temel değerlerini koruyabilir.

EVANGELOS
TSOUROULIS'İN
KONUŞMASI

Yunanistan'da, Türkiye'de Plonya'da, İspanya'da, İtalya'da ve Avusturya'da eski günlerdeki gibi "reklam" diyemezsiniz. Bunun yerine "kamuoyunu bilgilendirme" terimini kullanıyoruz. Ancak bir kişi "Ben Maria'dan daha iyi avukatım veya Maria benden iyidir" diyorsa reklamı yasaklanabilir.

Ve ayrıca, bildiğim kadarıyla, her gün televizyona çıkarak ve herhangi bir durum varmış gibi yaparak profesyonellik dışı reklam yapan kişilerle ilgili çok sayıda disiplin prosedürü var; bu nedenle disiplin kuruluna sevk ediliyor ve ceza alıyorlar.

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Katkıları için Sayın Evangelos Tsouroulis'e teşekkür ediyorum. Başka, buyurun efendim.

Av. Sezai AYDINER (Ankara Barosu)- Her iki konuşmacıya da bu doyurucu tebliğlerinden dolayı öncelikle teşekkür ediyoruz. Sormak istediğim şu husus; reklâm diyoruz yasak ama tanıtım yasak değil. Reklâmın içinde tanıtma kavramı ne derece sınırları belirgin. Çünkü tanıtım, kendimizi tanıtmak istediğimiz zaman otomatikman bu bir nevi reklâm olmayacak mıdır? Bunun sınırında bir kural var mı? Yorum farklılıkları nedeniyle barolarımızın disiplin kurullarında yer alınabilme riski nedir? Onu açıklayabilirsek biraz daha, teşekkür ediyoruz.

SEZAI
AYDINER'İN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Bence “reklam”, “tanıtım” ve “bilgilendirme” kelimelerini kullanmamalıyız. Çünkü ben bunun gerçekten bilgilendirme olduğuna inanıyorum ve bazı ülkelerdeki sorun şu ki bilgilendirme sınırlandırılmış, çünkü Polonya’daki durumda, meslek sahipleri hizmetleri hakkında müşterilerini bilgilendirebilirler.

Ancak, hukuk müşavirleri açısından kullanılacak bilgiler sadece örneklerle sınırlı ve bu gerçekte kapalı bir liste. Yani, kendimiz veya hizmetlerimiz hakkında neler söyleyebileceğimizle ilgili kapalı bir listemiz var. Bence biz her ne şekilde söylersek söyleyelim -reklam veya bilgilendirme-’nin limitleri temel değerlerimiz, mesleki onurumuz ve mesleğimiz imajı ve diğer girişimcilerden daha değerli hissetmemize neden olan her şeydir. Yani, eğer sunumumun başındada belirtmeye çalıştığım gibi, kendimizi tanıtırken, insanları hizmetlerimiz hakkında bilgilendirirken mesleğimizin temel değerleri hatırlarsak tehlikede olmayız, bu sadece bizim için de değil tüm girişimciler için de geçerli olan reklam ilkelerine aykırı hareket etmeyiz. Kendinizi bir başkası ile karşılaştıramazsınız veya başkana göre kendinize kıymet biçemezsiniz vb. Kendinizi tanıtırken sadece mesleğin temel değerlerini hatırlayın ve ayrıca bence tehlikede değiliz. Teşekkürler.

KEMAL
HAKİMOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Kemal HAKİMOĞLU (Ankara Barosu)- Bende sayın konuşmacılara teşekkür ediyorum. Özel bir sorum olacak, özellikle tabela, kartvizit, logo gibi kullanılan tanıtım araçlarında, İspanya ve Polonya ölçeğinde soruyorum öncelikle, sonra Avrupa ölçeğinde, çok katı kurallar var mı? Örnek vermek istiyorum; Türkiye’de siyah ve beyaz rengin dışında tabela kullanamazsınız, ışıklı ve renkli tabela yasaktır, kartvizitinizde filan davalar takip edilir veya yüksek mahkeme avukatı şeklinde unvan kullanamazsınız, logolarda kendi baronuzun dışındaki bir logoyu kullanamazsınız, katı sınırlar var. Şimdi bu reklâmla tanıtım arasındaki, tabii benden önce soruyu soran sayın meslektaşımın sorduğu soruyla da alakalı, bizdeki kurallar bu denli katı. İspanya ve Polonya özeline-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

de böyle katı mıdır, diğer Avrupa Birliği ülkelerinde de nasıl uygulanıyor? Bu konuyu sormak isterdim, teşekkür ederim.

KEMAL
HAKİMOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Önce Sayın Slazak.

Maria SLAZAK (Ulusal Hukuk Müşavirleri Konseyi Dış İlişkiler Komitesi Başkanı, Polonya)- Sizi Polonya'da kurullar açısından durumun ne olduğu ile ilgili bilgilendirmek istiyorum. Tıpkı sizin hukuk büronuzda olduğu gibi bizde de çok sıkı kurallar var ve söylediğim gibi, binalarımızda burada bir hukuk bürosunun olduğunu belirten tabelalar asmamız gerekiyor ve tabelada yer alacak metinler ve aynı zamanda renkler -mavi ve beyaz- çünkü cübbelerimizin rengi mavi ve hatta boyutları bile baromuz tarafından belirlenmiştir.

MARIA
SLAZAK'IN
KONUŞMASI

Sonra, kartvizitlerle ilgili olarak herhangi bir özel sınırlama yoktur. Ancak, elbette kartvizitlerimiz de diğer her şey gibi, mesleğimize ve imajımıza uygun olmalıdır. Aptalca resimler veya buna benzer başka şeyler olamaz. Ancak, kartvizitler ile ilgili olarak bizim Meslek Kurallarımızda herhangi bir kısıtlama yer almıyor. Eğer bürolarınız varsa, mesela hukuk büronuzun ülke çapında şubeleri olursa. Tüm şubeleriniz aynı kartta belirtilmelidir. Teşekkür ederim.

Marta ISERN (Barselona Barosu Eğitim Birimi Yöneticisi)- İspanya'da, baronun logosunun kullanılması yasaktır. Ancak, açıkçası biz kayıt ettirilen her logoyu kullanabiliriz. Ancak, yerel baroların veya barolar konseyinin logosu kullanılamaz. Tanıtım ve reklamla ilgili olarak sorduğunuz gibi, İspanya'da biz reklam ve tanıtım yapabiliyoruz. Ancak, Maria'nın söylediği gibi ve sanırım bende söylemiştim, mesleğimizin mesleki gizlilik gibi temel değerlerine her zaman saygı duyulmalıdır. Yani kitle iletişim araçlarında veya televizyonda görüne bilirsiniz ancak müvekkilleriniz veya dosyalarınız hakkında konuşamazsınız. Şu anda İspanya'da mesela, bir coca cola ile bir pepsi kola fiyat bakımından kıyaslanmasına tanıtım kanunundan izin verilmektedir ancak siz fiyatlarınızı kıyaslayamazsınız. Hatta ürünlerinizin isimlerini bile belirtebilirsiniz. Ancak bunu yapmayız çünkü aynı zamanda ücretlerimiz de serbest-

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

MARTA
ISERN'İN
KONUŞMASI

tir. Herkesin bildiği gibi Barselonada en basit boşanma davası 2000-3000 Avro iken medyaya çıkıp “tamam, boşanma için sizden sadece 200 Avro alacağım” diyebilirsiniz. Ancak biz her zaman mesleğin temel değerlerine saygı göstererek kendimizi tanıtabilir ve duyurabiliriz. Aksi takdirde, bunun ihlali durumunda avukat yerel veya ulusal baro tarafından disiplin kuruluna sev edilebilir hatta bir başka avukatın bundan rahatsız olması durumunda dava edilebilir.

TALAY
ŞENOL'UN
KONUŞMASI

Av. Talay ŞENOL (Oturum Başkanı)- Evet teşekkürler başka soru yok anlaşılan. Konumuzun yetkin ve saygın konuşmacılarımızın görüş ve düşünceleriyle zenginleşen bu etkinliğimizin, avukatlık mesleğimize olumlu katkılar sunacağına inanıyorum. Bunu sağlayan konuşmacılara ve günün geç saatinde bizi sabır ve dikkatle izleyen sizlere teşekkürlerimi ve en iyi dileklerimi sunarak oturumu kapatıyorum.

Sunucu- Tüm değerli konuşmacılarımıza ve siz değerli misafirlerimize teşekkür ederiz. Şimdi konuşmacılarımıza plâketlerini sunmak üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Av. Vedat Ahsen Coşar'ı sahneye davet ediyorum efendim, Sayın Av. Berra Besler'i de buraya davet ediyorum efendim. Sayın Evangelos Tsouroulis ve Sayın Andrea Carta'yı da buraya davet ediyorum efendim.

I. Uluslararası Avukatlık
Hukuku Konferansı

İkinci Gün

Üçüncü Oturum

“Avrupa Birliği’nin Avukatlık Mesleği
İle İlgili Direktifleri”

Oturum Başkanı

Av. Cengiz TUĞRAL
Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri

Sunucu- Herkes için adalet, adalet için avukat sloganıyla, Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen *“I. Uluslararası Avukatlık Hukuku”* konferansının ikinci gün etkinliklerine hoş geldiniz.

“Avrupa Birliği’nin avukatlık mesleğiyle ilgili direktifleri” konulu üçüncü oturumumuzu gerçekleştirmek üzere divan üyelerini takdim etmek istiyorum. Oturum Başkanı Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri Sayın Av. Cengiz Tuğral, Dublin Barosu Avukatı Sayın David Smyth, Paris Barosu Avukatı Sayın Charlotte Varin.

Sözü divana devrediyorum efendim.

Av. Cengiz TUĞRAL (Oturum Başkanı)- Değerli arkadaşlar, Avukatlar Haftası’nın üçüncü günü 6 Nisan, Türkiye Barolar Birliği ile Ankara Barosu’nun birlikte düzenlemiş oldukları *“I. Uluslararası Avukatlık Hukuku”* konferansının üçüncü oturumunu bugün yapıyoruz. nc oturumun konusu, *“Avrupa Birliği’nin avukat mesleğiyle ilgili direktifleri”*.

Konuşmacı olarak aramıza katılmış olan değerli misafirlerimiz İrlanda’dan Sayın Smyth ve Fransa’dan Sayın Varin aramıza hoş geldiler diyorum. Katılımlarıyla bizim programımıza verdikleri, kattıkları g sebebiyle kendilerine çok teşek-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CENGİZ
TUĞRAL'IN
KONUŞMASI

kür ediyorum. Konuşmalarına geçmeden önce Sayın Smyth'le Sayın Varin'in özgeçmişleri hakkında size kısaca bilgi vermek istiyorum.

Sayın Smyth Dublin Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olup, Belçika Brugge Avrupa Üniversitesi'nden Avrupa Hukuku diploması almıştır. İrlanda Barosu'na kayıtlı olarak avukatlık yapmakta ve Pekin Siyasal Bilimler Üniversitesi'nde Avrupa Birliği Hukuku dersleri vermektedir. Avrupa Hukuku konusunda İrlanda dahil, Galler, Romanya, Litvanya, Belçika'da üniversitelerde ders sunumları yapmıştır. Avrupa Adalet Divanı ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde davalar takip etmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Hukuku alanında pek çok yayınlanmış eseri, Avrupa Birliği Hukuku'nda mülteciler ve kamu güvenliği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde de reformlar, Birleşmiş İnsan Hakları Komitesi ve konularında yayınlanmış makaleleri bulunmaktadır. Çok iyi derecede Fransızca ve İspanyolca bilmektedir.

Sayın Smyth Paris Barosu'na kayıtlı, Avrupa Hukuku alanında yüksek lisans çalışmaları yapmıştır. Fransa Barosu'nun CCBE nezdindeki delegasyonunda ve Brüksel Bürosu'nda görev yapmaktadır. Fransa Dışişleri Bakanlığı'nda Avrupa misyonu kapsamında araştırmalar yapmış, çalışmalar hazırlamıştır. Seminer ve konferanslar düzenlenmesinde görev almıştır.

Şimdi ilk sözü Sayın Smyth'e veriyorum, buyurun Sayın Smyth.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

David Conlan SMYTH (Avukat, İrlanda)- Çok teşekkürler. Herkese iyi günler. Benim ismim David Conlan Smyth. Sizinle bu öğleden sonra konuşmak üzere Türkiye Barolar Birliği tarafından davet edilmekten dolayı büyük bir zevk ve onur duyuyorum. Ben İrlanda Barosu'nda bir avukat ve hukukçuyum. Bizler genel hukuk ülkelerinde, mahkemenin önünde, müdafaa ve dava takibinin uzmanlarıyız. Dolayısıyla İngiltere ve Kuzey İrlanda'da televizyonlarda peruk takarken gördüğünüz avukatlar var. Amerika'da ise temsilciler var, daha hususi olmak gerekirse dava temsilcileri.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Şu an sizinle hemen konuşmayı istemiyorum. Sözü kendi de bir avukat olan ve mesleğimin Fransa'da ki eşidi olan, meslektaşım matmazel Charlotte Varin'e vereceğim. Bugünkü prezentasyonu sizlere kendisi sunacak.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Charlotte VARIN (Eğitim Komitesi Üyesi, CCBE)- Teşekkür ederim. Davetleri için Türkiye Barolar Birliği ve Ankara Barosu'na minnettarlığımı sunmak. Burada bulunmak benim için bir zevktir. Ben Paris Barosu'na kayıtlı Fransız bir avukatım ve Avrupa Birliği içinde faaliyet gösteren Fransız avukatlarının temsili için Brüksel'de çalışıyorum.

CHARLOTTE
VARIN'İN
KONUŞMASI

Sizlerle, avukatların Avrupa Birliği sınırları içinde serbest hareketini konuşmak istiyoruz ve sunumlarımızı da yaptık ancak sizlere Avrupa Birliği dâhilindeki yasal sistemlerin ve geleneklerin çeşitliliğini, Avrupa Birliği bağlamında profesyonel avukatlığa karşı olan farklı yaklaşımları tekrar hatırlatmalıyız. Üye ülkelerden üç ayrı grup belirlemek için mesleğin organizasyonuna istinaden üç ana modelden bahsedebiliriz.

Birinci grupta, profesyonel faaliyetlerin geniş bir alanda genel olarak ele alındığı, tek veya dominant bir mesleğin varlığı ön plandadır. Bu model Avrupa Birliği'nde Finlandiya, Danimarka, İzlanda, Norveç ve İsveç gibi İskandinav devletlerinde görülebilir. İkincisi çift uzmanlık modeli. Bu İngiltere ve İrlanda'da geleneksel sistemdir ve danışmanlık veya dava takibi, müvekillere avukatlık ve dava vekilliği üzerinde uzmanlığa dayanır. Dahası, Birleşik Krallık üç eyaletten oluşur ve Galler sivil adalet mahkemeleri kullanırken, Kuzey İrlanda kendi çift dallı uzmanlık sistemine sahiptir. Üçüncü grup ise açık ara en çok ülkeyi kapsayan gruptur çünkü bu grupta yeni üye devletler bulunmaktadır. Bu devletlerde uygulanan model geneldir ve temel karakteristiği noterliğin varlığıdır. Latin noterliği, noterlerin bağımsız bir mesleğin üyeleri olması ve güçlerini tatbik ettiren bir unvan taşınması vasıtasıyla, çoğu devlette varlığını sürdürür.

Yine de, AB bünyesindeki avukatları ilgilendiren sektör direktiflerinin aşamalı bir biçimde adaptasyonuna imkân verecek yeterli ortak karakteristikler bulunmaktadır. Ne var ki

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'İN
KONUŞMASI

avukatlık mesleğinin kişisel karakteristiklerinin tanınması iç pazarın genel çerçevesi içinde mümkündür ve bu da avukatları pazar kurallarına tabi ekonomik bir işletmen kılmaktadır. Bu sunum süresince, avukatların AB içinde özgürce dolaşmasına istinaden avukatları etkileyen gerek AB seviyesinde ki gerekse de tek bir pazarın perspektifinden ilgili kuralların incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, deontoloji konularına ve yasal mesleki ayrıcalıklara, rekabet seviyesine ve 2006 Hizmet ve Kuruluş Direktiflerine göndermeler yapılacaktır. Şimdi sözü David'a bırakıyorum.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

David Conlan SMYTH (Avukat, İrlanda)- Teşekkürler, Charlotte. Bizden istenildiği şekilde AB kanununda avukat teması üzerine konuşmayı amaçlıyoruz. Konuyu birkaç başlık altında toplamayı düşündük. Şu anda Avrupa Birliği Adalet Divanı denen kurumun ilk hukuk sistemi hakkında konuşarak başlayacağım. - yeni adı Lisbon Antlaşması'ndan kaynaklanmaktadır. Fakat bu mahkemenin ilk içtihatı; başka bir üye devlette mesleklerini uygulamaları amaçlarıyla, avukatların serbest dolaşmaları ve Avrupa Birliğinin nitelikli avukatlarının diğer üye devletlere gidebilme konusunda yetki almaları hakkındadır.

Bundan sonra, dün bazı meslektaşlarımızın değindiği 1977 Yönergesi'ne ve Avukat Hizmetleri Yönergesi'ne - bugün zorunlu kılınan ve avukatlara, diğer üye devletlerdeki müşterilere adli hizmet sağlamak için bir üye devletten diğerine gündelik temelde seyahat izni veren 77/249 No'lu Konsey Yönergesi'ne.

Bundan sonra, birbirlerinin yeterliliklerini tanıma konusundaki aşamalar hakkında ve bu konu hakkında 89/49 No'lu Konsey Yönergesi olan 1989 Yönergesi hakkında konuşacağız ve 2005 yılında kabul edilen Profesyonel Nitelik Yönergesi olarak bilinen yönerge tarafından değiştirildiği için daha fazla yürürlükte olmamasına rağmen 2005 Yönergesini destekleyen ilkeler ve konular 1989 Yönergesi tarafından düzenlenmişti ve genel hatlarıyla, avukatların serbest dolaşımı olarak nitelendirdiğim şeyle bağlantılı olan Avrupa Mahkemesinin içtihatı, o zaman olduğu gibi bugün de 2005 Yönergesi aracılığıyla uygulanmaktadır.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Bundan sonra, Charlotte avukatlara, yer değiştirmelerine ve kendilerini geçici değil de kalıcı temelde kaydettirmelerine izin veren ve Avrupa Birliğinin kalifiye avukatlarına, kendi ülkelerinde değil de diğer ye devletlerde çalışmalarına izin veren iki ana şartın ikincisi olan Kurucu Yönerge hakkında konuşacak. Bu nedenle, biraz önce söylediğim gibi, avukatların serbest dolaşımına izin veren iki şart, öncelikle 1977 Avukat Hizmetleri Yönergesi'dir ve ondan sonra da 1998 yılında kabul edilen Avukatlar İçin Kurucu Yönerge'dir.

Fakat bu önlemlerin ya da kabul edilen mevzuat araçlarının gelişiminde bir esas vardı - ulusallık temelindeki ayrımcılığı yasaklayan temel antlaşma hükümlerinden hiç de uzak olmayan. Bu yüzden, 1956 yılında bugünün Avrupa Birliği kurulduğunda, Avrupa Ekonomik Topluluğu adını aldığında ve altı orijinal ye devletten - Fransa, Almanya, İtalya ve sonra Belçika, Hollanda ve Lüksenburg'dan oluştuğunda avukatlık alanında en az altı mesleğiniz vardı ve tabii ki sonra, her ye devletin içinde ayrı barolar vardı, Bu nedenle, Charlotte sizlere Fransa'da dikkate değer barolar olduğunu, Almanya'da daha büyük barolar olduğunu açıklayacak. Ben diğer ülkeler için konuşabilirim. Bu yüzden, EEC'yi - Avrupa Ekonomik Topluluğunu - kuran Roma Antlaşmasının dört temel özgürlüğünden biri kişilerin seyahat zgrlğyd. Ve, bu üç yn kapsamaktaydı; ilk önce işveren kapasitesi altında istihdam edilmiş çalışanları, ikinci olarak şimdi "kaydedilme" olarak nitelendirdiğimiz şeyi, örneğin serbest meslek kapasitesi ya da bir şirkette çalışma hakkı olarak ya da bir ye devletten diğerine geçen bir şirket.

Ve sonra, bir de geçici temel - nk bu kategorilerin ikisi birden vardır ve mesleğin kalıcı türleri vardır - hizmetlerin serbest dolaşımının tercih edilen tryd. Orijinal olarak, EEC Antlaşmasının 48. 52. ve 59. Maddeleri, ye devletlerden birisinin; istihdam, serbest meslek ve hizmetler alanında vatandaşı olduğunuz sürece, ulusallığa dayalı ayrımcılığı yasaklamıştı. Bu, 1957 Antlaşmasında açık bir temel yasaktı. Husus, elbette ki sadece hak sahipliği anlamında ye devletlerin vatandaşları için uygulanmaktadır. Bu, bugünün Avrupa Birliği hukukunun

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

temel ilkesi durumundadır. Elbette ki, Avrupa Birliği büyük ölçüde genişlemiştir. 2007 yılından beri orijinal altı devletle birlikte toplam yirmi yedi üye devleti kapsayacak kadar büyümüştür.

Fakat hala mevzuat bir üye devletin vatandaşlığına sahip kişiler için uygulanmaktadır. Bugün konuşmakta olduğumuz mevzuat kalifiye Türk avukatları için uygulanmamaktadır. Bununla birlikte, herhangi bir üye devlette kabul edilmesi zor olan üçüncü - ülke nitelikli kişilerle ve ayrıca, yine kabul edilmesi zor olan herhangi bir üye devlete gitme ya da kendini orada kaydettirme hakkına sahip kişilerle bağlantılı mahkeme içtihatları vardır.

Bu yüzden, ilk önce, Amerikan Hukuku ya da adli aktivizm olarak nitelendirebileceğiniz bir çağda Avrupa Mahkemesi, içtihatla Avrupa Birliği kalifiye avukatları için bir dizi hak ve yetki tanımıştır. Bu yüzden, 1974'te avukatların serbest dolaşımıyla ilgili ilk dava mahkemeye intikal etmiştir. Bu, Belçika'ya karşı Reyners'in davasıdır. Bu özel durumda, Hollanda vatandaşı olan Bay Reyners Brüksel'de yaşıyordu ve ilke olarak, Belçika Barosuna kabul edilmişti, çünkü Belçika yasal niteliğine sahipti. Fiili giriş izni reddedilmişti, çünkü gayet basit olarak Hollandalıydı ve Belçikalı değildi. Dolayısıyla, bu ulusallık bazında ayrımcılığın açık bir örneğiydi. Belçika Baro Konseyinin kendisinin kabul edilmesi hakkındaki red kararına karşı çıktı ve bu dava, o zaman Avrupa Adalet Divanı, şimdi ise Avrupa Birliği Adalet Divanına daha ileri bir usul için havale edildi.

Ne yazık ki, Avrupa Birliği'nde, terminoloji sürekli olarak, her antlaşmayla birlikte evrim geçirmekte ya da değişmektedir - Antlaşma hükümlerinin sayıları değişmektedir. Bu yüzden, 1980'li yıllardaki bir davayı incelediğiniz zaman ve o zamandan bu yana, numaralandırma anlamında Antlaşma iki, hatta belki de üç defa değiştirildiğinde Madde 52'nin ne anlama geldiğini takip etmek karmaşık ve zor olabilir. Yargıcın, değişiklik sayısı yüzünden sürekli olarak bocaladığı Avrupa Mahkemesinde birkaç defa bulundum, çünkü hâkimlerin kendisi, değişmiş olan yeni birimleri hatırlayamıyorlardı.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Fakat, her durumda, bu dava Lüksemburg Mahkemesine havale edildi ve Lüksemburg'daki mahkeme, bunun ulusallığa dayalı ayrımcılığı yasaklayan o zamanki 52. Moaddede bulunan Antlaşma ilkesinin açık ihlali olduğuna karar verdi. Bu yüzden, Belçika Barosu Konseyi ve Baro Konseylerimizin hepsi birden ulusallığa dayalı söz konusu kısıtlamayı kaldırmak zorunda kaldı ve bu kısıtlama, anladığım kadarıyla, ulusallıkla ilgili yasağı olmayan Birleşik Krallık ve İrlanda dışında 1950'li, 1960'lı ve 1970'li yıllarda üye devletlerin bütün barolarında varolan bir kısıtlamaydı.

Yönlendirme sistemine de değinmek istiyorum. Yönlendirme sistemi, şu anda Avrupa Birliği İşleyiş Antlaşması'nın 267. Maddesinde yer almaktadır. Avrupa Birliği mahkemelerine ve üye devletlerine, tamamlayıcı yasa açısıyla bağlantılı olarak Lüksemburg'daki mahkemenin yardımına başvurmak hakkı tanır. Böylece, mahkemeler arasındaki diyalogu ve süreci hesaba katar ve Avrupa Birliği yasasının, üye devletlerde düzenli olarak uygulanmasını sağlar.

Bir sonraki dava bir ulus davası değildi, fakat bir ikamet davasıydı ve baroya kaydolabilmek için belirli bir üye devletin toprağında ikamet etme ihtiyacıyla ilgiliydi. Bu, 1975'teki Van Binsbergen davasıdır ve bir avukatın, davası Hollanda mahkemelerinde sürmekte iken sınırın öte tarafındaki Belçika'ya geçmiş olmasıyla ilgilidir. Davanın ortasında taşınmıştır ve bu yolla, Hollanda'daki mahkemelere çıkan avukatların Hollanda'da ikamet eden kişiler olmaları gerektiğiyle ilgili Hollanda'daki kuralı ihlal etmiştir. Mahkeme, yeniden bu durumun temel antlaşma hükümlerinin ihlali olduğuna karar vermiştir.

Thieffry Dosya No 71/76 denen bir davada Fransız Barosu'na karşı çok ileri bir noktaya gidilmiştir. Thieffry önemliydi, çünkü Paris Barosuna kabul edilmek isteyen ve gereken Fransız yasal yeterliliğine sahip olmadığı için reddedilen birisine izin vermiştir. Fakat; Paris'teki, Belçika yeterliliğini Fransız yasal yeterliliğine yakın ya da eşit olarak kabul eden, tanınmış ulusal yetkili merci Paris Üniversitesi'ydi. Bay Thieffry, Fransız yeterliliği olmadığı halde kabul edilen bir yeterliliğe sahipken Paris

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Barosunun kfindisini kabul etme konusundaki red kararına karşı çıktı. Bu dava, Fransız mahkemeleri tarafından bir kişiye, sahip olduğu diploma yabancı bir diploma bile olsa, başka bir üye devletin diploması bile olsa, bu şartlarda Baroya kaydedilme hakkı olduğuna karar veren Lüksemburg'daki mahkemeye havale edilmiştir.

Sizlere bahsetmek istediğim bir diğer dosya Klopp dosyasıdır. Klopp, 1983 yılının 107 no'lu dosyasıdır. Bu, varsayıyorum ki, Avrupa Topluluğu değişirken ve daha ileri seviyede bir piyasa entegrasyonu gerçekleşirken yasal hizmetlerin sağlanmasında bir değişikliğin sinyalini verdi. Herr Klopp bir Rechtsanwalt idi yani nitelikli bir Alman avukatı ve Düzeldorf Barosunun bir üyesiydi. Fransa Paris'te bir ofis açmak istedi. Her iki yargıda tecrübe etmek istiyordu. Fransız Barosu'nun ise sadece bir yerde ofis buldurmaya yönelik bir kuralı vardı ve bu kural avukatların belli bir dizi uzmanlıklara, deontolojik kurallara sahip olması ve örneğin Fransız mesleki kuralları altında bir işi yapmak durumunda kalırken başka bir işi Alman usüllerine göre yapmak zorunda kalmaları durumunda çatışma yaşamamaları gibi haklı bir kaygıya dayanıyordu.

Başvurusu reddedildiğinde, o bu kararı Fransız yargısı önüne taşıdı. Dosya Lüksemburg'a taşındı ve orada mahkeme şimdi ki ismiyle AB olan Avrupa Topluluğu kurumunun bir defazla yerde çalışabilmeyi vizyon edindiği konusunda görüşünü bildirdi. Dolayısıyla bu elbette çok önemli bir karardı çünkü bu ana kıta devletlerinde bulabileceğiniz avukatların ve firmaların ofis ve kabinelerine kapıları açtı, örneğin birçok İspanyol, Fransız ve Alman hukuk firmasına, özellikle de Londra'da ofis açanlar ve sonrasında da büyük İngiliz şirketleri ile Frankfurt, Brüksel, Paris'te ofis açan uluslararası hukuk firmaları gibi.

Avrupa Mahkemesi ev sahibi ülkenin ki burada Fransa oluyor, kendi deontolojik kurallarını mesleklerini Fransa'da Fransız avukatlar olarak icra etmek isteyen yabancı avukatlara uygulaması yönünde karar verdi ve Fransa Barosunun kaygılarıyla ilgili olarak kıta çapındaki hukukuda kapsayarak deontolojik yaklaşımı belirledi ve avukatları buna uymakla zorunlu kıldı.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Başka davalarda oldu. Bir yada ikisinden bahsetmek istiyorum. Bunlardan biri Gullung No. 292/86 ve bu bir kişinin karakterine dayanarak giriş için reddedilebilmesi konusu ile ilgilidir. Daha detaylı anlatmak istediğim olay ise Vlassopoulou dosyası. İsminden de anlaşılacağı gibi, bir Yunan ve onun dosyası Baden Württemberg isimli bir Alman eyaletinin adalet bakanlığına karşıydı ve dosya numarası 343 of 1989. Bu önemli bir dava idi, çünkü bu yeterli olmayan yeterliliklerle yerel bir baroya kayıt isteyen yetersiz kişi veya kvalifikasyonlarla ilgili idi. Bu vaka Yunan avukat Almanya'da çalışmak istedi. Fakat eskiden beridir gayet sıkı olan Alman kanunlarına göre Vlassopoulou yeterli kvalifikasyonlara sahip değildi. Dolayısıyla reddedildi ve konu mahkemeye aksettiğinde ve Lüksemburg Mahkemesine geldiğinde, mahkemenin kararı bizim için çok önemliydi. Çünkü mahkeme " AB tarafından yeterli adledilen yabancı bir avukatın, sadece kendi ülkenizde gerekli görülen bazı niteliklere sahip olmadığı gerekçesi ile reddedilemeyeceği" yönünde idi. Bunu yerine yerel ve ulusal barolara, başvuru için gelen avukata gerekli olan profesyonel kvalifikasyonları ve tecrübeyi belirlemesi ve ilgili baroya üye olabilmesi için avukata gerekli nitelikleri kazanması için elden geldiği kadar adaptasyon veya geçiş süreci tanınmasını zorunlu kılmıştır. Bu davadaki prensip eşitlik prensibi olarak bilinir ve bir barodan başka bir baroya geçmek isteyen bir avukat için bir diğer önemli ölçüt mahkeme tarafından şu şekilde tarif edilmiştir : "Eğer AB akrediteli bir avukat başka bir AB üye devleti tarafından reddedilecekse, ilgili devlet reddi avukatın net olarak anlayabileceği şekilde sebeplendirilmeli ve bu sebepleri avukata bildirmelidir. Bu ilk şart. İkinci şart ise ilgili sebeplerin bir mahkeme tarafından anlaşılacak kadar açık olmasıdır çünkü üyeliğin reddi kararını ulusal bir mahkemeye veya yargıya temyize götürme hakkı mevcuttur. Bu AB yasasının temel prensibidir, Vlassopoulou davası ile esasa oturmuştur ve Avrupa Birliği'nin yasama meclisi yani Avrupa Birliği, Komisyonu, Konseyi ve Parlamentosu kurumları tarafından, özellikle avukat meselesi için 1977 Avukatların Hizmetleri Direktifi ve sonrasında 1998 Avukatlık Kurucu Yönergesi doğrultusunda kabul edilmiş, mevzuat içinde tekrarlanmıştır. Bu

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

nedenle, Vlassopoulou'da, genel hukukta yargı denetimi olarak nitelendireceğimiz şeye hakkınız olan bir ilke vardır - bu, fiili olarak başvurunun reddedilmesinin düşünüldüğü ulusal baroların kararlarına uygulanacak olan bir şeydir.

Bu nedenle, şimdi bu, beni Avukatlık Hizmetleri Yönergesi-ne götürmektedir. Görebileceğiniz gibi; bu, özgürlük avukatlarının, avukatlık hizmetleri sağlamak üzere gerçekleştirdikleri uygulamanın etkisini kolaylaştırmak için düşünülmüş 22 Mart 1977 tarihli Konsey Yönergesidir. Sanıyorum ki fark edebileceğiniz ilk şey bu Yönergenin üzerinde uzlaşmanın ne kadar zaman aldığıdır. Görebileceğiniz gibi; bu, kurumlar tarafından bugün kabul edilen yönergelerden farklı olarak, uzun olmayan bir yönerge, sadece üç veya dört sayfadır. Bugün ise düzine-lerce sayfaya ulaşabilirler.

Bu, 19 Mart 1977'de kabul edilmiş bir yönergeydi ve 1979'da yürürlüğe girdiğini düşünüyorum. Yönergeler, bildiğiniz konusunda emin olduğum gibi, üye devletlere adreslenmişlerdir. Bu yüzden, sadece üye devletlere yöneliktir ve bu, üye devletlere yönergenin terimlerini kendi ülke hukukunda uygulamak amacıyla gerekli olan kuralları getirmek için belirli bir zaman tanındığı anlamına gelir. Ve, Yönerge uygulandığında ya da İngilizce tabiriyle kendi hukukuna geçirildiğinde; o zaman, devlet hata yaptıysa ve her şeyi uygulamadıysa mahkeme huzurunda kendi ülke hukukunuza dayanırsınız ve sonra da geriye dönebilir ve Yönergenin kendisine dayanabilirsiniz.

Ne olursa olsun, bu Yönergenin kabul edilmesi 30 yıl almıştır. Daha önce söylediğim gibi, 1 Ocak 1958'de yürürlüğe giren Roma Antlaşması 1957'de üye devletler tarafından uygulanmaya başlamıştır. Kişilerin serbest dolaşımıyla, çalışanların serbest dolaşımıyla, kurumların serbest dolaşımıyla ve hizmet sunmakla ilgili olan birkaç dakika önce bahsetmiş olduğum ilkeyi uygulamaya geçirmek 20 yıl almıştır.

Bu Yönergenin kaynağı, temel olarak Komisyonun kendisiydi; üye devletler, avukatlara öte yandan ev sahibi ülkede yerlilik almadan müvekkillerinin yararına olabilse de, yabancı

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

ülkelerden kendi ülkelerine gelmelerine ve dava açmalarına ya da müvekkili savunmalarına ya da sözleşme hazırlayıp güven tesis etmelerine izin veren Yönergeye sahip olma konusunda özellikle hevesli değillerdi. Böylece, politikacıların da özellikle hevesli olmadıklarını düşünebilirsiniz.

Komisyon tarafından, Yönergeleri meslekler için uyumlu hale getirmekle bağlantılı olarak benimsenen ilk yaklaşım, bu sorunla sektörel düzeyde ilgilenmek olmuştur. Burada, meslekleri - eczacılar, mimarlar, veterinerlik cerrahları, hemşireler - teker teker ele alıp yeterlilik için gereken niteliklere bakacaklardı. Fransa'da nasıl eczacı olursunuz? Portekiz'de nasıl veteriner cerrah olursunuz? Sonra, bütün meslekler birbirleriyle kıyaslanmış olacaktı ve yavaş yavaş, her bir meslek için bir yönerge oluşturulacaktı. Öyleyse; örneğin, sadece 9 üye devlet - bu sayının bugün üçe katlandığını hatırlayın - olduğu zaman mimarlık mesleği için yönerge hazırlamak 17 yıl almıştır. Böylece; bu, Avrupa Birliğinin ne kadar yavaş işlediği konusunda örnek oluşturur.

Böylece; kıyaslama yoluyla, Avukatlık Yönergesinin hazırlanması sadece az sayıda yıla mal olmuştur. Veterinerlik hizmetleri için 1978'de, hemşire ebelik için 1980'de, kuaförlük için 1982'de mimarlık için 1985'te yönergeler bulunuyordu. Sanıyorum ki bu Yönergelerdeki asıl sorun, üye devletin birinde ele alınan meslek tamamen düzenlenmiş iken diğer üye devlette tamamen düzenlenmemiş olduğu bir durumda ne yapılacağıdır. Başka bir üye devletten gelen bir kişinin çalışmak için gerçekten yeterliliğe sahip olup olmadığıyla ilgili bir sorunu nasıl çözüme kavuşturursunuz? Başka sözcüklerle ifade etmek gerekirse tüketiciyi nasıl korursunuz?

Diğer bir zorluk, - Charlotte'un ve benim daha önce görüş alışverişinde bulunduğumuz - belirli bir mesleğin faaliyet alanını üye devletlerin birinde, diğerinden daha geniş ise ne yapılacağı sorunudur. Bunun çok iyi bir örneği, gelenek (örf - adet) hukuku ülkelerindeki ve Avrupa Birliğindeki - örneğin bir tarafta Birleşik Krallık, İrlanda, Kıbrıs ve Malta - avukatlarla medeni hukuk ülkelerindeki - temel olarak kıta ülkeleri ve Ku-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

zey ülkeleri değil - avukatlar arasındaki farktır. Avukatların Fransa'da mali araçlar olarak çalışabilirken, gelenek hukuku ülkelerinde aynı şekilde çalışmalarının yasayla yasaklanmış olduğu bir durumu nasıl ele alırsınız?

Öyle ise, eğer bunlar Almanya, Fransa, İrlanda veya İngiltere'den geliyorlarsa, o alanda tecrübe edinmek için yetkililer mi ve siz onları nasıl düzenlersiniz? Hizmet ve Kuruluş Yönergelerinin mükemmel bir şekilde çözdüğü şey budur. Bu avukatların hizmet yönergeleridir - çokta kısa bir yönerge - ve A üye ülkesinden gelen ve B üye ülkesinde geçici olarak hizmet vermek isteyen bir avukatın durumunu kapsar. Bu konuya detaylı bir şekilde girmek istiyorum.

Yani gördüğümüz üzere üye ülkelerin bu direktifi kabul ettiği gibi ilk olarak şunu söyler "Bu direktif, hizmetlerin sağlanmasındaki yöntem tarafından takip edilen avukat faaliyetleri için bu noktada kurallar koyan süre ve koşullar içinde uygulanacaktır". Ayrıca bu direktifte yer alan hiçbir şeye bağlı olmasızın üye devletler, ölmüş insanların devletini yönetmek için bir unvan elde etmek adına resmi evrakların ve toprak çıkarları oluşturulurken veya aktarılırken tüm belgelerin hazırlığı gibi avukatları bazı belirlenmiş kategorilere ayırabilir.

Öyle ki bu belirli kategoriler ve faaliyetler, sadece ulusal nitelikli avukatlara bu faaliyetleri tutması için izin veren üye devletler tarafından yeteri kadar hassaslaştırılmış olmak için dikkate alınır. İrlandalı avukatlar ya da Fransız avukatlar demiyorum. "Ulusal nitelikli avukatlar veya ev sahibi ülkenin kaliteli avukatları" diyorum. Anladığım kadarıyla üye devletlerin çoğu bu sıra dışı durum için bir kelimeye sahip, bu ad verme iç hukuk için bu çalışma kategorisini ayırır. Böylece işin uzmanları olduğundan madde 1.2 kim avukat listeler - Hukuki alanda bazı üye devletlerde çalışan ekonomik operatör kategorileri vardır fakat Hizmet Direktifi madde 1.2'nin amaçları için avukat olarak tanınmaz. Romanyalı bir avukatla konuşurken bana Romanya'da etkin olarak üç avukat kategorisi olduğunu söylediğini hatırlıyorum. Fakat direktif kapsamında olan sadece Romanya Barosu'dur.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

VEDAT AHSEN
COŞAR'IN
KONUŞMASI

Belçika'daki örnekte gördüğünüz gibi, avukat'ın karşılığı ülkenin Fransız bölümünde ve Hollandaca konuşulan bölümünde advocat'tir. Almanya'da yalnızca Rechtsanwalt'da ve Fransa'da sadece avocat'tir. Fransa'da iki meslek arasındaki bölünme alışkındır ve Hizmetler Direktifi'nin bu bölünmeyi kaldırdığını düşünüyorum. Ayrıca İrlanda'da avukatlar ve savunma avukatları vardır. Savunma avukatları hukuk davalarında uzmanlaşmışlardır. Avukatların önemli hukuk davalarında uygulamaları yoktur. İtalya'da avvocato'dur. İngiltere de avukatlık için başka bir kategoriye sahiptir ve İskoçya'da avukat olarak adlandırılan savunma avukatları için bir meslek vardır. Fakat onlarda savunma avukatları vardır. Her ülkede belirlenmiş olduğunu görebilirsiniz ve üye devletler Avrupa Birliği'ne katıldığında veya kabul edildiğinde açıkça Hizmetler Direktifi'nin, üye devletlerin ilgili mesleklerini korumak için değiştirilmesi gerekir. Romanya ve Bulgaristan'ın Birliğe katılmasında bunu görebilirsiniz.

Yani kategoriler vardır ve eğer bunlardan biri değilseniz kapanmamışsınız ve Hizmetler Direktifi'nin korumasına sahip değilsinizdir. Üye devletlerdeki her devletin, belirlenen etkinlikleri takip etme amacı olan başka avukatları tanıyacak olması madde 2'yi çok açık yapar. Avukat olarak, eğer müvekkilimi temsil etmek istiyorsam Hizmetleri Direktifi altında bunu yapmak hakkına sahip değilim. Hukuki açıdan müvekkile ve Avrupa Hukuku açısından tüketiciye avukat olmadığımı fakat Direktifin 1. Maddesinde olduğumu açıklamak zorundayım.

Meslek kurumunun bu göstergelerinden devletteki avukatlık hakkımdan önce hukuk mahkemesine mi veya uygulamaya mı yetkili olduğumu görebiliriz. Türkiye için nasıl olduğunu bilmiyorum fakat bu durumdaki bazı AB üye devletleri için (İspanya iyi bir örnektir) temyiz mahkemelerinden önce sadece uygulamaya yetkili olan avukatların kategorileri vardır. Onlar x mahkemesinden veya y mahkemesinden önce kendilerinden avukat olarak bahsederler.

Ve böylece gördüğünüz gibi madde 1.1 altındaki faaliyetler açısından ne yaptığımız ve yapamayacağımız madde 4'teki

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

esas asli hakla dağıtılır. “Bir müvekkil temsilcisine ilişkin faaliyetler, yasal işlemlerden veya kamu otoritelerinden önce her ev sahibi üye devlette o ülkede kurulmuş, avukatlar için ortaya konan şartlar altında ikamet gerektiren herhangi bir istisna veya meslek kurumu kaydı dışında takip edilecektir.”

Yani bu, ikili deontoloji kuralının mantığıdır; kendi kurallarınız gibi yerel kurallara uymak zorundasınız. Çünkü direktifin dediği gibi faaliyetlerini sürdüren bir avukat geldiği ülkenin yükümlülüklerinden yargısız olarak ev sahibi üye ülkenin mesleki davranış kurallarına uyacaktır. Yani hizmet sağlamak için hareket eden avukatın çift kuralı vardır. Ev sahibi ülkenin yükümlülükleri gibi kendi ülkesinin yükümlülüklerine uymak zorundadır.

Ayrıca İngiltere ve İrlanda’da vekilliğin belirli kuralları vardır. Madde 5’ten ilgiyle bahsetmeyi de isterim. Mahkemede müvekkili temsil etmeye ilişkin faaliyetleri izliyorsanız ev sahibi üye ülkenin sizi mahkeme başkanına, yargıca veya uygunsa ilgili baro başkanına tanıtması gerekebileceğini söyler. Sonra fiziksel olarak ikinci bir şey daha, söz konusu yargı merciinde daha önce çalışmış olan bir avukatla birlikte çalışmak ve ille de kimin bu makama cevap olabileceğidir veya bir “avoué” ya da daha önce “procuratore” uygulamıştır. Bu ikiliden ilki çok anlaşılırdır. İrlanda Cumhuriyeti’nde çalışan bir avukat olarak Belfast’a bir davaya bakmaya gidiyorsam veya İngiltere’ye mahkemeden önce bir davaya bakmaya seyahat ediyorsam – trenle sadece 1 saat- ya hakim odaları aracılığıyla basitçe tanıştırılırım veya birisi tanıtılmak zorundadır. Birlikte çalıştığım avukat ile mahkemeden önce pratik yapmama gerek olabilir.

Buna bazı davalar sonrasında karar verilmiştir. Komisyon 1980lerde Almanya’ya tekrar dava açmıştır, 85 yılının 427. Komisyon ve Almanya davası Alman Barosu ile yerel bir avukatla birlikte çalışırken çok zorlu şartları empoze eden devletler arasındadır. Böylece Alman kuralları müvekkilini ziyaret eden temsilci olarak atanmış yerel avukat ve ziyaretçi avukatın mahkemede takdim edilememesini gerek duydu. Bu yüzden yerel bir avukat ile mahkemede olabilirler fakat mahke-

meden önce davaya takdim edilmezler. Bu dava avukatlarının umurunda olduğu kadar Hizmetler Direktifini bütün olarak ihlal etmiştir.

Belfast'a gidip yerel bir avukatın yanında basitçe oturtan ve onlara fısıldatan pek nokta yoktur. "Soru sormayı unutun. Bu sunumu yapmamız gerekmektedir." Bu Hizmetler Direktifi'nin altında pek de iyi gitmiyor. Yani bu durumda, diğer durumların aksine Komisyon davacıydı, çünkü komisyon Alman kurallarının Hizmetler Direktifinin ihlali olduğunu göz önünde bulundurdu ve Avrupa Mahkemesi bunu kabul etti.

Yani yerel bir avukat ile birlikte çalışmanız gerekirse, Direktifin bir parçasından size okuduğum gibi mahkeme sessiz kalmanız anlamına gelmez. Bu davaya bakabilirsiniz anlamına gelir. Mahkemeye sizinle beraber katılan yerel bir avukat gibi gidebilirsiniz fakat onların her zaman orada olmaları gerekli değildir. Onlar istedikleri zaman gidip gelebilirler. Bu basit bir ortaklıktır, yerel meslek kuralları ve yerel deontolojik kurallara saygı gösterilmesini sağlamak için gevşek bir ortaklıktır.

Şimdi madde 6 önemlidir. Buna tekrar döneceğiz. Kurum içi avukatlardan bahseder. Türk işletmeleri veya Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerde maaşlı çalışan olmaya giden veya bu durumda olan avukatlar var mı bilmiyorum? Fakat kuşkusuz şu an birçok AB üyesi devlette, İngiltere, Belçika, Hollanda'da örneğin, birçok kurum içi avukat vardır. Tüm üye devletler bu karışık alanda avukat ile müvekkilin arasında iletişimin gizliliği veya ayrıcalık haklarının uygulanıp uygulanmayacağı, yerel baronun üyesi olabilip olamayacakları gibi farklı kurullarla sahiptir.

Fakat Hizmetler Direktifi'nin önemli noktası eğer Hizmetler Direktifinin faydalarından kendini yaraladılan kurum içi bir avukatsan üye devletler seni durdurabilir. Madde 6 : "Her üye devlet o ülkede kurulu bir kurumda veya özel bir işletmede maaşlı çalışan avukatları bu işletmenin yasal işlemlerini temsil etmekle ilgili takip aktivitelerinden hariç tutabilir, bu faaliyetleri sürdürmelerine izin verilmez."

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Yani kurum içi avukatlara işveren adına davayı temsil etmeleri için izin verilip verilmediğini anlamak için kuralları kontrol etmeniz gerekebilir. Böyle bir durumda dış avukat AB nitelikli kurum içi bir avukatla aynı şeyi yapabilir. Örneğin İrlanda'da kurum içi avukatlar, avukatların geniş bir kesimini oluşturur ve İrlanda hukuk kurallarına göre mahkemede ya da aslında herhangi bir mahkeme huzurunda, her türlü yasal işlemede kendi şirketlerini temsil etmelerine izin verilmez.

İngiltere'de genel hukuk yargı mercii de dahi kurum içi avukatlar, hukuk danışmanları ve vekiller –onlar için özel bir kategori vardır- yerel baronun üyesidir ve ayrıca İngiltere mahkemelerinden önce kendi işverenlerinin temsil etme hakları vardır. Yani bunun anlamı İrlandalı kurum içi bir avukat Londra'daki işverenini temsil etmek için Londra'ya gidebilir. Fakat İngiltereli bir avukat aynısını İrlanda'da yapamaz. Bu, Hizmetler Direktifi'nin kurum içi avukatlar ile ilgili uyguladığı bir yöntemdir.

Direktif barolar için etkili bir kurtarıcıdır ve ev sahibi ülkenin yetkili makamlarına kim olduğunuzu söylerken bunu ispatlamanızdan emin olmaları için izin verir. Siz sadece gidip davanızı bakıp, paranızı alıp, geri dönmüyorsunuz. Avukat olarak niteliklerinizin olduğunu ispatlamak zorundasınız. Madde 8'in Direktife işlerlik kazandırmak için iki yılda gerekli değişiklikleri getirmek için üye devletlere izin verdiğinin görüyoruz.

Şimdi direktif kapsamındaki söz konusu hizmetlerden bir diğer noktaya gelmek istiyorum ve bu da AB hukukundaki kuruluşlar ile hizmetlerin nasıl ayırt edileceğidir. Bu bir hayli karışık bir alandır. Çünkü bazen söylemek zordur ki, yaşadığınız ülkede odalar varsa ve diğer üye devletlerde de vardır, bu ikisi arasında gidip gelmekten çok fazla zaman kaybediyorsunuz. Yerleştiğinizde veya sadece hizmet verdiğinizde bu zor bir sınır olur.

Fakat Milan Baro Meclisi'ne karşı Gebhard ile olan 55/94 davasına bir göz atmanızı öneririm. Oldukça arsız bir avukat olan Sayın Gebhard Almanya'da nitelikli bir Rechtsanwalt'tı. Stutt-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

gart Barosu'nun bir üyesiydi. Fakat özellikle Milan'daki ofisinde çalışırdı. Saygın bir kişilikti çünkü Hizmetler Direktifi'nin koruduğu, biraz önce söylediğim gibi İtalyan avukatlar için İtalya'daki bir kategori olan avvocato unvanını kullanırdı.

Bu unvanı kullanmaya yetkisi yoktu. Stajı ve nitelikleri İtalya'da geçerli değildi ve o hiçbir yeterlilik sisteminden geçememişti. Yani iki durum vardı. Birincisi, yerleşmiş ya da hizmet vermiş vermemiş vardı. İkincisi, hangi kurallar uygulanacaktı ve AB hukuk kuralları amaçları için bu iki nitelikte bir fark var mıydı?

Mahkeme geçici çalışan bir hizmet vereni altyapı koymaktan ev sahibi ülkede korumadıklarını söyledi. Yani idari personelini, sekreteryanı, ofisini kendin oluşturabilirsin. Sadece havaalanından mahkemeye gidişin bir belirsizlik olur. Bazı altyapı formların olabilir. Fakat uygulanan kesin karar hizmetin geçici ya da tek seferlik olup olmadığıdır. Müvekkilin davasına bakıp sonra tekrar geri dönebilirsin. Buna rağmen çoğu zamanını orada harcıyorsan hizmetler yerine yerleşmiş olmak bir belirsizliktir. Ve ikinci bir nokta ulusal meslek kurallarına uyulmasını sağlamak adına ulusal barolar için geçerli olan yerleşme alanındaki kesin sınırlamalardır.

Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki sistemi karşılaştırmak için Avrupa Birliği'ndeki pozisyonun bir süreliliğine dışına çıkmak istiyorum. Çünkü açıkça bildiğinizden eminim Amerika Birleşik Devletleri'nin her eyaletinde 50 baro vardır. Avrupa Birliği'nin aksine, New York nitelikli bir avukatsam, Kaliforniya mahkemelerinden önce çalışmış olmayı ya da Kaliforniya'da çalışırken gerçekleştirmeyi dilerdim. Bunu Amerikan hukuk kurallarına göre yapmaya yetkim yok.

New York'tan Los Angeles'a bir davaya bakmaya ya da bir müvekkile danışmanlık yapmaya gitmeme izin veren federal bir yasa yok. Bu yüzden Amerikan avukatları eyaletten eyalete müvekkillerini temsil etmek için riskli olarak yaparlar. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki her eyaletin, avukat ya da avukat olarak çalışan üzerinde farklı kanunları vardır, eyalet barosunda nitelikli olamayan avukatsanız, meşru bir uygulama teşkil eder.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Bazı eyaletlerde özellikle güney eyaletlerinde eyalet dışından bir avukat tarafından hukuki hizmetler sağlanması ciddi bir suç teşkil etmektedir. Bu yüzden Alabama ya da Mississippino'ta bir müvekkiliniz varsa yerel mahkemeden önce onu temsil etmeye New York'tan gidiyorsanız yerel baronun açık bir göstergesi varsa bunu yapmaya yetkiniz olup olmadığından çok iyi emin olacaksınız.

Yani, ilk karşıtlık, Avrupa Birliği sisteminin aksine Amerika Birleşik Devletleri'ndeki avukatlara eyaletten eyalete gitmelerine izin veren ABD federal sistem yoktur. Bu konuda ABD yasaları yoktur. Aslında federal bir hukuk sistemi olmadığından Avrupa Birliği, bu noktada federal baronun tüm AB nitelikli avukatlarını ve üye bir devletten diğerine hizmet sağlamaya gitmelerine izin vermeyi içeren esaslı bir federal baro kurarken ne yapıyor.

Bu olay, Washington'daki ABD Yüksek Mahkemesi huzurunda ve Virginia, Virgin Adaları ve New Hampshire karşı çeşitli vesilelerle açılan davalardan önce oluşmuştur. Esas olarak mahkeme ikamet gereksinimlerini lağvetti veya buna "ulusal sorunlar" da diyebilirsiniz; ancak Amerika Birleşik Devletleri için bu ifade kullanılabilir mi emin değilim. Hala hizmet sunma özgürlüğü bu kapsamda verilmemiştir.

Hizmetler Yönergesinde, sorun geçici bir hüküm, bir üye devletten diğerine müvekkile tavsiye etmek veya hukuki yardım sağlamak veya dava açmak için gidiyor. 1980'ler diplomaların karşılıklı tanınması ile ilgili kuralları oluşturmakla geçti. Bu Direktif 89/48 ile 1989 yılında geldi. Yani, bu Direktif 21 Aralık 1988 tarihinde çıkmış ve 89/49/EC olarak bilinmektedir.

Esasen, her uzmanlık için ayrı ayrı anlaşma yerine bu daha iyi oldu, sadece çok uzun sürdü.

Ancak topluluk çoklu sektör yaklaşımını işaret etmekte, bir başka deyişle bütün uzmanlar, hepsi aynı zamanda diplomaların tanınmasını sağlayacak, ki bunlara Örf Ve Adet hukuku ülkelerinde dereceler deniyor; diplomalar ise yönergede kulla-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

nılan bir terim. Dokümanlar, daha yüksek eğitim ve bunun yanında profesyonel eğitim ve stajın en az 3 yılda iyi bir şekilde tamamlanmasını kabul eder.

Bu nedenle, bu direktifin amacı -ki sadece avukatları değil, bütün meslekleri kapsamaktadır- avukatların davamızda bir Üye Devletten biri diğerine gitmek için platform oluşturmak ve eşitlik prensibi dediğimiz direktifler ışığında niteliklere uygun erişim sağlanmasını temin etmektir.

Gördüğünüz gibi, Direktifin kapsamı, 2. maddede yer almakta ve kendi mesleğini yapmak isteyen üye devlet vatandaşlarının diğer bir Üye Devlet ülkede kendi işini veya çalışan olarak yapmasını düzenlemektedir. Ve farklı direktiflere tabii olan meslekleri kapsamaktadır. Yani, bir başka üye ülkede uzmanlığını kendi işini yaparak veya çalışarak yapmak isteyen kişi bu direktif kapsamında değerlendirilmektedir.

Madde 3 ve 4 temel kuralları içerir; bir Üye Devlet, kişi, ülke-sindeki eşdeğer bir şekilde verilen bir yeterlilik belgesine sahip ve ev sahibi ülkede çalışmaya başlamış ve devam ettirmiş ise yetkiyi onaylamasını reddedemez. Yani, en az üç yıl olmak zorundadır. Ayrı bir direktif kapsamadığı sürece, iki yıl olamaz. Sonra bu üç yıl tamamladıktan sonra, yeterlilik sahibi olunarak ev sahibi ülkede mesleğini icra etme hakkına sahip olunmaktadır.

Şimdi, mesleklerden gelen zorluklar biraz farklıdır ve paragraf a Madde 4' de hükümlendirilmiştir ve der ki ülkenizdeki eğitim ve staj ev sahibi ülkenin istediğinden en az 1 sene kısaysa, mesleki deneyimin ispatı gerekliliği ile karşı karşıya kalırsınız. 4 (b)' de avukatların perspektifi açısından en önemli nokta, ulusal baronun başvuranların üç yılı geçmeyen bir adaptasyon dönemi tamamlaması; ya da bir yeterlilik sınavına girmesini talep etmesine izin vermesidir.

Bu makalede üç satırbaşı bulunmaktadır. Öncelikle eğitim ve öğretim, büyük ölçüde farklı olan iki ülkenin davaları sonra bir başka ülkede uzman aktiviteleri, ana ülkedeki uzmanları içermeyen davalar ve üçüncü olarak ise karşı durumda diğer

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

ülkedeki uzmanların bir veya daha fazla aktivite ile düzenlenmiş ve üye devletlerdeki avukatların takip ettiği uzmanlıkların olmadığı faaliyetlerdir.

Yani söz konusu ev sahibi ülkede sadece üç yıl eşdeğerlikli diploması olan kişilerin mesleğini yapmaya izin verilmesine Avrupa Birliği'nin karar vermesi çok da basit değildi. Ulusal baroların adaptasyon süresi ya da yeterlilik sınavları uygulamasına olanak sağlar. Seçim, temelde başvuru sahibi içindir. Böylece 1989 direktifi altında adaptasyon süresi mi veya yetenek sınavı mı isteyip istemediğinin seçimini yaparsın.

İstisna olan mesleğin hukuk bilgisi gerektirmesidir. Bu yüzden, biz avukatlar için, Üye Devletler adaptasyon süreci mi ya da yeterlilik sınavı mı uygulayacaklarını seçerler. Bildiğim kadarıyla her üye devlet ilgili mesleğe girişte olabildiğince zorlaştırmak için yetenek sınavını seçer. Örneğin Almanya'da, Alman hukukuna göre 13 sınava girmeniz zorunluydu ve bunun hala böyle olduğunu düşünüyorum. Bir ara hazırlık kursları vardı. Onlardan bu aşamada kurtulmuşlardır. Fakat zorunlu olarak yürürlükte olduğu için bu hazırlık kurslarına sahiptiler ve bunun önüne geçmeleri çok pahalı ve zor oldu. Kursu yılda iki ya da üç kez farklı şehirlerde yapıyorlardı ve siz de şehirden şehre trenle takip etmek zorunda kalıyordunuz. Böylece mümkün olduğu kadar zor yapılırdı.

İrlanda'da bunu kolaylaştırdı ve yetenek sınavını 5 tane yazılı sınavın yanı sıra bir de sözlü mesleki davranış sınavından oluşturdu. Eğer bu yazılı ve sözlü sınavları geçerseniz İrlanda'da avukat ya da dava vekili olarak mesleğe başlamanıza izin verilmektedir. Ayrıca sınavın kapsadığı alanlar, anayasa hukuku, sözleşme hukuku, haksız fiil hukuku, sivil yanlışlıklar, örf ve adet hukuku, vergi hukukudur. Avukat olması durumunda özellikle avukat hesaplarını içerir. Bu sebeple her ülke bu direktifi farklı uygulamıştır. Bazıları Almanya gibi zorlaştırmıştır ve bazıları da İrlanda gibi kolaylaştırmıştır.

Aslında bu direktif, 2005 yılındaki Mesleki Yeterlilikler Direktifi ile yer değiştirmiştir ve 36. Charlotten bunun hakkında

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

çok kısa bahsedecektir. Fakat bundan söz etmek istiyorum çünkü bugünün Mesleki Yeterlilikler Direktifi'nde bulunan temel ilkeler 1989 Direktifi'nden gelmiştir ve bugün hala geçerlidir.

Kuruluş Direktifi hakkında bahsetmesi için Charlotte'a söz vereceğim.

Direktifi hazırlamak on yedi yıl sürdü ve bu Avrupa Birliği'nin nasıl yavaş çalıştığına bir örnektir.

Yani karşılaştırırsak Avukatlar direktifini sadece az bir yıl sürdü. 1978 yılında veterinerlik hizmetleri, 1980 yılında ebe hemşireler, 1982 yılında kuaförler, 1985 yılında iç mimarlar için direktifler vardı. Sanırım esas problem bu direktiflerde, bir üye devletteki tam düzenli bir uzman ve başka üye devletteki tam düzenli olmayan uzmanın olduğu bir durumda ne yaptığın. Mesleğini icra etmede gerçekten nitelikli ikinci bir üye devletten gelen bir kişiden emin olmak için problemle nasıl uzlaşırsınız? Diğer bir deyişle, müvekkili nasıl koruyabilirsiniz?

Charolte ve benim ele aldığım diğer bir zorluk, üye bir devletin mesleki aktivitelerinin faaliyet alanları bir diğer üye devletten büyük ise ne yaparsın. Avrupa Birliği avukatları genel hukuk ülkeleri avukatları ve medeni hukuk ülkeleri avukatları arasındaki fark iyi bir örnektir. Mesela İngiltere, İrlanda, Kıbrıs ve bir yandan Malta. Esasen İskandinav ülkeleri dışında Avrupa ülkeleridir. Fransa'daki avukatlar genel hukuk ülkelerinde yapıldığı gibi sadece yasa tarafından yasaklanmışlarsa mali araçlar olarak hareket edebildikleri bu durumda nasıl bir anlaşma yaparsınız?

Yani Almanya, Fransa, İrlanda veya İngiltereli iseler bu alanda çalışma hakkına sahipler mi ve onları nasıl düzenlersiniz Hizmetler Direktifi ve Kuruluş Direktifi mükemmel bir yolla çözülmüştür -çok kısa bir direktif- ve bu durum, Üye Devlet A'nın avukatının Üye Devlet B'de geçici hizmet vermeyi dilediği bu durumu kapsar. Bunun üzerinden kısaca geçeceğim.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

Charlotte VARIN (CCBE Eğitim Komitesi Üyesi)- Teşekkür ederim. Öyleyse, şimdiye kadar, avukatların serbest dolaşımından etkili biçimde yararlanmalarına izin vermeye adanmış bir Avrupa Birliği çerçevesi olduğunu gördük. Sizlere bahsetmek istediğim üçüncü direktif, Kuruluş Direktifi olarak adlandırılmaktadır. Bu 98/5/EC sayılı Direktif, avukatların yeterliliklerini kazandıkları Üye Ülke dışındaki Üye Ülkelerde kalıcı bir biçimde mesleklerini ifa etmelerini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bu, 1977 yılındaki Direktif gibi, ulusal lisansların avukatlık yapmada tanınması için özel bir araçtır. Ondan esinlenmiştir ve onu tamamlamaktadır. Böylece, işte buradayız - unvanımı kazandığım Gönderen Üye Devlet ve yerleşmek istediğim Ev Sahibi Üye Devlet.

98 Direktifi aynı zamanda tam yetkili avukatların kendi ülkelerindeki profesyonel unvanlarını kullanarak Ev Sahibi Üye Devlette belirli bir süre profesyonel olarak avukatlık mesleğini ifa ettikten sonra Ev Sahibi Üye Devlette mesleğe entegrasyonunu sağlamayı amaçlamakta idi. Bu süre sonunda, avukat, Üye Devlette mesleki tecrübe edindiğini kanıtladıktan sonra Ev Sahibi Üye Devlette mesleğe entegre olabilmelidir.

1977 Direktifinde olduğu gibi, Üye Devlet, kendi ülkesinin unvanı ile avukatlık yapmakta olan avukatın söz konusu yargı çevresinde mesleği ifa eden bir avukatla beraber çalışmasını talep edebilir ve her ikisi de zorunlu olarak bu yargı merciine karşı sorumlu olacaktır. Bu şekilde, 77 Direktifindeki sistem 98 Direktifinde de korunmuştur.

Bu Direktiften faydalanmak, bir avukatın Kuruluş Direktifinden yararlanmaya hak kazanması için iki koşulun sağlanmış olması gerekmektedir. İlk olarak, avukat Direktifte listelenmiş unvanlardan birini elde etmiş olmalıdır - tam olarak size sunduğum ilk Direktifteki gibi. İkinci koşul, avukat Avrupa Birliği'ne Üye Devletlerden birinin vatandaşı olmalıdır. Bu nedenle, bu Direktif avukatların ulusal unvanlarına ilişkin aynı listeyi içermektedir. Böyle olunca, bu Direktifin temel amacı, avukatın kendi ülkesinin mesleki unvanı altında herhangi bir Üye Devlette avukatlık yapmasına olanak sağlamaktır.

Mesleki yeterliliklerini kazandıkları yer dışında herhangi bir Üye Devlette mesleğini icra etmek isteyen avukat bu devletteki yetkili makama kayıt olmalıdır. Ev sahibi Üye Devletteki yetkili makam, Gönderen Üye Devletteki yetkili makamlardaki kaydını onaylayan belgelerin sunumu üzerine avukatı kaydeder. Kayıtlı olunan Gönderen üye devletteki yetkili makamı bilgilendirmek zorundadır.

Ev Sahibi Üye Devlet tarafından alınan ve böyle bir kaydı etkileyecek ya da iptal edecek kararlar ve disiplin cezaları getiren kararlar hangi gerekçelere dayanıyorsa bu sebepler belirtilmelidir. Yani, eğer ben kayıt olmak istiyorsam, Ev Sahibi Üye Devlet "Hayır" diyebilir, fakat başka bir Üye Devlette tam yetkili avukat olan kişiyi kaydetmeyi neden reddettiğini tam olarak açıklamak zorundadır.

Avukatlar 98 Direktifinin 5. maddesinde belirtilen işleri kendi gönderen devletlerinin mesleki unvanlarını kullanarak herhangi bir Üye Devlette sürekli olarak takip etmeye tam olarak yetkilidirler. Bu da demektir ki, kendi ülkesinin profesyonel unvanı altında mesleğini icra eden avukat Ev Sahibi üye Devlette kullanılan ilgili mesleki unvan ile mesleğini ifa eden avukat olarak aynı mesleki işleri gerçekleştirebilir. Kendi Üye Devletlerinin hukuku, Avrupa Birliği Hukuku, uluslar arası hukuk ya da Ev Sahibi Üye Devletin Hukuku hakkında danışmanlık yapabilir. Böylece, kayıtlı avukatların Ev Sahibi Üye Devletteki avukatların genel olarak yaptığı tüm işleri yapabileceğini görmüş olduk.

Bu Direktifte iki tane istisna var. İlk olarak, bir Üye Devlet, ülkesinde, bir gayrimenkulün ya da bir ölünün idaresine ilişkin bir unvanın kazanılması için hazırlanan belirlenmiş bir avukat kategorisi varsa ve orada işliyorsa, bu diğer Üye Devletlerde de diğer profesyonellerin ki bunlar da avukat olmalı, sorumluluğunda ise diğer üye devletlerden gelip kendi ülkesindeki mesleki unvanı kullanarak çalışmakta olan avukatları bu tür işlerin dışında tutabilir. İkinci olarak, yargı sisteminin sorunsuz bir biçimde işlemesini sağlamak için, Üye Devletler yüksek mahkemelere erişimde uzmanlık şartları gibi spesifik

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

kurallar koyabilir. Fakat normalde, bu iki istisna ile birlikte, kayıtlı avukatlar Ev Sahibi ülkedeki avukatlar tarafından yapılan tüm işleri yapmaya izinlidir.

Bu Direktifin ikinci çok önemli bir amacı var. Bu Direktifle, diğer Üye Devletin, yani Ev Sahibi Üye Devletin mesleğine entegre olmanın daha kolay bir yolu mevcuttu. Direktifte, ilgili madde “Ev Sahibi Üye Devletin avukatına Eşit Muamele” olarak adlandırılmaktadır.

Bu demektir ki, kendi ülkesinin mesleki unvanı altında çalışan bir avukat, Ev Sahibi Üye Devlette, Avrupa Birliği hukukunu da içermek üzere, bu devletin hukukunda en azından belirli bir süre etkin ve düzenli bir biçimde faaliyet göstermiş ise, Üye Devlette avukatlık mesleğine kabul edilmek için, örneğin Ev Sahibi Üye Devlette avukat unvanını kazanmak için, 1998 Direktifinde, diplomaların tanınması için belirlenen koşullardan muaf tutulmak zorundadır. “Etkili ve düzenli uğraş”, gündelik hayattaki olaylardan kaynaklananlar dışında, faaliyetin herhangi bir kesinti olmadan bilfiil gerçekleştirilmesidir. Bu üç yıllık çalışma etkin ve düzenli olmak zorundadır. Böylece, Ev Sahibi Üye Devletin Barosuna entegre olmanın daha kolay bir yolu olduğunu görmekteyiz.

Bu ilgili süre boyunca -üç yıl - böyle önemli bir faaliyetin kanıtını getirebilen avukat için, sadece mesleki becerilerin bir kontrolü yapılıyor ki bu da Ev Sahibi Üye Devlette gerçekleştirilen aktivitelerin esaslı içerikleri nedeni ile iki farklı şekilde olabiliyor. Avukat için ikinci seçenek ise, avukatın Ev Sahibi Üye Devletinkinden başka hukukun bir dalında faaliyette bulunması durumudur. Bu durumda, işler biraz daha fazla karışık, çünkü yetkili makam avukat tarafından gerçekleştirilenden daha geniş kapsamlı bir alanı kontrol etmek zorundadır.

Fakat vurgulamak gerekir ki, bu Direktif Ev Sahibi Üye Devlet unvanı altında avukat olmayı, David’le daha önce gördüğümüz Direktif’ten daha kolay hale getirmiştir. Böylece, 98 Direktifi gerçekten de, bir taraftan avukatın Gönderen Üye Devlet unvanı altında diğer bir Üye Devlette kurulma-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

sını, diğer taraftan avukatın Ev Sahibi üye Devlette mesleğe entegrasyonunu kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

Daha önce bazı rakamlar gördük ve gerçekte, farklı Üye Devletlere dolaşım ayrıcalığını kullanan çok fazla Avrupa Birliği avukatı olmadığını fark ediyoruz.

David Conlan SMYTH (Avukat, İrlanda)- Bununla ilgili yorumlarımı hemen paylaşacağım. Bunlar, Avrupa Birliği Üyesindeki avukatlara ve avukatların Üye Devletlerdeki dolaşımına ilişkin ilgili istatistikler. Avrupa Birliğinde yaklaşık olarak 500 milyon yerleşik insan var. 500 milyon oturan için, yaklaşık olarak 1 milyon avukat var. Buna karşın, Birleşik Devletlerde 1.140 milyon yerleşik insan var, avukatların sayısı ise yaklaşık olarak 300 milyon. Avrupa Birliğinde yaklaşık olarak 500 milyon nüfusa sahibiz. Bu durumda, açık biçimde, oran bakımından, her 265 Amerikalı için bir avukat var iken, her 500 Avrupa Birliği vatandaşı için bir avukat var. Bu durumda, Birleşik Devletlerde, Avrupa Birliğindeki iki katı sayıda avukat bulunmaktadır.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Şimdi, açıkçası Üye Devletlerarasında büyük farklılıklar var ve Dimos bana daha önce Yunanistan'da yaklaşık olarak 10 milyon kişilik nüfus için 40 bin avukat olduğunu söyledi. Anladığım kadarıyla Türkiye'de şu anda yaklaşık olarak 70 bin avukat var ve Türkiye'de yaklaşık olarak 70 milyonluk bir nüfus var. Sanırım Türkiye için iyi bir kıyas ya da karşılaştırma Birleşik Krallık ile yapılabilir. Nüfusları birbirine yakın - Birleşik Krallıkta 62-63 milyon kişi ile beraber 150 bin avukat var-yaklaşık olarak Türkiye'nin iki katı.

Şimdi buradaki tabloya bakacak olursanız, oldukça ilgi çekici, çünkü 2009 CCBE avukat istatistiklerinden taranmıştır. Size ülkedeki baronun toplam avukat sayısını, baronun toplam kadın avukat sayısını ve 98/5/EC Direktifinin 2. maddesine göre kendi ülkelerindeki mesleki unvanları altında kayıtlı Avrupa Birliği sayılarını ve kökenlerini, Ev Sahibi Üye Devlete kabul edilmiş Avrupa Birliği avukatlarının sayısına dair istatistiklerin geçerliliğine ilişkin bilgiler sunar.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Öyle ki, sütunun ilkindekiler – madde 2 kategorisi – entegrasyondan önceki ilk üç yılındalar ve son kategoride, madde 10'daki daimi entegrasyonu görmektesiniz. Örneğin, Fransa'da baronun tüm avukat üyelerinin sayısını görmektesiniz ki 2009 yılında yaklaşık 50 bin üye vardı ki bunların tam olarak 25 bin üyesi – 50-50% - baronun kadın üyeleri idi ve gönderen ülkelerin mesleki unvanı altında 149 avukat olduğunu göreceksiniz. Böylece, görüyorsunuz ki, verilen rakamlar 149. Bunların 51 tanesi DE den gelmekte ki, bu da Deutschland, Danimarka; 9 u ES'den, Espana, bu İspanya; 42 si UK'den, Birleşik Krallık.

Madem öyle, 636 olan daha büyük bir istatistiğe geçelim. Bu, Fransa'da Direktifin 10. maddesi altında tam olarak kabul edilmiş avukatların sayısı ve dava vekili (advocate) değiller – bu Direktifteki tam entegrasyon şartı. 636'nın arasında Yunan avukatlar ve Estonyalı avukatlar var.

Charlotte VARIN (CCBE Eğitim Komitesi Üyesi)- Fransa burada bir istisna, çünkü çoğu zaman, avukatlar kendi ülkelerinin mesleki unvanlarını korumaktalar ve bu bir istisna olacaktır.

David Conlan SMYTH (Avukat, İrlanda)- Ve, 120 tane Birleşik Krallıktan görüyorsunuz. Almanya rakamlarına baktığımızda, Almanya'da yaklaşık olarak 153 bin baro üyesi olduğunu görüyoruz. Bunların yalnızca 1/3 ü kadın. 351 tanesi kendi ülkelerinin mesleki unvanını kullanan diğer Üye Devletlerden ve Almanya sistemine entegre olmuş ve kendilerini avukat ("Rechtsanwalt") olarak adlandırmaya yetkili avukatlara ilişkin rakamlara sahip değiliz.

Yunanistan'da, %50 si kadın olmak üzere 41 bin avukat var. Birleşik Krallıktan 179 avukat severek Yunanistan'da çalışıyor. İlginç bir biçimde, Türkiye'de aynısının olup olmadığını bilmiyorum, fakat İtalya'da baroya kayıtlı 160 bin üye var, bunlar baroya kayıt olmuş kişiler. Fakat sadece 120 bin aktif avukat var. Yani 40 bini kendilerini avukat olarak adlandırıyorlar fakat gerçekte avukatlık yapmıyorlar. Daha sonra, İspanya'ya geçtiğimizde, örneğin, 161 bin avukat var, bunların 847 tanesi kendi ülkelerinin mesleki unvanı altında kayıtlı ve entegre olmuş avukatlar hakkında rakamlara sahip değiliz.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Charlotte VARIN (Eğitim Komitesi Üyesi, CCBE)- Avukatların serbest dolaşımına ayrılmış yasal çerçeveye ilişkin bu sunumu, aynı zamanda konuya ilişkin son direktif olan, 2005/36 sayılı Direktif - Mesleki Nitelikler Direktifi ile bitirmek istiyorum. Bu direktif, görmüş olduğumuz, 1998 Kuruluş Direktifinde düzenlenen sistem gibi, diplomaların tanınması sistemini kurmaktadır ki, buda mesleki unvanın kazanılması ile beraber Ev Sahibi Üye Devlete entegrasyona izin verir. Fakat tam olarak Diplomaların Tanınmasına ilişkin Direktifteki gibi işler. Bu yüzden, gerçekten kısa olacağım.

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

Bu Direktif, üç genel Direktifi ve 12 sektörel Direktifi birleştiren, tek bir hukuki gereç yaratan niteliklerin tanınmasına ilişkin sistemin yapısını basitleştirmek için kabul edilmiştir. Şu kadar ki, avukatlık mesleğine girişe izin veren diplomaların tanınması söz konusu olduğunda, Direktif herhangi bir değişiklik getirmemektedir. Gerçekte, David tarafından belirtilen 89 Direktifinin 3. ve 4. maddeleri, yeni 2005 Direktifinin 13. ve 14. madde hükümlerinde yeniden oluşturulmuştur.

David Conlan SMYTH (Avukat, İrlanda)- Sadece, avukatların serbest dolaşımı ile ilgili sunumun bu kısmını tamamlamak, sadece bitirmek adına, ayrıca belirtmek gerekir ki, yetkili makamların birbirlerinin niteliklerini tanımadaki sorumluluğunu anlamak açısından mahkemeler tarafından içtihat hukukunda belirlenmiş ilkeler sadece kalifiye avukatlara uygulanmaz. Fakat, içtihat hukukunda, aynı zamanda belirli bir Üye Devlette, avukat olmak için gerekli nitelikleri taşımayan, Avrupa Birliğindeki üniversitelerin hukuk fakültesi mezunlarına da uygulanır. Bu konuda çok sayıda dava olmuştur ve 2001 yılında, 313 sayılı Morgen Besser davası ilginç bir davaydı çünkü Fransa'da kabinede, bir hukuk bürosunda, birkaç aylığına çalışmış, hukuk fakültesi mezunu bir Fransız vardı fakat avukat olmamıştı.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Daha sonra, İtalya'da, Cenevre'ye taşındı ve yetkili avukat olmamasına rağmen İtalya'daki Baroya girmeye çalıştı. Şu anda hakkında konuştuğumuz şey yetkili avukatlardır. O yetkili bir avukat değildi. Sırf yetkili avukat olmaması nedeni ile geri çevrildi ve bu nedenle, Kuruluş Direktifi ona uygulanma-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

maktadır, çünkü Kuruluş Direktifinin hükmünden yararlanmak için avukatlar listesinin içinde olmak zorundasınız.

Açıkça, o Hizmetler Direktifine göre de yetkili değildi, çünkü genel olarak kalıcı biçimde faaliyette bulunmak istedi. Ceno'va'daki ulusal makamların reddine meydan okudu. Ona, yeterliliklere sahip olmadığı için, bir İtalyan'ın tamamlamak zorunda olduğu süreyi tamamlamak için üniversiteye geri dönmek zorunda olduğunu, bunun da ayrıca iki yıl daha ve on dört sınav ve bir tez olduğunu açıkladılar.

Elbette ki, Fransa'da neredeyse yetkili idi ve onun durumdaki biri için bunun oldukça adaletsiz olduğunu hissetti. Bu nedenle bu koşula itiraz etti, sorun Lüksemburg'daki mahkemeye yönlendirildi ki mahkeme, daha önce Vlassopoulou davasında bahsettiğim eşitlik ilkesini kullanarak kavramı aynı zamanda hukuk fakültesi mezunlarına da uyguladı ki, böyle bir şeye daha önce kalkışılmamıştı. Bu nedenle, ulusal makamlar, bazı temel yeterliliklere bakarken, yalnızca kendi ülkelerinde tam olarak yetkili olmadıklarını öne sürerek, onları sadece baroya olası kabul amacıyla tanımayı reddedemezler fakat mesleki tecrübenin herhangi bir döneminde kazanılan tüm nitelikleri dikkate almak zorundadır.

Bu kadar uzun süre konuşmayı planlamamıştık ve meslek bilgisi, avukat-müvekkil gizliliği ve birkaç konuda daha konuşmayı umuyorduk ve belki de çok kısaca bu başlıklara da değinebilir ve daha sonra soru cevap yapabiliriz. O zaman, meslek bilgisi hakkında konuşuyor musunuz şimdi?

CHARLOTTE
VARIN'İN
KONUŞMASI

Charlotte VARIN (Eğitim Komitesi Üyesi, CCBE)- Şimdi, çok kısaca meslek bilgisi hakkında konuşacağım. Burada, avukatların Avrupa Birliği içinde dolaşımını ve tüm Üye Devletlerde kurulmalarını ve hizmet sunmalarını sağlayacak yasal bir çerçevemiz var. Böylece, avukatlar Avrupa Birliği içinde hareket edebilecekler. Fakat Ev Sahibi Üye Devletlerde olduklarında ya da diğer Üye Devletten gelen avukatlarla çalıştıklarında meslek kuralları ne olacak? Avrupa Birliğindeki tüm barolar kendi özel meslek kurallarına sahip. Tek bir Avrupa meslek

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

kuralları yok. Fakat Avrupa Birliği içindeki her baronun ya da hukuk cemiyetinin özel kuralları buna rağmen kendi geleneklerinden kaynaklanmakta ve kuruluşu ve ilgili Üye Devletteki mesleki icraatlara ve onun yargısal ve idari işleyişine ve ulusal mevzuatına uygulanmaktadır. Tek bir Avrupa meslek kuralları yok. Fakat bununla birlikte Avrupa Birliği içindeki her baronun ya da hukuk cemiyetinin özel kuralları aynı değerlere dayanmakta ve çoğu olayda ortak bir temeli göstermektedir.

Avrupa Birliği ile entegrasyon devam ediyor ve Avrupa Birliği içinde avukatların sınır ötesi uygulamalarında artan bir sıklık var. AB içinde sınır ötesi uygulamaları ile ilgili olarak tüm avukatlar için geçerli olan ortak kurallar beyannameyi gerekli hale gelmiştir. Sınır ötesi uygulamaya ilişkin olarak ait olunan kurumlar ne durumda? Bu kuralın ifadesine ilişkin özel bir öneri iki yönlü meslek kurallarının uygulanmasından kaynaklanan - biri Gönderen Üye Devletten diğeri Ev Sahibi Üye Devletten - zorlukların azaltılmasıdır.

Bu konudaki asıl iş Avrupa Barolar Konseyi ve Hukuk Cemiyetleri tarafından, 1998'de, yaygın olarak CCBE Kuralları olarak adlandırılan, Avrupalı avukatların meslek kurallarının benimsenmesidir. Avrupalı avukatların meslek kuralları üç kez güncellenmiştir. Son değişiklik 2006 yılında gerçekleştirilmiştir. Beş kısma ayrılmıştır - Önsöz, Genel İlkeler, Müvekkillerle İlişkiler, Mahkemelerle İlişkiler, Avukatlar Arasındaki İlişkiler.

Bu CCBE Meslek Kuralları, kendi içinde bağlayıcı bir güce sahip değildir, fakat ulusal baroların iç düzenlemelerinde uyarlanarak akreditasyon kazanmaktadır. Bundan dolayı uyarlanması onu zorunlu hale getirmektedir. Daha sonra, metni uyarlayan tüm üye devletler için bağlayıcı bir metin haline gelmektedir. CCBE'nin tam ya da gözlemci üyesi olsun, Avrupa'daki baroların üyesi olan tüm avukatlar, Avrupa Birliği içindeki sınır ötesi uygulamalarında Meslek Kurallarına uymak zorundadır.

Bu Meslek Kuralları Ulusal Düzenleyici kurum tarafından uyarlanmıştır ki tüm Fransız avukatlara uygulanan kurallardır. Bu nedenle, bu kural, görmüş olduğumuz iki ana Direktif -tüm avukat unvanlarını kapsayan 1977 Direktifi ve 1998 Di-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'İN
KONUŞMASI

rektifi - tarafından tanımlanan tüm avukatlara uygulanmaktadır. Kuralları, Avrupa Birliği içindeki avukatın tüm sınır ötesi faaliyetlerine uygulanmaktadır. Bu da demektir ki, bu Meslek Kuralları, avukatın Üye Devlette fiziki olarak bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, Menşe Ülke dışındaki her hangi bir Üye Devlette, Üye Devletin avukatlarının tüm mesleki ilişkilerini ve avukatın tüm mesleki faaliyetini ilgilendirir.

Bu nedenle, örneğin, Fransız avukatlar, Fransız toprakları dışındaki Avrupa Birliğinde hukuki ve yargısal faaliyetlerinde ve Avrupa Birliğindeki diğer avukatlarla olan ilişkilerinde, ki bu ilişkilerin Avrupa Birliği içinde ya da dışında olmasına bakılmaksızın Meslek Kurallarının hükümlerini uygulamak zorundadırlar.

Bu amaçla, CCBE Meslek Kurallarındaki son değişiklik, avukatların ve müvekkillerinin artan hareketliliğine, ayrıca çok taraflı yapıların artan rekabetine bağlı değişikliklerin entegrasyonu için yapılmıştır. Bu Meslek Kurallarının son değişikliğinin temel amacı meslek kurallarının Kuruluş Direktifi, 2006 Hizmetler Direktifi, Kara Paranın Aklanması Direktifi ve Elektronik İdare (E-İdare) Direktifi ile uyumlu olduğundan emin olmaktır.

Tüm bu faktörler ve avukatların sınır ötesi faaliyetlerindeki artış avukatlık mesleğini Avrupa düzeyinde ahenkli meslek kuralları geliştirmeye zorlamıştır. Elbette, 2006 Hizmetler Direktifi gibi Direktifler, Avrupa Birliğindeki Meslek Kuruluşlarını, meslek kurallarını Topluluk düzeyinde detaylandırmaya teşvik etmektedirler, çünkü belirttiğimiz gibi, her şey avukatların etkili dolaşımı sağlamak için Avrupa Birliği düzeyinde yapılmaktadır. Bu nedenle, detaylandırılmış genel meslek kuralları, sınır ötesi avukatlara uygulanan meslek kuralları arasında herhangi bir farklılık olmayacağı anlamına gelecektir. Bu, dolaşım özgürlüğünün güçlendirilmesine yol açacaktır. Belirtmemiz gerekir ki, bu Kurallar yalnızca sınır ötesi faaliyetlerle ilgilenecektir. Genel bir Avrupa Meslek Kuralları yoktur.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

CHARLOTTE
VARIN'IN
KONUŞMASI

Sadece sınır ötesi faaliyetlere uygulamam, mevcut CCBE Kuralları, genel meslek kuralları için bir temel oluşturabilir. CCBE bunun üzerinde çalışmaktadır. Amaç, Üye Devletlerdeki ayrı meslek kuralları arasındaki fark nedeniyle çok karmaşık bir konu olarak görülmektedir. Çalışma halen sürmektedir. Fakat, bir taraftan Avrupa Birliği'ndeki hukuki ve adli sistemlerin çeşitliliğinden kaynaklanan engeller ve diğer yandan avukatların meslek kuralları ile ilgili yayınların meslek kurumları tarafından değiştirilemeyen ulusal mevzuattın büyük bir kısmından doğması gerçeğinden kaynaklanan engeller nedeni ile bu çok zordur.

Bu nedenle, böyle bir amaca ancak küçük adımlarla ve ulusal reformlar çerçevesinde ulaşılabilir. CCBE şu anda durmaksızın bunun üzerinde çalışıyor. Şu an için, Avrupa Birliği avukatları tarafından kullanılan tek şey, bu sınır ötesi Meslek Kuralları ve CCBE'nin bu meslek kurallarına ek olarak, Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından tanınmış bazı meslek kuralları; örneğin meslek sırrı ilkesi, Mahkeme tarafından kabul edilmiştir.

Gerçekte, avukatlık mesleği ile ilgili temel özelliklerden birisi de, avukatların, avukat-müvekkil gizliliği ve mahremiyetinin meslek sırrı ile korunma hak ve ödevidir. Bazı yargı çevrelerinde, bu ilke mutlak ve diğer bazılarında, müvekkil, tanımlanmış olan bazı istisnai durumlarda avukatı bu yükümlülüğünden muaf tutabilir. David'in bu konuda bir sunumu var.

David Conlan SMYTH (İrlanda)- Charlotte, görüşümü tamamlamak üzere avukat-müvekkil gizliliğinden kısaca bahsetmek istiyorum. Bu sorunu sunuma eklememizin nedeni, geçici veya kalıcı olarak, kendi ülkelerinden çok üye ülkelerde faaliyette bulunan avukatların sayısındaki artıştır. Bizim Anglo-Sakson hukuk sistemi veya Kıta Avrupası hukuk sisteminde avukat-müvekkil gizliliğini nasıl adlandırdığımızdan, meslek sırrı olarak neyin bilindiğinden emin olmamız gerekmektedir. Açıkçası, bu ilke Avrupa Birliği mahkemelerinin bu soruna nasıl yaklaştığını görmek bakımından kritiktir ve ikinci olarak, kendi ülkedeki kurallar ile diğer ülkedeki kurallar arasında bir ihtilaf olması halinde, bu ihtilafı nasıl çözersiniz?

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Arka plandan kısaca bahsetmek gerekirse; avukat-müvekkil gizliliği Anglo-sakson sistemini benimseyen ülkelerde ki bununla daha önce bahsettiğim Avrupa ülkelerininin yanında Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Yeni Zelanda, İsrail, Avusturya ve Hong Kong gibi birkaç ülkeyi kastediyorum ve bu gizlilik, hukukun üstünlüğünü korumak için tüm toplumun menfaatlerinin yanında, müvekkilin avukatına verdiği gizli bilgileri açıklamayacağından emin olmasını sağlama ihtiyacından kaynaklanan iyi yapılandırılmış bir ilkedir.

Esasen, anglo sakson hukuk sisteminde, avukat-müvekkil gizliliği ilkesi bugün hukukun üstünlüğünü temel alarak genişleyen avukat ve müvekkil arasındaki sözleşme ilişkisinden kaynaklanmaktadır. Medeni hukuk bakımından, kıta avrupası ülkeleri çoğunlukla Fransa ve Alman Kanunlarından türemiştir ve yalnızca adaletin iyi yönetiminin sağlanması ve aynı zamanda hukukun üstünlüğünün korunması ile ilgilenmektedir. Bir müvekkil ile bir avukat arasındaki sözleşme ilişkisi ile ilgilenmemektedir.

Şimdi koruma düzeyi bakımından, bazı AB üye ülkelerinde avukat-müvekkil görüşmesi için anayasal koruma öngörülürken -İspanya buna iyi bir örnektir-, diğer üye ülkelerde bu, kanunlarda, parlamentonun çıkardığı kanunlarda veya kararnamelede bulunmaktadır. Buna örnek ise Fransa'dır. Bu ilke onlarda ceza kanununda öngörülmektedir. Birleşik Krallık ve İrlanda gibi diğer yargı alanlarında ise, kısaca içtihat hukukuna dayanmaktadır.

Tüm bunlara ek olarak, özel hayatın gizliliğini açıkça koruyan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8.maddesi bulunmaktadır ve Strazburg'da bulunan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, avukatın ofisine yapılan bir baskına ilişkin Almanya aleyhine bir davada, özel hayatın gizliliğinin avukatlar bakımından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 8.maddesi ile korunduğunu açıkça desteklemiştir.

Durum bu şekildedir. Ancak duruma AB perspektifinden bakacak olursak, 1978'de Komisyon ile AM&S arasında görülen davada Luksemburg'taki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin

meslek sırrının Avrupa Birliği Hukuk Sisteminde müvekkilli ve aynı zamanda avukatları koruyan AB hukukunun temel bir kuralı olduğuna ilk kez karar verene kadar böyle değildi. O zamana kadar, Komisyon özellikle bu ilkeyle pek ilgili görünmüyordu. Tavrı “yerel düzeyde bunun üye ülkeler tarafından gayet iyi bilindiği, ancak avrupa rekabet araştırmalarına baktığında Komiyonun rekabet araştırmasında açıklanmasını gerekli gördüğü tüm belgelerin Komisyona hiçbir soru sorulmadan tevdi edilmesi gerektiği” şeklindeydi.

İşte Komisyonun şirketin belgeleri tevdi etmesini gerekli gördüğü ve onların belgenin gizli olduğunu ileri sürerek bunu reddettiği AM&S davası Avrupa Rekabet Araştırmaları Mahkemesi'nin önüne geldiğinde, sorun Avrupa Mahkemesinde çözüldü. Ve Avrupa Mahkemesi, her nasılsa, iki ihtarda bulundu, bu ilke hakkında iki şart. Öncelikle görüşme müvekkilin savunma hakkıyla ilintili olmalı. Ki savunma hakkının ne anlama geldiğini tanımlamıyordu. İkinci olarak, görüşme bağımsız avukatlar ile başlamalı, bağlı avukatlar, kurum avukatları ile değil.

Bunun sebeplerinden biri, Luksemburg'da görülen herhangi bir davaya uygulanabilen temel kurallardan oluşan Adalet Divanı Tüzüğüdür ve Tüzüğün 19.maddesi imtiyazlı olmayan kişilerin -örneğin üye olmayan ülkeler ve Avrupalı olmayan kurumlar- ilgili üye ülke mahkemeleri önünde faaliyette bulunmaya yetkili bir avukat tarafından temsil edilmesi gerektiğini öngörmektedir. O dönemlerde, 1978-79'a dönersek, dava mahkeme önüne geldiğinde, üye ülkelerde kurum avukatlığı aslen Amerika Birleşik Devletlerinde ortaya çıkan, bilinmeyen bir kavramdı ve Birleşik Krallık, İrlanda gibi ülkelerde milli mahkemeler önünde savunma hakları yoktu.

Bunun sonucunda, mahkeme iki ilkeyi ele aldı ve hukuki ayrıcalığın AB hukukunun temel ilkesi olduğunu tespit etti; ancak bunu yalnız müvekkilin savunma hakkıyla bağlantılı olarak düzenlenen görüşmeler ile ilişkilendirerek, bağımsız bir avukat tarafından yürütülmesi zorunluluğunu getirdi. Geçen Eylül ayında, Mahkeme bir kimyasal firma olan Akzo Nobel'in

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Komisyonla karşı olduğu bir davada bunu tekrar ele alma fırsatı buldu. Çok benzer bir olaydı. Brüksel'de bulunan Avrupa Komisyonu, Akzo Nobel'den bazıları bağımsız avukatlar, bağımsız danışmanlar tarafından hazırlanan ve bazıları da kurum danışmanları tarafından hazırlanan hukuki belgelerin müsadere altına alınmasını aradı.

Sorun mahkeme önüne geri geldi ve bu defa, amacın özellikle birçok üye ülkede kurum avukatlarının durumundaki ilerleme bakımından, önceki davadan beri 20 yıldır hukuk sisteminde bir gelişim olduğuna ikna etmeye ve bunu denemeye yönelik olduğuna ve Mahkemenin savunma hakkına ilişkin önceki kararlarını kurum avukatlarının da görüşmelerinin gizli kılınmasına izin vermek suretiyle değiştirerek yeniden gözden geçirmesi veya yeniden değerlendirmesi gerektiği ortaya çıktı. Ancak Mahkeme bunu reddetti. Hukuk sistemlerine ve gelişime bakarak üye ülkeler arasında kurum avukatları bakımından onların öncelikle savunma hakkına sahip olmaları gerektiğini ve ikincil olarak görüşmelerinin gizli olacağını doğrulayan birleşik bir eğilim belirlemenin mümkün olmadığını öngördü. Dolayısıyla, bu önümüzdeki 10, 20 yıl da böyle sürecek. Elbette Türkiye'nin 28., 29., 30. üye ülke olarak katılımıyla durum kurum avukatlığının Türkiye'de bir avukat türü olduğuna ve onların görüşmelerinin de gizli olmadığı bir hal alacak.

Bu, uygulamada çok önemli bir karar, zira özellikle Avrupa Birliğinde, kurumların hakları kendilerine kurum avukatları tarafından verilen bir tavsiye olmadan idare edilmektedir, ki bu bağımsız avukatlar tarafından yapılmalıdır. Kurum tavsiyesi genellikle daha kıdemli avukatlar tarafından verilmekte -Amerikan perspektifinden bakıldığında- ve görüşmeleri New York'ta gizli iken Brüksel'de gizli olmamaktadır. Bu çok önemlidir. Bu nedenle, bir tavsiye verildiğinde Amerikalı bir kurumun göz önünde bulundurması gereken ilk şey şu olmalıdır; "Biz bu tavsiyeyi dışarıdan bağımsız bir avukattan mı almamız ya da New York eyaleti dışına çıkıldığında, Brüksel'deki Komisyon'un imtiyaz yokluğu nedeniyle bize karışmayacağından emin olabilir miyiz?"

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

Sunumumuzu burada noktalamayı düşünüyorum. Herhangi bir konuyla ilgili olarak sorunuz olup olmadığını öğrenmek istiyoruz. O halde, bu uzun ve takibi oldukça zor konudan sonra dikkatiniz için çok teşekkür ederim, önümüzdeki birkaç gün içerisinde size bir rapor göndermeyi planlıyoruz, bu umarım haftaya olur. Rapor, içtihat hukukuna ilişkin tüm kaynakların dahilyle burada söylediklerimizin kısa bir versiyonu olacak. Dikkatiniz için çok teşekkür ederim.

DAVID CONLAN
SMYTH'İN
KONUŞMASI

Av. Cengiz TUĞRAL (Oturma Başkanı)- Sayın Varin ve Sayın Smyth'e Avrupa Birliği ülkeleri kapsamında, üye ülkelerin avukatlarının üye ülkeler içerisindeki serbest dolaşımına ilişkin yönergeler ve deontoloji ve imtiyazlar konusunda bize vermiş oldukları bilgiler için çok teşekkür ediyoruz. Sunumlarının tamamı kayıtları alındı, bu kayıtlar zamanla hepsi çözülecek ve birer kitap haline getirilecek.

CENGİZ
TUĞRAL'IN
KONUŞMASI

Her ne kadar bu programa ve konferansımızda sayımız çok değilse de, bu çözümün sonunda ortaya çıkacak olan kitapçıkların bütün camiamızın istifadesine sunulacak olması ve Avrupa Birliği ülkeleri içerisindeki meslektaşlarımızın serbest dolaşım imkânları, şartları ve bu işe ilişkin yönergeler konusunda bilgi edinmeleri, deontolojiye ilişkin ve imtiyazlara ilişkin bilgiler edinmeleri mümkün olacaktır.

Ben her iki katılımcıya da Türkiye Barolar Birliği adına çok teşekkür ediyorum ve tek bir başka oturumlarda ve toplantılarda da birlikte olmak dileğiyle kendilerine sağlıklar diliyorum. (Alkışlar)

Sunucu- Yarım saat süreyle kahve aramız var efendim.

I. Uluslararası Avukatlık
Hukuku Konferansı

İkinci Gün

Dördüncü Oturum

“Avukatlık Mesleğinde Reklâm,
Tanıtım ve Sınırları”

Oturum Başkanı

Av. Berra BESLER
Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Sunucu- *“Avukatlık Mesleğinde Reklâm, Tanıtım ve Sınırları”* başlıklı dördüncü oturumumuzu gerçekleştirmek üzere oturum başkanı Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Sayın Av. Berra Besler, Selanik Barosu Avukatı Sayın Dimos Psarris ve Sofya Barosu Avukatı Sayın Eli Hristova’yı kürsüye davet ediyorum efendim.

Av. Berra BESLER (Oturum Başkanı)- Değerli konuklar, Avukatlar Haftası etkinliklerinin bugünkü toplantısına hoş geldiniz. Biliyorsunuz iki gündür avukatlık mesleğiyle ilgili değerli konularımızın görüşlerini alıyoruz ve yararlanıyoruz. Bugünkü oturumun *“Avukatlık mesleğinde reklâm, tanıtım ve sınırları”* işlenecek. Dün de aynı konu işlenmişti ve bizim hukukumuzda uygulamalarımızda da avukatlar bakımından bir hayli problem yaratan bu konunun, mukayeseli olarak incelenmesinde, yabancı ülkelerden, dost ülkelerden bizleri onurlandırarak gelen değerli konukların uygulamalarını da alarak, onların ülkelerinde yaşanan problemleri de onların ağzından dinleyerek konulara çözüm getireceğiz. Bu çok yararlı olacak bizler için.

Şimdi bugünkü oturumda bizlere değerli bilgilerini sunacak olan Sayın Dimos Psarris, adınızı doğru telaffuz ettiğimi umarım. Selanik Barosuna kayıtlı olup, Selanik’te serbest avukat

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

BERRA
BESLER'İN
KONUŞMASI

olarak çalışmaktadır. Avukatlık mesleğinin yanında Yunan parlamenterlerin danışmanlığını yapmış olup, ... master yapmış, doktora çalışmalarını da Selanik Üniversitesi Hukuk Fakültesinde sürdürmektedir. Böyle çok yönlü çalışmaları olan bir değerli konuğumuz. Aynı fakültenin ticaret hukuku kürsüsünde araştırma görevlisi olarak çalışıyor. İyi derecede İngilizce, Fransızca ve Almanca biliyorlar. Umarım yakında Türkçeyi de öğrenirler; çünkü bize komşu ülkelerden. Birçok uluslararası etkinliğe katılmışlar, Selanik Hukuk Komisyonu faal üyeleri, 2004-2005 yıllarında Selanik Serbest Avukatlar Birliği Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuşlar. Kutluyoruz, bu genç yaşınızda bu kadar işi bir araya sığdırabildiğiniz için, hoş geldiniz.

Eli Hristova siz de hoş geldiniz. Bir başka komşu ülkeden gelen dostumuz, Sofya Üniversitesinden mezun olmuş, aynı üniversitede hukuk master yapmış ve Sofya'da serbest olarak çalışıyor. İyi derecede İngilizce, Yunanca, Rusça ve Almanca biliyor. Size de aynı dileğimi sunuyorum, inşallah bir dahaki karşılaşmamızda sizinle Türkçe de konuşacağız. Yüksek Barolar Konseyi üyesi, ayrıca baro meslek eğitimi merkezinde görev yapmakta ve deontoloji konusunda eğitim vermektedir. Çok teşekkür ederim, çünkü eğitim evrensel olarak her yerde, hiçbir zaman bırakmadan yapılması lazım gelen bir çalışma. Türkiye'de de bu eğitimler bütün hızıyla devam ediyor, eğitimin sonu yok, onun için çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Bulgaristan Yüksek Barolar Konseyinin CCB'nin üyesi olarak da görev yapıyor. Sizi de kutluyorum.

Şimdi değerli konuklar, bizde bir adet vardır önce hanımefendilere söz verilir. İzninizle ben Sayın Eli Hristova'ya sözü veriyorum, buyurun. Konuşma süreniz 20 dakika, eşitliğe dikkat edeceğiz. Ondan sonra sanırım değerli konuklarımızın soruları olursa onları alacağız ama bu sürede bitiremediğiniz bir bölüm olursa tabii ki sözünüzü kesmeyeceğiz, toleransımız da olacak. Teşekkür ederim, buyurun.

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

Eli HRISTOVA (Bulgaristan Yüksek Baro Konseyi)- Değerli meslektaşlarım, bugün güzel ülkenizde sizlerle birlikte olmaktan çok mutluyum. Ayrıca, şu ana kadar bu güzel Türk

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

Avukatlar Gününü kutlamak adına meslektaşlarımla yapmış olduğum tüm çalışmalardan keyif aldığımı belirtmek isterim. Bugün sunumumu sorular için yeterli zaman bırakmak üzere kısa tutacağım. Sunumum hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz, zamanınız olduğunda okuyacağınıza eminim.

Şimdi, size Bulgaristan'da avukatlık mesleği ile bağlantılı olarak reklamlarla ilgili sorunlardan bahsetmek istiyorum. Bulgaristan'da avukatlık mesleğinin reklamı ticari reklam anlamında kural olarak yasaktır ve reklam hukuki kurallara uygun olmalıdır. Gerçekten, kurallar bir avukatın icraatlarını açıkça duyurması hakkına ilişkin ilkeleri ana hatlarıyla çizmektedir.

Bulgaristan Avukatlık Kanunu'nun 42.maddesi, avukatların hukukun hangi alanında faaliyet göstereceğini belirtmeleri, üyesi buldukları hukuki kuruluşları, eğitimlerini, mesleki deneyimlerini ve aynı zamanda hakim oldukları yabancı dilleri göstermelerine ilişkin imkanları saymaktadır.

Meslek kuralları ise farklı bir yaklaşım öngörmektedir. Buna göre, avukat yalnız avukat sicilinde mevcut bilgileri kamuya açıklama hakkına sahiptir. Avukat sicilinde yer alan bilgilerin bir müvekkilin başta o avukatı tutup tutmayacağına karar vermesi için yeterli olduğu kabul edilmektedir. Avukatların reklam yapmasını yasaklayan kural hem Avukatlık Kanunu hem de Meslek Kurallarında vurgulanmaktadır. Meslek Kuralları avukatın neyi kamuya açıklayamayacağını saymaktadır. Örneğin, bir avukat, avukatlık hizmetinin kalitesi, büyüklüğü ya da başarısı, hizmet karşılığı alınan ücretin büyüklüğü dâhil hizmetlerini diğer avukatların hizmetleriyle kıyaslayamamaktadır.

Avukatlar başarı veya kesin sonuç taahhüdünde bulunmaya ve müvekkillerinin isimlerini açıklamaya yetkili değildirler. Bir avukat, bir müvekkil adayıyla aile ilişkisi içerisinde değilse veya önceden iş ilişkisi içinde bulunmamışsa, o müvekkil adaya kişisel ya da diğer türlü herhangi bir ricada bulunamamaktadır. Biz avukatların faaliyetlerindeki yasaklar listesinin disiplin yargılaması için çok faydalı olduğunu düşünüyoruz. Kanun ve meslek kurallarıyla çelişen her hususu tam olarak

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

saymanın gerekli ve mümkün olmadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle, yol gösterici bir kural olarak, avukat siciline kaydedilen bilginin avukatın topluma açıklamasına izin verilen tek bilgi olduğu vurgulanmaktadır.

Şimdi, karşılaştığımız sorunlara dönmenin sizin için daha ilgi çekici olacağını düşünüyorum. Bulgaristan'da doğrudan reklam yasağı, Bulgar avukatlar da reklamlarını yapabilmelerinin değişik yollarını, değişik araçlarını buluyorlar. Ben sadece iş kartları, hukuki yayınlardaki makaleler, farklı konularla ilgili TV programlarına katılım ve elektronik medya gibi tüm Avrupa ve sanıyorum dünyada ortak olanlardan bahsedeceğim. Şimdi, bazı avukatların popülaritesini artırmak için vasıta olarak kullandığı diğer bazı yolları belirteceğim.

Birkaç yıl önce, bazı yerel barolarımız avukatlık sicilinde kayıtlı kişilerin aynı zamanda diğer mesleki faaliyetleri de yürüttüğü olaylarla karşılaştılar. Bu, Avukatlık Kanunu tarafından yasaklanmış bir faaliyetin yapılmasına veya müvekkillerle uygun olmayan yollardan sözleşme yapılmasına ilişkin bir sorun olmasaydı genel anlamda bir sorun teşkil etmeyecekti. Olaylardan birinde, avukatlık sicilinde kayıtlı olan kişi aynı zamanda bir Ortodoks rahibiydi ve rahip olarak son derece saygın bir kişi olduğu hakkında kilise üyelerini yönlendiriyordu. Siz de takdir edersiniz ki bu kanunun açıkça dolanılmasıdır. Bir başka örnek, avukatlık sicilinde kayıtlı bir psikiyatrin hastaların kendisine bağlılığının avantajını kullanarak onları müvekkil olarak etkilemesiydi.

Bulgaristan'da, dünyadaki her yerde olduğu gibi, yalnız yüksek eğitilmiş kişiler avukat olabilmektedir. Birçoğu sanatta yetenekli, çok ünlü sanatçılardır. Genellikle Bulgar avukatlar bu insanların popüler olmasında bir sorun olmadığını ve genellikle özel hayatlarındaki başarıları hakkındaki duyurunun hukuktaki ünlerini de artıracaklarını düşünmektedirler. Ancak, her faaliyetlerinde, hem mesleki hem de özel yaşantılarında mesleklerine ilişkin güven ve saygıyı gözetmek zorundadırlar.

Ancak, bir avukatın aynı zamanda bir gece klübünde şarkıcı olduğu haller gibi hoş karşılanmayan bir takım istisnalar da bulunmaktadır. Yine, bu müzik icrasına ilişkin bir sorun, ancak bu olayda ayıp şarkıların sözlerinde ve şarkıcının sahnedeki davranışlarında, tavırlarındaydı.

Bazı avukatların siyasi bir partiye katılarak kendilerini TV, radyo ve interneti kullanıp tanıtımalarında olduğu gibi Kanunun dolanıldığı birçok örnek bulunmaktadır. Örneğin, bir avukat TV ya da radyo yayını sırasında siyasal ya da sosyal bazı sorunlarla ilgili hükümete kamunun görüşünü açıklamakta ve bu sorunu çözmeye tek yetkili ve ehil kişi olarak görünmektedir. Hiç şüphesiz bu kanun tarafından yasaklanmaktadır. Ve bu nedenle bu gibi avukatlar medeni ve siyasi haklar ile ve bunu mesleki yaşantılarında bir avantaja dönüştürmek niyetiyle kendilerini haklı çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Bugüne kadar nadir olmakla birlikte, avukatların faaliyetlerini kamuya açıklamalarına ilişkin Avukatlık Kanunu ve Meslek Kurallarında öngörülen kuralları ihlal ettiği durumları kayıt altına almaktayız. Örneğin, avukatın özel web sitesine bir linkin, bir mahkemenin web sitesinde kısa süre de olsa yer aldığı haller bulunmaktadır. Eğer kişi mahkemedeki herhangi bir davalayla ilgili veya genel olarak bilgi almak için bu siteyi ziyaret ederse, bunun o avukat tarafından kendi kendine yapılan bir tavsiye olduğunu farketmeden, bu avukatın örneğin idare gibi alanlarda uzmanlaştığına ilişkin açıklamayı okuyabilecektir.

Bu gibi suçlar genellikle yalnız birkaç saat sürmekte ve avukatı uygun bir yolla suçlamak için gerekli belgesel kanıtları toplamak çok zor olmaktadır. Çok önemli olan bir husus da, suçun o avukatın rızasıyla ya da en azından zımni rızasıyla işlendiğini kanıtlayan hiçbir yolun bulunmamasıdır. Bulgaristan'da avukatlık mesleği ile bağlantılı en ciddi suçlar genellikle hukuk hizmeti veya genel danışmanlık hizmeti sunan ticari şirketlerden kaynaklanmaktadır.

Hukuk kuralları kural olarak avukatlık faaliyeti ve herhangi biri tarafından sunulabilecek hukuk hizmetleri arasında be-

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

İrigin bir ayırım yapmamaktadır. Kişilerin ve malların serbest dolaşımı üzerindeki her türlü engeli kaldırmayı öngören bu kurallar ve aynı zamanda Avrupa Birliği mevzuatı -Hizmetler Direktifi ve diğerleri-, farklı ticari şirketler tarafından, insanları kendilerinin hukuk şirketleri olduğu ve fakat ticaret şirketi olmadıkları konusunda yanıltarak Avukatlık Kanunu'nu diledikleri gibi ihlal edebilecekleri şeklinde bir fırsat olarak algılandı.

Bu ticari şirketler genellikle, hukukun çeşitli dallarında çok iyi birer uzman olan avukatları vasıtasıyla büyük şirketlere, kamuya, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer başkaca önemli taraflara danışmanlık hizmeti vermektedirler. Bu durum, kesin olarak Avukatlık Kanunu ile yasaklanmıştır. Bu gibi ticari şirketler ile bu şirketler adına ve yararına hukuki hizmet sunan avukatlar arasında sıklıkla sözleşmeler imzalanmaktadır. Diğer durumlarda, bu ticari şirketler kendileriyle işbirliği yapan avukatlar için müvekkilliği etkilemek amacıyla arabulucuk faaliyeti yürütmektedir.

Bu suçlar hukuktaki istisnai ihlallerdir ve kural olarak cezalandırılmamaktadırlar; çünkü Bulgar Avukatlığının İdaresi Organı (Bulgaristan Barosu) yalnızca avukatlar üzerinde yargılama yetkisine sahiptir ve üçüncü şahıslar üzerinde haksız rekabete dayalı herhangi bir etkisi söz konusu değildir. 2009 senesinde, birçok hukuk şirketinin Rekabetin Korunması Komisyonu'na karşı temyiz yoluna başvurmasının ardından Bulgaristan'daki bazı ünlü ticari şirketlere karşı yasal işlemler açılmıştır. Aslen, bu ticari şirketlerin bir kısmı Birleşik Krallık, Avusturya, Çek Cumhuriyeti gibi bazı Avrupa ülkeleri ile ABD'deki büyük hukuk şirketlerinin şubesi konumundadır.

Bu şirketler ve hukuk şirketlerinin bu şubeleri, kendilerini Avukatlık Kanunu yerine Ticaret Kanunu çerçevesinde tescil ettirmek amacıyla, vergi ve başkaca bazı nedenler ileri sürerek Bulgar Barosu yargılama sınırları dışında kalmak istemişlerdir. Yukarıda bahsedilen yasal sürecin amacı şirket eylemlerinin tamül kurallarıyla uyuşup uyuşmadığını belirlemektir. Şurası kesindir ki, bu şirketler, avukatlık şirketi olmamaları dolayısıyla, hukuki hizmetleri doğrudan ya da Bulgar avukatları bir nevi

alt-icraci olarak kullanmak suretiyle sunmaktadırlar. Ancak, kural olarak, bu hizmetler ancak avukatlar tarafından sunulabilir.

Yabancı hukuk şirketlerinin bu şubeleri, uluslararası mahiyetteki reklamları ve isimleri kullanmak suretiyle müvekkileri etkilemekte ve fakat aslında birer ticari şirket olduklarını açıklamayarak onları yanıltmaktadırlar. Yurt dışında hukuk şirketi kurmuş olan şahıslar bu mesleği Bulgaristan'da icra edemezler. Avukatlık Kanunu'nda öngörülen faaliyetleri hakkında sorumluluk taşımadıklarını müvekkillerine açıklamamaktadırlar ve bazen bu kimseler avukat dahi olmayabilmektedirler ki, tabi ki bu durum da müvekkillerinin bilgisi dâhilinde değildir.

Tüm bu nedenlerle Rekabetin Korunması Komisyonu, ticari şirketlerin, yabancı popüler hukuk şirketleri aracılığıyla hukuk hizmeti sunmasının hukuk kurallarının dolanılması gerekçesiyle haksız rekabet oluşturduğuna karar vermiş ve suçlulara önemli ölçüde parasal cezalar vermiştir.

Bulgaristan Yüksek Baro Konseyi bir yıldan uzun bir süre söz konusu haksız rekabet durumuyla savaştı. Bu kampanya, katı hukuk kurallarını göz önünde tutmakla yükümlü avukatlar yararına yapılarak onlara kendileri hakkında detaylı bilgi verme hakkı tanımıştır. Kampanya kamu yararı amacı da gütmektedir; zira bir kimse ticari bir şirkete başvurduğunda şirket bir avukattan nitelikli bir hizmet sağladıkları konusunda garanti veremeyecektir ve bu da ticari şirketin sunduğu hukuki hizmetler için bir sigortasının olmaması halinde müvekkil zarara uğrayacaktır.

Bulgaristan Yüksek Baro Konseyi AB ülkelerinden birinde avukatlık yapan yabancı bir avukatın Bulgaristan Cumhuriyeti sınırları içerisinde kendisini uygun bir şekilde tescil ettirmeden avukatlık yapmasına ilişkin bir olayla karşılaşmıştır. Bu kişi, bir ticari şirket aracılığıyla yukarıda bahsedilen durumdan yararlanmıştı. Birçok Bulgar ve yabancı müvekkili kandırmış ve onları yarı yolda bırakmıştır. Baro Konseyi hiçbir işlem yapamamıştır, çünkü bu kişi Baro'nun yargılama sınırlarının dışında kalmıştır.

I. ULUSLARARASI AVUKATLIK HUKUKU KONFERANSI

ELI
HRISTOVA'NIN
KONUŞMASI

Bu kişinin yabancı avukat olarak baroya kaydı yapılmış olsaydı ve kendisine Bulgaristan ülke sınırları içinde mesleğini yapma yetkisi verilmiş olunsaydı dahi sorumluluğunu aramak çok zor olacaktı; zira Bulgaristan ve AB'de yürürlükte olan Meslek Kuralları gereğince, Bulgaristan Barosu'nun, kişinin aslen bağlı olduğu baroya haber vermeden herhangi bir önlem alması mümkün değildir.

Son yıllarda bilgi teknolojilerinin hızlı gelişimi hiç şüphesiz Bulgaristan'daki avukatlık için çok önemli zorluklar olarak ortaya çıkacaktır, zira hukuki hizmetlerin mantık dışı reklamlarına ilişkin olayları takip etmek ve bunları belgelerle kanıtlamak çok zordur. Avukatlık Kanunumuzda meslek kurallarını ihlali halinde avukatların disipliner sorumluluklarına gidilmesi hakkında öngörülen mekanizma çok karmaşıktır. İlk aşamada Baro Konseyi tarafından soruşturmanın başlatıldığına ilişkin bir kararın alınması gerekmektedir ve bundan sonra Disiplin mahkemesinde ilerleyecek süreç iki aşamadan oluşacaktır: avukatın mesleğe başladığı yer bölge mahkemesindeki Disiplin yargılaması ve sonra Yüksek Disiplin Mahkemesi.

Yukarda belirtilen prosedür suçların sona ermesi için alınması gerekebilecek acil önlemleri kapsamamaktadır. Çok daha karmaşık ve daha az etkili olan, suçlunun avukat olmadığı haldir. Bu durumda, kişinin suç işlediğine kanaat getirmek ve sonra haklarında soruşturma başlatmakla yükümlü savcıya cezai sorumluluk talebiyle başvuruyu gerektiren olağan süreç gündeme gelmektedir.

Tüm bu prosedürler herhangi bir sonucu garanti etmeden, Baro Konseyi çalışanlarının fazlaca zamanını almayı ve çokça parasal kaynağı gerektirmektedir. İlgili kişinin, ücretsiz olan ve kolay ulaşılabilen Avukatlık sicilimizdeki avukat bilgisini kontrol etmenin gerekliliği nedeniyle, Bulgaristan Yüksek Baro Konseyi toplumla düzenli olarak iletişime geçmeye çalışmaktadır.